

Årsrapport 2016

for Høgskolen i Østfold

Bildene på forsiden (øverst fra venstre):

1. Internasjonale studenter samlet på sin siste studiedag i vårsemesteret 2016.
2. Grunnskolelærerstudenter fra HiØ overtok i februar all ledelse og undervisning i en uke ved Strupe ungdomsskole og Gimle barneskole i Halden.
3. HiØ utdannet 174 nye sykepleiere våren 2016, deriblant disse fire glade jentene. Fra venstre: Lisbeth Larshus, Hilde Iversen, Marita Nilsen og Inga Martine Jensen.
4. Akademi for scenekunst hadde et meget aktivt år med flere forestillinger og stort høstarrangement med mange aktiviteter i anledning 20-årsjubileet.

Innhold

I Styrets beretning	1
II Introduksjon til virksomheten	5
III Årets aktiviteter og resultater	9
1 Utdanning	10
1.1 Virksomhetsmål 1.1	10
1.2 Virksomhetsmål 1.2	23
1.3 Virksomhetsmål 1.3	35
1.4 Virksomhetsmål 1.4	40
2 FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid	46
2.1 Virksomhetsmål 2.1	46
2.2 Virksomhetsmål 2.2	50
2.3 Virksomhetsmål 2.3	53
3. Formidling og samfunnskontakt	54
3.1 Virksomhetsmål 3.1	54
3.2 Virksomhetsmål 3.2	58
4 Organisasjon og ressurser	63
4.1 Virksomhetsmål 4.1	63
4.2 Virksomhetsmål 4.2	65
4.3 Virksomhetsmål 4.3	71
5. Midler tildelt over kap. 0281 og supplerende tildelingsbrev kap. 0260	73
5.1 Midler tildelt over kap. 0281	73
5.2 Midler tildelt over kap. 0260	73
IV Styring og kontroll i virksomheten	75
1. Overordnet vurdering- egenerklæring om styring og kontroll	76
2. Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet	77
3. Læringer	77
4. Samfunnssikkerhet og beredskap	77
5. Tiltak for effektivisering og avbyråkratisering	79
V Vurdering av framtidsutsikter	83
1. Planer	84

1.1 Strategisk plan med virksomhetsmål og styringsparametere	84
1.2 Pilotprosjekt Utviklingsavtaler	84
1.3 Styrets prioriteringer i 2017	84
1.3 Overordnet risikovurdering	85
1.4 Plan for tildelt bevilgning	88
 VI Årsregnskap	 90

Vedlegg:

- 1 Strategisk plan 2017 – 2020 for Høgskolen i Østfold med tiltak for 2017
- 2 Rapportering av likestillingstilstanden for 2016

I Styrets beretning

Styrets beretning

Styret for Høgskolen i Østfold har lagt bak seg et aktivt år der arbeidet med utviklingsavtalen, videreutvikling av studieporteføljen på master- og doktorgradsnivå samt akkreditering av femårig lærerutdanning har hatt stor oppmerksomhet.

Søkertall og opptak til høgskolens studier økte betydelig fra fjoråret. Samlet for lokalt og samordnet opptak var økningen i primærsøkere på 22 %. Økningen var størst i lokalt opptak med hele 41 %, mens tallene fra samordna opptak viste en økning på 11 %. Ved hovedopptaket i juli var det 28 % flere studenter som fikk studietilbud sammenlignet med 2015. Dette skyldes de gode søkertallene og en mer offensiv opptaksstrategi. Det ble i 2016 tatt opp 293 flere studenter (10 %) enn året før. Det er en gledelig oppgang i andel studenter med bostedsadresse utenfor Østfold blant primærsøkerne i Samordnet opptak. Samtidig er det fortsatt liten søkerlekkasje fra fylket, og de fleste av våre studenter kommer fra Østfold. Høgskolen har derfor en viktig rolle i arbeidet med å heve utdanningsnivået i fylket. Det er også et utstrakt samarbeid med arbeidsliv og praksisfelt, og tilbakemeldingene i de ulike samarbeidsfora tilsier at høgskolens studieportefølje er godt tilpasset det regionale arbeidsmarkedet.

Antall ordinære studenter ved høgskolen fortsetter å øke. I 2016 hadde vi 5613 ordinære studenter og 1155 på betalingsstudier. Andelen studenter på bachelor og fireårig lærerutdanning økte med 111 studenter (3,1 %) sammenlignet med 2015, mens antallet på master ble redusert med 24 (4,3 %). I 2016 fullførte alle de fem studentene på det første kullet fra masterstudiet i scenografi på normert tid.

Høgskolen har en omfattende eksternt finansiert etter- og videreutdanning. Aktiviteten i 2016 er noe lavere enn i 2015 som følge av færre oppdragsstudier. Hovedtyngden av de gjennomførte studiene har vært knyttet til satsingen «Kompetanse for kvalitet» finansiert av Utdanningsdirektoratet.

Når det gjelder studentgjennomstrømming, er dette fortsatt en utfordring for høgskolen. Gjennomstrømming på normert tid er bedret i forhold til 2015 når det gjelder BA, men gjennomstrømmingen i MA er fortsatt for svak. Samtidig ser vi at gjennomføring i forhold til avtalt utdanningsplan ligger stabilt høyt, noe som tyder på at eventuelle forsinkelser i stor grad er planlagt.

På FoU området ser det nå ut til at høgskolens langsiktige og systematiske arbeid begynner å gi resultater. Det ble i 2016 sendt inn 31 søknader om eksterne forskningsmidler. Det er også gledelig at vi i 2016 enten var partnere eller hovedsøker i flere Horisont 2020-søknader. Selv om de fleste av disse søknadene kom fra våre teknologiområder, ble det også utarbeidet en søknad på humaniorafeltet. Den ble imidlertid ikke levert før i februar 2017.

Fristen for rapportering av vitenskapelig publisering er 1.april, og det pågår fortsatt arbeid med å kvalitetssikre dataene. Foreløpige oversikter tilsier imidlertid at det vil bli en betydelig økning i antall poster både på nivå 1 og nivå 2.

Andelen førstekompetente er nå 58 %, noe som ligger over gjennomsnittet for akkrediterte høyskoler. Den positive utviklingen har gjort det mulig å omdisponere midler fra kompetanseutvikling til andre typer insentiver som kan gi økt omfang og kvalitet spesielt i forskningen.

For de to satsingsområdene som ble startet 1. januar 2015, ble det i løpet av siste halvår 2016 gjennomført en midtveiseevaluering. Evalueringene viste at det er høy aktivitet på begge områdene, og den store økningen i publiseringer og i antall innsendte søknader er delvis et resultat av denne aktiviteten. Det tredje satsingsområdet som hadde oppstart 1. august 2015, vil bli evaluert i første halvår 2017.

Antall utvekslingsstudenter har økt i 2016, og høghskolen har hatt en god balanse mellom antall ut- og innreisende studenter. Tilbudet av fremmedspråklige emner er i gradvis vekst, og flere nye emner vil bli tilbudt fra studieåret 2017/2018. Høghskolen tilbyr fire studieprogram hvor undervisningsspråket er engelsk.

Vi mottar en stor andel Erasmus+ studenter, og arbeider for å få sendt flere av våre egne studenter ut med Erasmus+ programmet. Det har i 2016 vært en økning i Erasmus+ mobiliteten blant ansatte. I tillegg til student- og ansattmobilitet er vi involvert som partner i flere Erasmus+ strategiske partnerskap og i et kapasitetsbyggingsprosjekt.

Høghskolen i Østfold deltok i Kunnskapsdepartementets delegasjonsbesøk til Brasil i november 2015 og september 2016. Styret ser at høghskolen gjennom Panoramastrategien kan videreutvikle sitt samarbeid innen forskning og studentutveksling med institusjoner i Brasil.

Regnskapsresultatet for 2016 viser at høghskolen fortsatt har god kontroll på kostnadsutviklingen, og en solid økonomisk basis gjør institusjonen godt ressursmessig rustet til å takle de framtidige utfordringene den står overfor.

Ny strategiske plan for perioden 2015 – 2018 ble iverksatt 1. januar 2015 og ble rullert av styret i oktober 2016 slik at den nå gjelder for perioden 2017 – 2020. Virksomhetsmål og strategier er de samme som etter rulleringen i 2015 og inngår i Aktivitetsplanen for 2017.

I 2016 har styret hatt særlig oppmerksomhet mot noen sentrale strategiske satsinger:

- **Femårig masterbasert lærerutdanning.** I november ble de to femårige grunnskolelærerutdanningene akkreditert med masterfordypning i norsk, engelsk, matematikk og profesjonsrettet pedagogikk på begge trinn samt tysk på trinn 5 – 10. Det har vært en stor utfordring for styret at de nasjonale rammene for den femårige lærerutdanningen først kom på plass rett før søknadene om akkreditering skulle sendes.
- **Doktorgradsutdanning.** Styret har opprettet en arbeidsgruppe som utreder mulighetene for opprettelse av doktorgradsutdanning ved HiØ. Styret vil fatte vedtak om doktorgradsutdanning i juni 2017.
- **Utviklingsavtale med KD.** HiØ har deltatt i pilotprosjektet sammen med fire andre UH-institusjoner. Styret har opplevd dette som en god prosess, og har sammen med KD kommet fram til tre utviklingsmål som samsvarer godt med vår strategiske plan.
- **Samarbeid med svenske UH-institusjoner.** I 2016 har det vært spesielt tett samarbeid med Høghskolan Väst, men vi har også startet opp samarbeid med Høghskolan i Borås, et samarbeid som videreføres i 2017.
- **Fleksible utdanningsmodeller og digitale løsninger** er en prioritert satsing i vår strategiske plan og skal omfatte både studiestedsbaserte studieprogrammer og fleksible studietilbud. Studieåret 2015/16 ble det gjennomført 11 pilotprosjekter – fordelt på alle avdelinger – med fokus på økt bruk av undervisningsopptak.

Resultatene viser at studenter og ansatte har hatt stort utbytte av prosjektene. Nye pilotprosjekter ble igangsatt høsten 2016.

- Styret følger opp de tre **institusjonelle faglige satsingsområdene** gjennom en styringsgruppe som styreleder er leder for.
- Høgskolen fortsetter satsingen for å øke volumet av **eksterne inntekter til forskning**. I tillegg til støtten til de institusjonelle satsingsområdene bruker høgskolen også strategiske midler for å internasjonalisere forskningen og bidra til at den enkelte ansatte har muligheter til å bygge de nødvendige internasjonale nettverk. Videre har institusjonen stor oppmerksomhet både på organiseringen av forskningsaktiviteten i fagavdelingene og på å bygge opp et administrativt støtteapparat for forskning.

Halden 13. mars 2017

Hans Blom
Rektor/styreleder

Toril Mølmen
Styremedlem

Kjellaug Nakkim
Styremedlem

Mons Hvattum
Styremedlem

Helge Kolstad
Styremedlem

Kristine Græsdal Jenssen
Styremedlem

Vegard Utne
Styremedlem

Vigdis Abrahamsen Grøndahl
Styremedlem

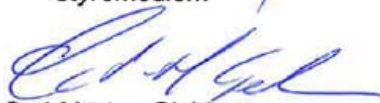
Birgitte Nordahl Husebye
Styremedlem

Christian Ebeltoft
Styremedlem

Gro Telhaug
Styremedlem

Carl-Morten Gjeldnes
Høgskoledirektør/styrets sekretær

II Introduksjon til virksomheten

Høgskolen i Østfold møter fremtiden med grenseløs kunnskap

Overskriften er høgskolens visjon som ble utviklet i arbeidet med ny strategisk plan i 2014. Den illustrerer høgskolens ambisjon om å utvikle seg på tvers av grenser: geografisk, faglig, kulturelt og organisatorisk.

Høgskolen i Østfold (HiØ) er en statlig høyskole, knyttet til Kunnskapsdepartementet, med ca. 6 800 studenter fordelt på to studiesteder: Fredrikstad og Halden. I Fredrikstad ligger Avdeling for helse- og sosialfag, Avdeling for ingeniørfag og Akademi for scenekunst. I Halden finner vi Avdeling for informasjonsteknologi, Avdeling for lærerutdanning og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag. Ved studiested Halden finner vi også høgskolens sentrale ledelse, felles teknisk/administrative tjenester samt Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen som høgskolen er vertskap for. HiØ VIDERE ivaretar høgskolens eksterne etter- og videreutdanning og er lokalisert til begge studiesteder. Høgskolen har i tillegg en egen avdelingsovergripende enhet, PULS (Program for Undervisning, Læring og Studiekvalitet), med spesielt ansvar for fleksibel utdanning og basiskvalifisering i høgskolepedagogikk.

Høgskolen har en bredt sammensatt studieportefølje som spenner fra profesjonsutdanninger til kunstutdanninger både på bachelor- og masternivå. I studieåret 2016/2017 har det vært opptak til 23 bachelorstudier, 4-årig grunnskolelærerutdanning både for trinn 1-7 og trinn 5-10 og 6 masterstudier i tillegg til kortere studier innen en rekke fagområder. Flere av studiene tilbys både som heltids- og deltidsstudier og som fleksible studier.

Høgskolen har sterke nasjonale fagmiljøer innen språk og småbarnspedagogikk, og gjennom Akademi for scenekunst har vi også profilert oss som en kunst- og kulturinstitusjon som strekker seg langt ut over Norges grenser.

Som en regional høyskole er vi særlig opptatt av vårt nærområde. Østfold fylke har store utfordringer i forhold til utdanningsnivå, folkehelse, arbeidsledighet og levekår, og som kompetanseorganisasjon kan vi bidra aktivt for å sikre og styrke den sosiale og økonomiske bærekraften i fylket. For å oppnå dette er det viktig for oss å ha tett kontakt med det regionale samfunns- og arbeidslivet både når det gjelder utvikling av studieporteføljen og gjennom forskning og utvikling.

Internasjonalt samarbeid er en viktig del av høgskolens aktiviteter. Vi har attraktive partneravtaler med en rekke utdanningsinstitusjoner både i Norden, Europa og andre verdensdeler, som gir våre studenter gode muligheter for utveksling. Mottaksapparatet for innkomne utvekslingsstudenter er profesjonelt og velfungerende.

Høgskolen har de siste årene hatt stor oppmerksomhet rettet mot å øke sin FoU-virksomhet både når det gjelder omfang og kvalitet. For å oppnå dette har det blant annet vært gjennomført en omfattende kompetanseheving, noe som har medført at høgskolen med 58,4 % førstekompetente ligger over gjennomsnittet for akkrediterte høyskoler (54,6 %). Dette har lagt grunnlag for økt utdannings- og forskningskvalitet og styrket høgskolens muligheter til å posisjonere seg som en attraktiv institusjon.

Vi er opptatt av at vi skal være en synlig kompetanseinstitusjon i vår region. Formidling og samfunnskontakt er derfor en viktig side av vår virksomhet. Ansatte ved høgskolen inngår i økende grad i regionale nettverk og FoU-prosjekter, og institusjonen står for en betydelig

etter- og videreutdanningsvirksomhet. I 2015 startet et eget program for fremragende forskningsformidling som skal gi et ytterligere løft på dette området.

For å styrke og utvikle kvaliteten er det viktig for oss å bidra aktivt til et økende samarbeid med andre universiteter og høyskoler, primært langs østsiden av Oslofjorden. Ut fra dette ser vi på Norges miljø- og biovitenskapelige universitet og Høgskolen i Oslo og Akershus som de viktigste samarbeidspartnere.

Samtidig vil vi utnytte vår beliggenhet på grensen mot Sverige til å utvikle faglig samarbeid med svenske institusjoner. Vi har i flere år samarbeidet med Karlstads universitet, Göteborgs universitet og Linnéuniversitetet, og i 2013 signerte vi en samarbeidsavtale med Högskolan Väst. Det er også innledet samarbeid med Högskolan i Borås.

Høgskolens ambisjoner er illustrert gjennom følgende virksomhetsidé:

Høgskolen i Østfold skal være en nasjonalt attraktiv høyskole med regional forankring. Vi fyller vår rolle som fremtidsrettet kunnskapsaktør gjennom en arbeidslivsorientert studie- og fagportefølje med fokus på kvalitet, tverrfaglighet og fleksibilitet. Kjernen skal være anerkjente bachelor- og masterstudier primært utledet av regionens behov for kompetanse. Høgskolen skal stimulere til og utvikle seg gjennom dialog og samarbeid på tvers av grenser; geografisk, faglig, kulturelt og organisatorisk. Vi skal være en drivkraft i den regionale utviklingen og en attraktiv samarbeidspartner for arbeids- og samfunnsliv både regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Hovedtall¹

Studenter

	2013	2014	2015	2016
Totalt antall søkere (bevilgningsstudier/forkurs)	16 428	15 903	18 125	21 423
Herav primærsøkere	4 800	4 354	5 541	6 003
Opptak (bevilgningsstudier/forkurs)	2 892	2 632	2 808	3 101
Antall studenter høst (bevilgningsstudier)	5 095	5 195	5 306	5 613
Herav:				
- Bachelor + 4-årig lærerutdanning	3 417	3 437	3 533	3 644
- Master	556	562	561	537
- Øvrige studier	1 122	1 196	1 212	1 432
Antall studenter i forkurs	66	45	40	36
Antall studenter i realfagskurs	46	42	40	31
Antall studenter i betalingsstudier				
- Vår	838	690	921	795
- Høst	539	684	722	360
Fullførte studieprogram				
- Master	35	49	69	66
- Bachelor/grunnskolelærer/PPU	858	929	926	1012
- AABIOK ²	21	29		33
- Øvrige studier (bevilgningsfinansierte)	427	408	388	376
- Forkurs/realfagskurs	25	30	26	37
- Betalingsstudier	945	810	1127	748

¹ Alle tall er hentet fra DBH (Database for høyere utdanning)

² Akutt/anestesi/intensiv/operasjonssykepleie – skilles ut ettersom studiene vil telle som kandidater i KDs finansieringssystem. Studiene går over tre semestre, og det er derfor ikke tall for 2015.

	2013	2014	2015	2016
Uttekslingsstudenter				
- innreisende	88	90	72	99
- utreisende	69	66	63	100
Utenlandske studenter	388	446	455	449

Vitenskapelig publisering³

	2013	2014	2015	2016
Antall tellende publikasjoner	103	140	112	-
Antall publikasjonspoeng	97,4	126,6	97,7	-

Ansatte og økonomi

	2013	2014	2015	2016
Antall ansatte totalt (årsverk)	488,0	509,7	517,3	531,4
Undervisnings- og forskningspersonale	280,4	289,5	302,4	312,4
Herav %-andel (NOKUT-portalen):				
- Professorer/dosenter	10,1	9,8	13,0	13,6
- Øvrige førstekompetente	42,5	43,6	43,0	44,8
Teknisk/administrative og støttestillinger	207,6	220,2	214,9	219,0
Økonomi				
Driftsinntekter – mill.kr	555,4	600,3	627,6	646,8
Herav				
- Bevilgningsinntekter fra KD	515,5	554,8	572,5	593,4
- Andre inntekter	39,9	45,5	55,1	53,4

³ Frist for rapportering til CRISTin (Current Research Information System in Norway) er først 1. april. Det foreligger derfor ennå ikke resultater for vitenskapelig publisering for 2016.

III Årets aktiviteter og resultater

1 Utdanning

1.1 Virksomhetsmål 1.1

Virksomhetsmål 1.1

Vår studieportefølje er profesjons- og arbeidslivsorientert med primær vekt på regionens behov for kompetanse og med fokus på fagutvikling og innovasjon som er relevant for et samfunns- og arbeidsliv i stadig endring.

1.1.1 Årlig vurdering av studieportefølje

Høgskolen har en profil klart rettet mot profesjonsutdanninger, med flest studenter innenfor helse- og sosialfag, barnehage- og lærerutdanning samt ingeniørfag. Studieporteføljen omfatter også regnskap og revisjon, økonomi og administrasjon, organisasjon og ledelse, kulturstudier, samfunnsvitenskapelige fag, språkfag, informasjonsteknologi og scenekunstutdanninger. Studietilbudet reguleres ut fra behov i samfunnet, både når det gjelder utlyste studietilbud, innholdsmessig relevans og utvikling i dialog med arbeidsliv, organisering av studietilbud samt studentrekruttering.

I november hvert år vedtar høgskolestyret studieporteføljen og måltall basert på en analyse av søkerutvikling, gjennomstrømming, kompetansesammensetting og andre strategiske vurderinger som f.eks. studienes relevans for samfunns- og arbeidsliv. Diskusjoner om studieporteføljen for studieåret 2016/2017 handlet fortsatt om hvordan studiene innholdsmessig er tilpasset det arbeidslivet vi utdanner kandidater for og i samarbeid med, og hva som er optimal organisering for å tilpasse studietilbud til både heltids- og deltidsstudenter. Et sentralt tema er også tilgangen på praksisplasser sett i forhold til mulighet for å øke opptak til studier der arbeidslivet uttrykker stort behov for kompetanse.

Studieprogrammene utvikles kontinuerlig, både som følge av nasjonale retningslinjer og etter intern evaluering og erfaring. Eksempler på dette er endring av valgfagsmuligheter, praktisk organisering, faglig utvikling og oppdatering som påvirker enkeltemner og helheten i studieprogram (læringsutbytte, innhold, læringsformer, vurderingsordninger og litteratur). Endringer kan også bestå i korrigerende av studienavn og emnenavn for bedre å kommunisere med arbeidsliv om hva sluttkompetansen til kandidaten er.

1.1.1.1 Endringer i studietilbudet i 2016

Det er ikke etablert nye studietilbud innenfor den bevilgningsfinansierte studieporteføljen i 2015, dermed er ingen nye studieprogram lansert i studieåret 2016/2017. Endringene i studietilbudet for 2016/2017 handler dermed om variasjon av studietilbud innenfor eksisterende studieportefølje. I 2016 har det derimot vært jobbet med flere studieutviklingsprosjekter som fører til endringer for studieåret 2017/2018, se eget pkt. 1.1.1.2. I tabellen nedenfor viser vi endringene i studieporteføljen for 2016/2017⁴ sammenlignet med studieporteføljen for 2015/2016.

⁴ Det har også forekommet enkelte variasjoner i studietilbudet til lærerutdanningen. Disse er det ikke redegjort for her. Dette er studietilbud som også påvirkes av valgfagsmønsteret i grunnskolelærerutdanningen.

Oppstart av studietilbud i studieåret 2016/2017, dvs. studier som ikke ble tilbudt i 2015/2016.	Årsak til endring
Bachelorstudium i ingeniørfag – industriell design	Opptak i 2016/2017 etter opptakspause i 2015/2016 som følge av strategiske vurderinger.
Bachelorstudium i vernepleie (deltid)	Opptak i 2016/2017 etter opptakspause i to år. I 2016/2017 er det innført skjerpet opptakskrav som et tiltak for å bedre gjennomstrømming.
Videreutdanning i psykisk helsearbeid (60 stp)	Relansert som egen videreutdanning i 2016/2017 etter dialog med praksisfeltet/helsesektoren. Studiet har i flere år kun vært tilbudt som del av MA psykososialt arbeid i helse- og sosialsektoren.
Masterstudium i barnehagepedagogikk og småbarnsvitenskap (0–3 år)	Studiet ble trukket fra opptak i 2015/2016 grunnet manglende rekruttering, men startet opp etter tilfredsstillende rekruttering i 2016/2017.
Masterstudium i scenografi	Første kull startet i januar 2014 og ble uteksaminert desember 2016. Studiet fikk øremerkede studieplasser i statsbudsjettet 2016. Opptak til kull to ble foretatt høsten 2016, og studiet startet opp i januar 2017.
Studietilbud som ikke ble tilbudt 2016/2017, men som ble tilbudt i 2015/2016.	Årsak til endring
Bachelorstudium i sykepleie (deltid)	Deltidsstudiet ble sist startet i 2013, og det gjøres løpende vurdering av tiltak for å bedre gjennomstrømming før ny igangsetting.
Bachelorstudium i bioingeniørfag Y-veien	Prøveordningen med Y-veien er avviklet etter en evaluering som blant annet vurderte den rekrutteringsmessige siden av ordningen.
Videreutdanning i velferdsteknologi (30 stp)	Erfaringer har vist svakt rekrutteringsgrunnlag. Parallelt tilbys en variant av utdanningen via HiØ Videre i 2016.
Masterstudium i mangfold og inkludering i pedagogisk virksomhet	Studiet ble sist startet i 2013 og siste aktive kull fases ut våren 2017. Vil bli vurdert opp mot øvrige studier ved avdelingen og spesielt ny femårig grunnskolelærerutdanning.
Masterstudium i psykososialt arbeid – helse- og sosialfaglig yrkespraksis	Studiet har normalt opptak annethvert år.

Selv om det ikke er store endringer i det utlyste studietilbudet, er det lagt opp til endringer innenfor enkelte studieprogram. Dette er hovedsakelig som følge av dialog med næringsliv og/eller praksisfelt, men også som tiltak for å bedre gjennomstrømming og øke søkergrunnlaget. Tiltakene dreier seg om endrede opptakskrav, spissing av læringsutbyttet, synliggjøring av fleksibilitet i studiet m.m., og er ivarettatt gjennom den årlige studieplanrevisjonen. Et eksempel på dette er studiet Pedagogisk veiledning (30 stp.), hvor høgskolen i 2016 har planlagt et nytt spesifikt emne (15 stp.) rettet mot yrkesfaglærere. Emnet tilbys våren 2017, og er tenkt videreført høsten 2017.

1.1.1.2 Planlagte endringer for studieåret 2017/2018

Vedtatt studieportefølje og måltall ved Høgskolen i Østfold for studieåret 2017/2018 innebærer flere endringer i studietilbudet sammenlignet med 2016/2017. Innenfor den bevilgningsfinansierte studieporteføljen blir det størst endring innenfor mastertilbudet. Nye femårige grunnskolelærerutdanninger på masternivå for trinn 1–7 og 5–10 skal implementeres høsten 2017. I tillegg er to nye masterstudier akkreditert og etablert i 2016: *Masterstudium i norsk i skolen* og *Masterstudium i avansert sykepleie ved kronisk sykdom*.

Totalt elleve masterprogram er utlyst for opptak studieåret 2017/2018, hvorav ett med både heltid og deltid som hovedmodell.

Det er ikke etablert nye studieprogram på bachelornivå eller videreutdanningsnivå for neste studieår. Derimot er det vedtatt at *Bachelorstudium i ingeniørfag – kjemi* ikke har oppstart studieåret 2017/2018. Bachelorstudier i scenekunst har ikke opptak i 2017, dette er i henhold til plan for rulling av studiene. Det samme gjelder fire videreutdanninger i spesialistsykepleie (AAIO) og deltidsvarianter av bachelorstudiene i sykepleie og vernepleie, samt videreutdanning i psykisk helsearbeid. Videreutdanningen akuttgeriatri integreres i ny masterutdanning i avansert sykepleie ved kronisk sykdom, og vil ikke tilbys som eget studium i 2017/2018.

1.1.2 Samhandling med arbeidslivet om kompetansebehov og relevans i studier

Tiltaket som er oppført under virksomhetsmål 1.1. for 2016 lyder «Styrke og systematisere dialogen med samfunns- og arbeidslivet inn mot studienes relevans». Nedenfor vil vi redegjøre for status for institusjonsnivået og avdelingsvis.

1.1.2.1 Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA)

Rådet for samarbeid med arbeidslivet i Østfold er bredt sammensatt med representasjon fra offentlige myndigheter og regionalt nærings- og kulturliv. Også Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) er representert. Rådet har i 2016 hatt to møter (1. mars og 13. oktober).

Møtene har hatt svært vesentlige temaer på dagsorden:

- Femårig lærerutdanning: Hva vil det innebære av muligheter og utfordringer?
- Behov for etter- og videreutdanning av lærere sett i lys av Kunnskapsdepartementets strategi «Kompetanse for kvalitet»
- Kompetansebehovet til skoler og lærere nå og i fremtiden
- Hvordan utvikle samarbeid mellom HiØ og sentrale aktører i regionen?
- Overgang videregående skole – høyere utdanning
- Overgang høyere utdanning – arbeidsliv og arbeidsliv – høyere utdanning

Møtene har vært lagt opp med en kombinasjon av forberedte innlegg og diskusjon.

Erfaringene så langt tilsier at rådet fungerer etter hensikten, og det er stort engasjement i møtene, men det forutsetter at det velges temaer som kan appellere til et bredt forum.

1.1.2.2 Endringer i dialog- og samhandlingsarenaer

I tillegg til RSA, samhandler høgskolen og arbeidslivet i flere formelle fora innenfor de ulike fagområdene.

Advisory Board er et rådgivende organ som består av representanter fra avdelingene samt ledelsen ved HiØ og beslutningstakere fra både offentlig og privat sektor utenfor høgskolen. Her diskuteres konkrete forhold ved virksomheten og samarbeid, strategier og andre forhold som er av felles interesse. Advisory Board vil f.eks. være rådgivende ved etablering av nye studietilbud og akkrediteringssøknader.

Fire av fem avdelinger har nå et Advisory Board. Avdeling for helse- og sosialfag har i 2016 etablert et samarbeid med Fylkesmannen i Østfold, som nå også deltar i avdelingens Advisory Board. Avdeling for informasjonsteknologi har satt i gang et arbeid for å revidere avdelingens Advisory Board i 2016, men dette har foreløpig ikke hatt noen innvirkning på studiene. Ved Avdeling for ingeniørfag er status den samme som i 2015. Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag etablerte et Advisory Board høsten 2016 og første møte avholdes våren 2017.

Avdeling for lærerutdanning har ikke et eget Advisory Board, men ekstern representasjon er ivarettatt gjennom to eksterne representanter i avdelingsstyret, én fra praksisskolene og én fra barnehagene. Studiemodeller for ny femårig grunnskolelærerutdanning er bl.a. diskutert og vedtatt i avdelingsstyret.

Andre samhandlingsarenaer

I tillegg til Advisory Board er både de nasjonale profesjonsrådene, regionale og lokale praksisfora, koordinatorforum, fagråd, partnerskapsskoler og -barnehager, NCE Smart Energy Markets og høgskolens øvrige representasjon i ulike næringsråd/foreninger (Halden, Fredrikstad, Indre Østfold) viktige samhandlingsarenaer for høgskolen. Videre utgjør fagmiljøenes nettverk, gjesteforelesere fra privat og offentlig næringsliv, samarbeid med bedrifter i forbindelse med studenters prosjektoppgaver, bacheloroppgaver, masteroppgaver m.m. viktige knutepunkt for samhandling om utvikling av studieporteføljens innholdsmessige relevans for arbeidslivet. Nedenfor redegjør vi for noen hovedtrekk i utvikling av samhandlingsarenaer for den enkelte avdeling/akademi i 2016.

Akademi for scenekunst har i forbindelse med Masterstudium i scenekunst etablert samarbeid med Norsk Teknisk Museum, Trøndelag Teater, Bergen internasjonale teater (BIT) – Teatergarasjen og Bergen Center for Electronic Arts (BEK). Masterutdanningen har vært en driver for å styrke akademiets tilknytning til omverdenen, noe som igjen gir bidrag til undervisningen. Koblingspunkter mellom HiØ/Akademiet og samhandlingsarenaene kan brukes på flere områder, både i grunnutdanningene og i forskningssamarbeid. Gjennom samarbeid med andre kommuner, fylker og aktører innenfor nasjonale minnesmerker er [Håøya-workshop](#) gjennom de siste årene utviklet i regi av HiØ/Akademiet med temaet «dekonstruksjon av nasjonale mytologier ved hjelp av scenografiske metoder».

Gjennom utøvende virksomhet som offentlige teateroppsetninger, ikke bare på egen scene, men også f.eks. bachelorstudentenes avgangsforestillinger som arrangeres ved Nationaltheatret eller ved en samarbeidsinstitusjon (master), har kunstudanningene ved HiØ kommet nærmere praksisfeltet.

Avdeling for helse- og sosialfag har etablert flere nye samarbeidsavtaler med arbeidslivet, som eksempelvis omhandler studenter i praksis, veiledningskurs o.a. Det er inngått nye avtaler med Moss kommune og Sarpsborg kommune. En avtale med kommunene i Indre Østfold er under arbeid.

Avdeling for ingeniørfag har holdt en presentasjon av avdelingen i Fredrikstad Næringsforening. Avdelingen planlegger også å sende inn to Horisont 2020-prosjekter i samarbeid med lokale industribedrifter.

Avdeling for informasjonsteknologi har hatt felles møter med NCE-miljøet, inkludert seminar og styringsgrupper, som er med på å prege studiets innhold gjennom f.eks. prosjektoppgaver, bacheloroppgaver og masteroppgaver.

Avdeling for lærerutdanning har besøkt barnehager og skoler (studieleder og programkonsulent), har innført hospiteringsordning for fagpersonale ute i praksisfeltet og i tilknytning til skoleovertagelse bidratt til faglig oppdatering for personalet ved skolene. Videre har avdelingen utvidet antall partnerskoler (såkalte utviklingsskoler for PPU) og etablert ordning med at fagansatte ved HiØ er fast skolekontaktperson inn mot utviklingsskolene. Avdelingen har også gjennomført kursing via eget program i norsk som andrespråk (dybdelæring, norsk).

Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag (ØSS) har i mange år hatt tett dialog med Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen (Fremmedspråksenteret) om samfunnets behov for språkkompetanse, og hvordan høyskolens utdanninger kan tilrettelegges for å møte dette behovet. ØSS leverer fagene engelsk og fremmedspråk (tysk, fransk og spansk) til lærerutdanningen. I 2016 har særlig prosessen med å etablere femårige grunnskolelærerutdanninger ført til en enda tettere dialog med lærerutdanningen og med skolefeltet, og avdelingen har jobbet aktivt med signaler fra nasjonale politiske og administrative aktører.

ØSS har et velfungerende programråd for Masterstudium i fremmedspråk i skolen, hvor samarbeidspartnerne Göteborgs universitet og Linnéuniversitetet er representert. Fremmedspråksenteret har også en representant i rådet, i tillegg til to studentrepresentanter. Rådet møter tre ganger per år og referatene er tilgjengelige for studenter og ansatte på programportalen www.treff.spraak.net. Programrådet fører en løpende diskusjon om innhold og struktur i masterprogrammet og følger opp studentevalueringer kontinuerlig.

Videre har avdelingen startet med en ny ordning for Masterstudium i organisasjon og ledelse, der aktører fra arbeids- og samfunnslivet inviteres for å presentere aktuelle problemstillinger de ønsker utredet. På den måten kan masterstudentene i organisasjon og ledelse forske på arbeidslivsrelevante problemstillinger i sitt avhandlingsarbeid, samtidig som tiltaket øker dialogen mellom studiet og samfunnet rundt. Tiltaket har påvirket både forsknings- og undervisningsinnsatsen ved avdelingen. Seksjonen har knyttet til seg biveiledere med ph.d.-kompetanse fra Østfold fylkeskommune som gjør at samhandlingen med arbeidslivet er styrket.

1.1.2.3 Samhandlingsarenaer har ført til konkrete endringer i studiene

Over tid har samhandling med samfunns- og arbeidsliv resultert i mange endringer i høgskolens studieportefølje. Ikke først og fremst i selve studietilbudet, men helt klart i forhold til organisering av tilbud og innholdsmessig relevans. Noen eksempler på endringer i 2016 som springer ut av slikt samarbeid er:

Bachelorstudier i ingeniørfag har etablert et nytt valgfag på 10 studiepoeng. Valgfaget har fokus på studentaktiv forskning og gjennomføres som feltforskning i forbindelse med Hessdalen-fenomenet. Prosjektet er finansiert av Thon-stiftelsen.

Bachelor i internasjonal kommunikasjon er omprofilert. Det er foretatt en større revisjon av studieplanen, i stor grad basert på tilbakemeldinger fra studenter og arbeidsliv om at studiet i større grad bør gi studentene kunnskaper som gjør dem i stand til å drive PR- og kommunikasjonsarbeid i organisasjoner.

Bachelorstudium i regnskap og revisjon har en bevisst bruk av forelesere som i tillegg til å jobbe for HiØ også jobber praktisk med regnskap i organisasjoner. Disse foreleserne får uten unntak gode evalueringer og tilbakemeldinger fra studentene, nettopp fordi de i utstrakt grad konsentrerer seg om og bruker eksempler fra hvordan revisjonsfaget blir utført i praksis.

I videreutdanningen Pedagogisk veiledning er det etablert nytt emne i *Innføring i veiledning for yrkesfaglærere*, tilbudet er fleksibelt og igangsatt etter dialog med praksisfeltet.

Fireårig grunnskolelærerutdanning har revidert studiemodeller gjennom samhandling med skoleledermøte og skolefaglig nettverk. Norsk, matematikk og engelsk er nå lagt til samme studieår, studiemodellen garanterer på den måten at alle grunnskolelærere har ett av de tre store basisfagene.

Femårige grunnskolelærerutdanninger er søkt og akkreditert i 2016. Skoleledere og studenter har inngått i referansegrupper i akkrediteringsprosessen. Fagplaner og masterfordypninger i utdanningene er utarbeidet i samarbeid med praksisfeltet.

Master in Applied Computer Science er tilrettelagt som deltidsutdanning, parallelt med eksisterende heltidsmodell, slik at den også bedre kan tilpasses søkere fra arbeidslivet.

Masterstudium i tverrfaglig samarbeid i helse- og sosialsektoren endrer navn til Masterstudium i samordning av helse- og velferdstjenester fra høsten 2017. Endringen er i tråd med samfunnsmessige endringer, jf. St.Meld. 13 2012–2013 *Utdanning for velferd*. Med samme begrunnelse endrer også Avdeling for helse- og sosialfag navn til Avdeling for helse og velferd f.o.m. 01.08.2017.

Masterstudium i organisasjon og ledelse har innført ordning der aktører fra arbeids- og samfunnslivet presenterer aktuelle problemstillinger de ønsker utredet. Se avsnitt 1.1.2.2.

Høgskolen ville i 2016 styrke og systematisere dialogen med samfunns- og næringslivet inn mot studienes relevans (HiØ, Aktivitetsplan 2016). En intern kartlegging viser at det ikke er noen klar systematikk for synliggjøring av institusjonelle og fagspesifikke samhandlingsarenaer på høgskolen nettsider. Selv om dialogen med arbeidslivet er styrket og systematisert har altså høgskolen et forbedringspotensial på synliggjøring.

1.1.3 Studieporteføljens relevans for arbeidsmarkedet

Utvikling i studieporteføljen handler ikke bare om hvilke studier som tilbys, men også hvorvidt utdanningene er relevante og setter studentene i stand til å tilpasse sin kompetanse og fortsatt holde seg oppdatert etter at de har gått ut i arbeidslivet. Ved HiØ vedtar høgskolestyret utlysning av studieprogram og studentmåltall. Revisjon og godkjenning av studieplaner er delegert fra styret til dekan. I 2016 er det fattet vedtak om å innføre periodisk programevaluering for alle studieprogram. I 2017 vil også forvaltningsmodell og rutiner ved revisjon og godkjenning av studieplaner vurderes på nytt, bl.a. sett i sammenheng med ny studietilsynsforordning og endring av publiseringsverktøy for studieinformasjon.

Studieporteføljens sammensetting fungerer godt i forhold til rekrutteringsmønster, men det gjennomføres fortsatt ikke systematisk kobling mellom arbeidslivet og høgskolen ved systematisk og institusjonell gjennomføring og bruk av kandidatundersøkelser og avtakerundersøkelser. Ved implementering av periodisk programevaluering fra 2017 vil vi komme et skritt nærmere systematiske undersøkelser om kvaliteten på programnivået.

1.1.3.1 Praksis og arbeidslivsrelevante aktiviteter i utdanningene

I profesjonsstudier med obligatorisk praksis er det gjennomgående høy aktivitet når det gjelder samhandling med arbeidslivet, både for studenter og ansatte. Ansatte ved utdanningene følger opp studentene i praksis og er på minst ett fysisk møte med studenten og veiledere i praksis. Praksisfeltet gir nyttige tilbakemeldinger på om innholdet i utdanningen er i samsvar med det som forventes av praksis.

For barnehagelærer, grunnskolelærer, PPU, bioingeniørfag, barnevern, sosionom, vernepleier og sykepleier er omfanget av praksisstudiene regulert i rammeplaner. Det samme gjelder spesialistsykepleierutdanninger og videreutdanning i psykisk helsearbeid. Videre er det obligatorisk praksis i høgskolens Bachelorstudium i internasjonal kommunikasjon og Masterstudium i psykososialt arbeid i helse- og sosialsektoren.

Ut over dette er det flere studier som har innslag av prosjekter som retter seg mot praksis og hvor studentene må regne med å bruke tiden i organisasjoner/bedrifter utenfor høgskolen. Dette gjelder f.eks. Bachelorstudium i arbeids- og velferdsfag (NAV), ulike bachelorstudier i ingeniørfag, Masterstudium i scenografi (oppdrag hos eksterne samarbeidspartnere) og Masterstudium i spesialpedagogikk (feltarbeid). I studier hvor det ikke er konkret utplassering i bedrift eller praksisfelt, har studentene allikevel mulighet til å skrive oppgaver forankret i arbeidslivet, enten via egen arbeidsplass, feltarbeid eller som Master trainee (IT). Dette kan være bachelorprosjekt, masterprosjekt, bedriftsoppgave, utviklingsoppgave, forskningsoppgave eller fordypningsemner.

EXPO er et årlig arrangement som foregår i høgskolens lokaler. Dette er en åpen presentasjon/utstilling av studentenes bachelorprosjekter, og som utgjør en del av sluttvurderingen. I juni 2016 ble EXPO arrangert for 24. gang ved Høgskolen i Østfold. De fleste studentprosjektene er bedrifts-/næringslivsoppgaver relatert til reelle problemstillinger. Foreløpig er det bachelorstudier i ingeniørfag (bygg, elektro, industriell design, maskin), Bachelorstudium i bioingeniørfag og Bachelorstudium i innovasjon og prosjektledelse som inngår i EXPO. En fullstendig oversikt over bachelorprosjekter og oppdragsgivere ved EXPO i 2016 er presentert på høgskolens nettsider <http://www.hiof.no/om-hogskolen/enheter/avdeling-for-ingeniorfag/expo/prosjekter-2016>

Høgskolen har god samhandling med samfunns- og arbeidsliv om den samlede studieporteføljen. Interaksjonen med arbeidslivet kommer best til uttrykk i studier hvor det inngår veiledet praksis, og/eller hvor krav om interaksjon med arbeidsliv f.eks. i arbeidskrav eller sluttvurdering er nedfelt i emnebeskrivelser. I 2017 reviderer høgskolen mal for studieplaner og vil vurdere ulike muligheter for å løfte frem informasjonen om arbeidslivsrelevans i studieplaner/programplaner.

1.1.3.2 Periodisk programevaluering

Periodisk programevaluering implementeres fra våren 2017, og vil bli gjennomført med utvalgte studieprogram høst og vår etter oppsatt syklus. Periodisk programevaluering vil på sikt omfatte alle høgskolens studieprogram.

I evalueringspanelet, som opprettes av avdelingen selv, inngår bl.a. en representant fra aktuelt arbeids- eller næringsliv. Tema for evalueringen skal være *program- og undervisningskvalitet* hvor ett av underpunktene vil være arbeidslivsrelevans. Hensikten med ekstern programevaluering er å foreta en helhetlig faglig vurdering av programmet, på bakgrunn av informasjon som er framkommet i perioden og som kan danne grunnlaget for gjennomføring av tiltak som kan styrke programmets faglige kvalitet og relevans.

Frekvensen av undersøkelsen skal være minimum hvert 6.–8. år. Nyere program bør evalueres første gang etter to år. Høgskolen har valgt ut hhv. Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU for allmenne fag), Bachelorstudium i arbeids- og velferdsfag og Bachelorstudium i digitale medier⁵ for periodisk programevaluering våren 2017.

1.1.3.3 Ekstern vurdering av studieprogram (NOKUT og sakkyndige kommisjoner)

I løpet av 2016 har flere utdanninger og fagmiljøer blitt vurdert av sakkyndige kommisjoner som følge av akkreditering eller tilsyn. Dette har resultert i svært aktiv jobbing med analyse, rapportering, søknader/dokumentasjon og utvikling av ulike studier.

Høgskolen har fått akkreditert fire nye masterprogram, og institusjonen jobber aktivt med revisjon etter anbefalinger fra sakkyndige kommisjoner:

- Masterstudium i norsk i skolen (akkreditert av NOKUT februar 2016)
- Masterstudium i avansert sykepleie ved kronisk sykdom (akkreditert av NOKUT juli 2016)
- Femårig grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7, med masterfordypningene matematikk, norsk, engelsk og profesjonsrettet pedagogikk (akkreditert av NOKUT november 2016)
- Femårig grunnskolelærerutdanning for trinn 5–10, med masterfordypningene matematikk, norsk, engelsk, tysk og profesjonsrettet pedagogikk (akkreditert av NOKUT november 2016)

NOKUT har ført tilsyn med utdanninger i både den bevilgningsfinansierte og eksternfinansierte studieporteføljen, og det vil bli foretatt revisjoner etter foreliggende

⁵ Studiet endrer navn til Bachelorstudium i digitale medier og design fra og med studieåret 2017/2018.

anbefalinger eller pålegg. I den bevilgningsfinansierte studieporteføljen er det ført tilsyn med:

- Bachelorstudium i barnevern (nasjonalt tilsyn, selvrapportering januar 2016, institusjonsbesøk mai 2016, sluttrapport fra NOKUT januar 2017)
- Bachelorstudium i sosialt arbeid (nasjonalt tilsyn, selvrapportering januar 2016, institusjonsbesøk mai 2016, sluttrapport fra NOKUT januar 2017)
- Bachelorstudium i vernepleie (nasjonalt tilsyn, selvrapportering januar 2016, institusjonsbesøk mai 2016, sluttrapport fra NOKUT januar 2017)
- Masterstudium i spesialpedagogikk (tilsyn tre år etter akkreditering, selvrapportering høst 2016, sluttrapport foreligger ikke)
- Masterstudium i barnehagepedagogikk og småbarnsvitenskap (0–3 år) (tilsyn tre år etter akkreditering, selvrapportering høst 2016, sluttrapport foreligger ikke)

En gjennomgående konklusjon i nasjonalt tilsyn med BSV-utdanningene ved Høgskolen i Østfold er at utdanningene er godt forankret i samarbeid med arbeidsliv og praksisfelt. Arbeidslivsrelevansen vurderes som god, både gjennom praksisemner og diverse prosjekt og studentaktive samarbeidsprosjekt.

1.1.3.4 Kandidatundersøkelser

Akademi for scenekunst er i ferd med å etablere en alumniorganisasjon. Oppstartsmøtet ble avholdt i september 2016, i forbindelse med feiringen av akademiets 20-årsjubileum. Det er stor interesse for å etablere en alumniorganisasjon, og det er planlagt et nytt møte i mai 2017.

Avdeling for helse- og sosialfag har gjennomført en kandidatundersøkelse i 2016 for Bachelorstudium i arbeids- og velferdsfag etter samme modell som pilot i 2015. Øvrige avdelinger har ikke gjennomført systematiske kvantitative tiltak/kandidat-undersøkelser rettet mot uteksaminerte kandidaters tilknytning til arbeidslivet. Det er derimot foretatt rekrutteringsundersøkelser rettet mot tidligere studenter med tanke på interesse for videre studier og kompetansepåfyll (påbygging, videreutdanning eller master). Ved Masterstudium i fremmedspråk i skolen gjennomføres hvert år en undersøkelse blant kandidatene som avslutter sin masteroppgave for å kartlegge deres oppfatninger om relevansen av programmet for deres skolehverdag. Videre er det flere avdelinger og fagmiljø som har tradisjon for å følge opp studenter etter avsluttet utdanning, både direkte med studentene selv og indirekte for eksempel gjennom arbeidsgivere som ansetter dem. Dette kan også være arbeidsgivere hvor studenten har gjennomført studentprosjekt. Dermed har fagmiljøene god kjennskap til avgangsstudenters innpass på arbeidsmarkedet og kompetansens relevans og aktualitet. Enkelte fagmiljø har kontakt med tidligere studenter i egne grupper på sosiale medier (Facebook) og egne grupper på rekrutteringsnettsteder som LinkedIn.

1.1.3.5 Andel masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning (nasjonal styringsparameter)

Tabell 1. Andel masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid

	2013	2014	2015	2016
Andel i %	100,00	-	97,14	-

NIFUs kandidatundersøkelse gjennomføres annethvert år, og det foreligger derfor ikke tall for 2016. Resultatene både for 2013 og 2015 viser at det er godt samsvar mellom utdanningene og det arbeid studentene får etter fullført utdanning. Selv om tallet i 2015 er noe lavere enn i 2013 viser bakgrunnstallene at 34 av 35 kandidater er i relevant arbeid.

1.1.4 Frafall i opptaksprosessen

Høgskolen i Østfold har oppmerksomhet rundt frafallet i opptaksprosessen. Dette frafallet er todelt:

Tabell 2. Frafall i opptaksprosessen for primærsøkere i samordna opptak.

År	2013	2015	2016
Frafall i søknadsprosessen	29 %	25 %	23 %
Frafall etter opptak	29 %	27 %	31 %

Tall hentet fra Samordna opptak

Det første frafallet av søkere i opptaket skjer i søknads- og saksbehandlingsprosessen mellom levering av elektronisk søknad frem til hovedopptaket. Fra søker har levert søknad og frem til hovedopptaket, vurderer lærestedene om søkerne er kvalifiserte for opptak i henhold til gjeldende opptaksforskrifter. Søkerne bestemmer i denne fasen i hvilken grad de faktisk følger opp sine søknader om opptak gjennom å levere dokumentasjon på sine kvalifikasjoner. Summen av disse faktorene gir det totale frafallet i søknadsprosessen. I denne fasen av opptaket har frafallet gått jevnt ned fra 2013 til 2016.

Det andre frafallet skjer etter at søkere som har fått opptak, om de takker ja til tilbudet, møter opp til studiestart, og semesterregistrerer seg i tide til offisiell telledato for oppmøte 1. oktober. Dette frafallet har variert noe gjennom perioden, og etter en nedgang i perioden 2013 til 2015, har dette frafallet økt i 2016.

Høgskolen i Østfold kan ikke peke på klare årsaker til at frafallet i den ene fasen går ned, mens det øker i den neste fasen av opptaket. På den ene siden har flere søkere blitt kvalifisert for opptak, men på den andre siden har færre søkere valgt å begynne på studier de er tildelt plass på. Vi har god oppmerksomhet rundt søkere, med tiltak som å sende postkort til alle primærsøkere, egne studiestartsider på nett, studieforberedende uke, samt oppstartsuke med fadderordning. Frafallet er en funksjon av summen av individuelle valg søkerne gjør, og årets tall kan tyde på at studietilbøyeligheten har vært noe lavere ved dette opptaket enn de tidligere år. Årsaker til dette ligger vanligvis i valg av andre studier i Norge eller utlandet, jobb, familiesituasjon, økonomi, eller revurderinger av valg og prioritering av studier i møte med studiesituasjonen. Frafall er naturlig, det er et nasjonalt problem, og noe lærestedene også tar hensyn til ved beregning av tilbudsutsending i opptakene.

1.1.5 Kandidatmåltall for utvalgte studier (nasjonal styringsparameter)

Det er fastsatt kandidatmåltall for flere av høgskolens utdanninger. Måltall og resultat i 2016 framkommer i tabellen nedenfor.

Tabell 3. Kandidatmåltall 2016

Studium	Måltall	Resultat
Helse- og sosialfagutdanninger		
Sykepleierutdanning	109	171
Vernepleierutdanning	61	71
AAIO-utdanning	20	33
Bioingeniørutdanning	22	20
Lærerutdanninger		
Barnehagelærerutdanning	94	83
Grunnskolelærerutdanning 1-7	47	33
Grunnskolelærerutdanning 5-10	32	39
PPU	103	105

Kilde: DBH (fullføring av gradsgivende studieprogrammer - egenfinansierte studier)

1.1.5.1 Helse- og sosialfagutdanningene

Både sykepleierutdanningen, vernepleierutdanningen og AAIO-utdanningene når måltallene for 2016, sykepleierutdanningen med svært god margin. Både ved sykepleierutdanningen og vernepleierutdanningen ble det uteksaminert så vel heltids- som deltidsstudenter.

AAIO-utdanningene er fulltidsløp over tre semestre og hadde opptak januar 2015. Av 35 som ble tatt opp, ble 33 uteksaminert og måltallet ble nådd med god margin.

Når det gjelder Bioingeniørutdanningen viser tallene en positiv utvikling takket være økte søker- og opptakstall. I hele perioden etter 2012 har opptaket ligget på over 30 studenter. Dette har bidratt til at antall kandidater er økt fra 15 i 2015 til 20 i 2016. Sammen med tett oppfølging av studentene er det grunn til å forvente at man i 2017 vil nå måltallet med god margin.

1.1.5.2 Lærerutdanningene

Barnehagelærerutdanningen hadde i 2016 en liten nedgang i antall kandidater og ligger nå under måltallet etter et svært godt resultat i 2015. Noe av årsakene kan være en svakere inntakskvalitet, og manglende progresjon. Flere studenter enn tidligere er også veiledet ut av studiet.

Innen grunnskolelærerutdanningen er måltallet nådd for GLU 5-10. Opptaket her har økt de seinere årene, og det gir grunnlag for å forvente et positivt resultat også i kommende år. Når det gjelder GLU 1-7, har opptaket falt, og det er vanskelig å nå det fastsatte måltallet. Noe av årsaken utover et lavere opptak er naturlig frafall, veiledning ut av studiet og avvik fra normert progresjon.

PPU har over lang tid nådd sitt måltall, og gjennomstrømmingen her er høy.

1.1.6 Måltall vs. antall studenter

Styret fastsetter årlig et internt studentmåltall, og for studieåret 2016/2017 var måltallet 4 148 heltidsekvivalenter. Pr. 1.10.2016 er det registrert 4 781,2 aktive heltidsekvivalenter innenfor

høgskolens bevilgningsfinansierte studieportefølje⁶. Dette er 15 % over måltallet. Differansen mellom antall aktive studenter og måltall skyldes dels økt søkning og opptak og dels at det i antall registrerte studenter også inngår studenter som bruker mer tid enn normert på studiene.

Opptaksmålet for den bevilgningsfinansierte studieporteføljen i 2016 var på totalt 2179 studenter. Resultatet viser et opptak på 2 611 nye studenter pr 1.10.2016, det vil si at høgskolen når opptaksmålet med en margin på 432 studenter. Det er en økning i opptaket på nærmere 7,7 % sammenlignet med opptaket i 2015.

Høgskolen når både opptaksmål og oppfyller måltallet i de fleste studiene.

1.1.7 Eksternt finansiert etter- og videreutdanning

Høgskolen har en betydelig etter- og videreutdanningsaktivitet kanalisert gjennom HiØ VIDERE. Denne aktiviteten har en hovedsakelig profesjons- og arbeidslivsrettet profil, og i 2016 var omkring 40 % av omsetningen knyttet til videreutdanning av lærere, vel 17 % knyttet til helse- og sosialfag og vel 6 % knyttet til ingeniørfag.

Kundene og studentene kommer i hovedsak fra offentlig sektor, og i 2016 var 17 % av omsetningen oppdragsinntekter fra private og næringslivet. Også betalingsstudiene består i hovedsak av tilbud rettet mot ansatte i offentlig sektor.

En betydelig del av aktiviteten skjer med utgangspunkt i regionens behov for kompetanse, og nærmere 35 % av omsetningen kommer fra kunder i Østfold. Høgskolen har i 2016 hatt ansvar for et betydelig antall studier i strategien «Kompetanse for kvalitet» finansierte av Utdanningsdirektoratet, og også disse studiene retter seg i hovedsak mot studenter i regionen.

Aktiviteten i HIØ VIDERE må til enhver tid harmoniseres ut fra flere parametre:

1. Regionens behov for etter- og videreutdanning
2. Hva som kan anses som kjerneaktivitet ved HIØ og dermed prioriteres
3. Fagenhetenes kapasitet sett opp mot prioriteringer relatert til totalaktivitet
4. Betalingsvilje og betalingsevne

Størrelse og aktualitet på punktene over vil være i stadig endring. Det fordrer dynamikk og evne til raske veivalg for HIØ VIDERE.

HIØ VIDERE bedriver en aktiv relasjonsbygging i regionen i forhold til kompetanseutvikling. Det er lagt opp til jevnlig dialogmøter med Fylkesmann, Fylkeskommune, Sykehus, kommuner, næringsregioner, NAV og Karrieresenter. HIØ VIDERE er også sentrale i arbeidsgruppen for Kompetanseforum Østfold.

NOKUT gjennomførte i 2015 en kartlegging av utdanningssamarbeid mellom høyere utdanningsinstitusjoner og aktører som ikke selv kan tildele studiepoeng. Ved HiØ gjaldt dette blant annet samarbeid med NEAK (Norges Eiendomsakademi) der man gjennomførte en revisjon av åtte studier. Revisjonsarbeidet ble gjort med utgangspunkt i

⁶ Tallet er eksklusive utvekslingsstudenter og enkeltmnestudenter ettersom disse ikke inngår i måltallet.

Studietilsynsforskriften fra 2013. Høgskolen i Østfold har i etterkant av dette arbeidet kvalitetssikret samarbeidsstudiene opp mot gjeldende forskrift. Dette har ført til at enkelte samarbeid er avsluttet og andre samarbeid er videreført, men med større grad av faglig kompetanse fra fast ansatte ved HIØ. Alle studier ved HIØ VIDERE etableres og gjennomføres i dag i henhold til gjeldende studietilsynsforskrift. Dette innebærer bruk av minimum 50 % faglig ansatte fra egen institusjon inn i alle studier og minimum 20 % av fagkompetansen inn i hvert studium utføres av ansatte med førstekompetanse.

1.2 Virksomhetsmål 1.2

Virksomhetsmål 1.2.

Vårt studie- og læringsmiljø er kjennetegnet ved:

- god undervisning og veiledning, klare mål, hyppige tilbakemeldinger og relevante vurderingsformer
- nærhet, mangfold, inkludering og et aktivt studentmiljø og studentdemokrati

Et godt studie- og læringsmiljø for studentene omhandler ikke bare utdanningskvaliteten, men også kvaliteten på rammefaktorene for læring, herunder studentenes fysiske, digitale, psykososiale og organisatoriske læringsmiljø. For å lykkes med å gi god læring kreves det at høgsolen har et kontinuerlig fokus på et bredt spekter av aktiviteter, både i og utenfor undervisningssituasjonen. Høgsolen må ikke bare sørge for at utdanningene er relevante, oppdaterte og forskningsbaserte, men også legge til rette for at studentene tar en aktiv rolle i sin egen læringsprosess. Graden av måloppnåelse måles ved hjelp av en rekke ulike kvantitative og kvalitative parametere, og i det følgende beskrives relevant dokumentasjon som inngår i høgsolens kvalitetssikringssystem for utdanning.

1.2.1 Studiekvalitet og kvalitetssikring

Studentevalueringer, og andre tilbakemeldinger fra studenter, er et helt sentralt element i høgsolens kvalitetsarbeid for å sikre kontinuerlig utvikling og forbedring av undervisning og læringsmiljø. Systematiske evalueringer på emne-, program- og institusjonsnivå gir oss primært kvantitative data på hvordan våre studenter erfarer og vurderer kvaliteten på høgsolens utdanninger. Det vil imidlertid alltid være noen metodiske utfordringer knyttet til om kunnskapen som fremkommer av slike undersøkelser er representativ og generaliserbar, og det er derfor helt nødvendig å supplere med mer kvalitativt orienterte undersøkelser, dialog med klassetillitsvalgte og studentråd, samt tilbakemeldinger gjennom «Si ifra.», se avsnitt 1.2.2. Samlet sett er disse resultatene viktige kilder til informasjon, som studieprogrammene benytter i utviklingen av program- og emnedesign, herunder undervisnings- og læringsmetoder, vurderingsformer og læringsutbytte.

HiØ har et godt etablert evalueringsregime med undersøkelser på alle nivåer:

- EVA1 er høgsolens læringsmiljøundersøkelse og initieres av læringsmiljøutvalget (LMU). Undersøkelsen er avdelings- og institusjonsovergripende, og skal gjennomføres minimum hver tredje år.
- EVA2 initieres ikke lenger lokalt ved høgsolen, men består av den nasjonale studentundersøkelsen Studiebarometeret. Undersøkelsen, som er rettet mot programnivå, gjennomføres av NOKUT hver høst.
- EVA3 er emneevalueringer som administreres lokalt på avdelingene og skal gjennomføres som midtveis- og/eller sluttevaluering hver gang emnet gis.
- EVA4 er faglærers evaluering av egen undervisning og det laveste nivået i evalueringsregimet.

De ulike nivåene og en oversikt over evalueringsmetoder gis for øvrig i høgskolens evalueringshåndbok.

Et sentralt poeng med studentevalueringene er at de gjøres til gjenstand for nærmere undersøkelser, som igjen kan brukes til utforming av konkrete forbedringstiltak. Det er ikke mengden dokumentasjon, men påliteligheten og i hvilke grad vi evner å bruke dokumentasjonen som er det vesentlige. Utfordringen for høgskolen er at vi på den ene siden må ivareta behovet for å systematisk kunne innhente informasjon om utdanningskvaliteten og på den andre side forhindre evalueringstretthet hos studentene. Det er utfordrende både å gi god nok informasjon til studentene om hvordan høgskolen følger opp resultater fra evalueringene (og ikke minst innfri deres forventninger til måten resultater skal følges opp), og dessuten kunne spore hvilke tiltak som kommer som direkte resultat av evalueringene og/eller faglig utvikling.

I det følgende gjøres det rede for resultater fra evalueringene som inngår i høgskolens kvalitetssikringssystem, samt resultater fra andre relevante undersøkelser og kartlegginger som er gjennomført i 2016. Det er beskrevet hvordan resultatene har materialisert seg i konkrete tiltak og hvordan allerede etablerte tiltak kan sees i sammenheng med resultatene.

1.2.1.1 Læringsmiljøundersøkelsen (EVA1)

Ved HiØ har det vært gjennomført systematiske læringsmiljøundersøkelser de siste ti årene, og det skal, i henhold til høgskolens kvalitetssystem, gjennomføres ved alle avdelinger minimum hvert tredje år. Undersøkelsen fikk i 2016 nytt spørreskjema, med utgangspunkt i spørreskjema som ble utformet til en felles nasjonal læringsmiljøundersøkelse i regi av Universell i 2012. Utformingen og gjennomføringen av undersøkelsen er det Læringsmiljøutvalget (LMU) som har ansvar for. Undersøkelsen ble gjennomført elektronisk ved alle seks avdelinger i februar 2016, med 1023 respondenter, som gir en svarprosent på 21,1%. Gjennomsnittsalder for respondentene var 26,8 år. I det følgende fremheves noen utvalgte funn og betraktninger i lys av resultatene:

- 88% av respondentene sier at de forventer å gjennomføre studiene uten forsinkelse, men tallet sammenfaller ikke med gjennomføringsgraden generelt ved høgskolen. For høgskolen blir det dermed viktig å undersøke hvilke faktorer som bidrar til at studentene lykkes og iverksette tiltak for å støtte opp om dette. Allerede etablerte, institusjonelle tiltak som Studieforbereende uke og fokus på førsteårsstudenten, sees som viktige for at studentene skal kunne realisere egne ambisjoner.
- 32% oppgir at de ikke har lønnet arbeid ved siden av studiene, noe som bekreftes av tall fra Studiebarometeret. HiØ bør med andre ord kunne forvente at studentene nedlegger en betydelig innsats i studiene og har gjennom etableringen av Læringssenteret på studiested Fredrikstad lagt til rette for at studentene har bedre rammebetingelser for læring i den tiden som ikke er belagt med undervisning.
- 21% av respondentene oppgir å ha egne barn, og høgskolens fokus på fleksible studier vil derfor være viktig også for å kunne rekruttere og legge til rette for studenter i ulike livssituasjoner.
- 47% av respondentene oppgir at ingen av foreldrene har høyere utdanning (minimum treårig universitets- eller høgskoleutdanning). For at høgskolen skal kunne ta høyde for en stadig mer heterogen studentmasse med ulik sosioøkonomisk bakgrunn, har

det vært viktig å formalisere etablerte tiltak som studieforberedende uke og fokus på førsteårsstudenten, for å bidra til at studentene får en bedre startkompetanse

- 11% har oppgitt at de har varig skade eller funksjonsnedsettelse, og en tredjedel av disse har lese- og skrivevansker. Arbeidet som Læringsmiljøutvalget har igangsatt i samarbeid med Universell, om ny handlingsplan for universell utforming av læring og tilrettelegging for studenter med funksjonsnedsettelser, blir derfor viktig.

Tematisk overlapper HiØs læringsmiljøundersøkelse i såpass stor grad med Studiebarometeret at det før neste gjennomføring må vurderes hvorvidt ressursene skal benyttes på en annen måte.

1.2.1.2 Studiebarometeret

Studiebarometeret har på kort tid rukket å bli en naturlig del av høgskolens kvalitetssikringssystem for utdanning, og erstattet institusjonens egen undersøkelse EVA2, ettersom det både var stor grad av tematisk overlapp og målgruppen var den samme.

HiØ ligger på topp nasjonalt i oppslutning om Studiebarometeret og hadde en svarprosent på 67% i 2016, som tilsvarer 807 respondenter. Enkelte studieprogram hadde opp mot 100% oppslutning, og den høye oppslutningen skyldes en god forankring i organisasjonen, oppfordringer fra programledelse og faglærere som legger til rette for at studentene skal besvare undersøkelsen. Lovnader om pizza og kake til kullene med høyest svarprosent har også bidratt til stort engasjement.

Resultatene fra Studiebarometeret ble fulgt opp ved at rapporten for institusjonen samlet sett og programrapportene ble presentert for høgskolens faglige ledelse og det sentrale utdanningskvalitetsutvalget (UKU). Det er den enkelte dekan og studieleder som sørger for å distribuere og følge opp resultatene lokalt, eksempelvis gjennom lokalt utvalg for utdanningskvalitet (LUKU). Anvendelse og oppfølging av resultater fra studentevalueringer er en viktig del av emne- og studieplanrevisjoner og rapporteres for øvrig fra avdelingene i forbindelse med årsrapporten.

Resultater 2016

Resultatene for HiØ har vært stabile over tid, og på institusjonsnivå er det minimale avvik fra de nasjonale resultatene. De største forskjellene finnes på programnivå, men der er det tilsvarende små populasjoner og vanskelig å generalisere. Det er interessant å se at det kan være til dels store forskjeller mellom kull uten at det er foretatt vesentlige endringer i studiet.

I tabellen nedenfor gis det en oversikt over resultatene for de ulike hovedområdene i undersøkelsen. Studentene rangerer en rekke spørsmål eller utsagn under hvert hovedområde på en skala fra 1-5 der 5 er best. Tabellen under viser gjennomsnittsskår ved HiØ de tre siste årene, sammenlignet med 2016-resultater på nasjonalt nivå:

Tabell 4. Resultater – Studiebarometeret - hovedområder

Hovedområder	HiØ 2014	HiØ 2015	HiØ 2016	Nasjonalt 2016
Svarprosent	60%	68%	67%***	45%
Undervisning og veiledning	3,3	3,6	3,5	3,5
Studie- og læringsmiljø	3,7	3,8	3,8	3,8
Medvirkning	3,2	3,2	3,5	3,3
Studieprogrammets evne til å inspirere *	3,9	4,1	3,9	3,9
Relevans for arbeidslivet	4,3	4,3	4,2	4,1
Eksamens- og vurderingsformer	3,9	3,9	4,0	3,9
Eget læringsutbytte	3,6	3,7	3,7	3,7
Eget engasjement**	-	-	3,7	3,7
Forventninger**	-	-	3,8	3,8

*Merk at det har vært endringer i enkelte hovedområder eller spørsmålsformuleringer som kan påvirke resultatene eller gjøre at de ikke er direkte sammenlignbare.

**Hovedområdene er nye og det foreligger derfor ikke tall fra 2014 og 2015.

***Selv om svarprosenten har gått ned med ett prosentpoeng har populasjonen økt og en økning på 56 respondenter i 2016

Det hovedområdet som utmerker som klart best ved HiØ er relevans for arbeidslivet. På flere av studiene som har praksis, altså typiske profesjonsutdanninger, er gjennomsnittsskår opp mot 4,6 på spørsmål om studieprogrammets relevans for aktuelle arbeidsområder, jobbmuligheter og i hvilke grad studentene opplever at studieprogrammet gir kompetanse som er viktig i arbeidslivet.

Det kan innvendes at mange av de yngre studentene har begrenset kunnskap om arbeidsmarkedet, men det reflekterer i hvilke grad de oppfatter at utdanningen er arbeidslivsrelevant. Dette er viktig for høgskolen også med tanke på at vi tilbyr utdanninger primært utledet av regionens behov for kompetanse. I tabellen under fremgår de fem enkeltspørsmålene som blir vurdert høyest av studentene, hvor de tre med høyest skår – i likhet med 2015 – er knyttet til arbeidslivsrelevans:

Tabell 5. Enkeltspørsmål som blir vurdert høyest

Enkeltspørsmål som blir vurdert høyest av studentene ved HiØ	Gjennomsnittsskår
I hvilke grad mener du studieprogrammet du går på er relevant for aktuelle yrkesområder	4,3
I hvilke grad mener du studieprogrammet du går på gir gode jobbmuligheter	4,3
I hvilke grad mener du studieprogrammet du går på gir kompetanse som er viktig i arbeidslivet	4,3
Hvor tilfreds er du med bibliotek og bibliotekstjenester	4,2
I hvilke grad mener du studieprogrammet er faglig utfordrende	4,2

I tabellen under fremgår de fem enkeltspørsmålene som blir vurdert lavest av studentene i 2016 – også her de samme som 2015, selv om skåren er noe høyere inneværende år:

Tabell 6. Enkeltspørsmål som blir vurdert lavest

Enkeltspørsmål som blir vurdert lavest av studentene ved HiØ	Gjennomsnittsskår
Hvor tilfreds er du med læringsutbytte hittil i studiet når det gjelder kunnskap om vitenskapelig arbeidsmetode og forskning	3,4
Hvor tilfreds er du med hvordan kritikk og synspunkter fra studentene blir fulgt opp	3,4
Hvor tilfreds er du med studentenes mulighet til å påvirke innhold og opplegg for studieprogrammet	3,3
Hvor tilfreds er du med læringsutbytte hittil i studiet når det gjelder egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid	3,2
Hvor tilfreds er du med antall tilbakemeldinger du har fått fra faglige ansatte på ditt arbeid	3,2

Utfordringer knyttet til både formidling av vitenskapelig metode til studenter på grunnutdanninger og involvering i ansattes FoU-prosjekter er utfordringer for sektoren generelt. Det samme gjelder tilbakemeldinger og medvirkning. Resultater fra Underviserundersøkelsen 2016 viser at studenter og vitenskapelig ansatte er uenig om i hvilke grad tilbud om veiledning/tilbakemelding foreligger og i hvilke grad det blir benyttet. Det er likevel viktig for høgsolen å ta studentenes tilbakemelding på alvor, og ikke minst sikre at studentene opplever at utdanningene er forskningsbaserte.

1.2.1.3 Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (nasjonal styringsparameter)

Tabell 7. Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten

Studiotype	2013	2014	2015	2016
Skår	4,0	3,9	4,0	4,1

Kilde: DBH – KD-portal – nasjonale styringsparametere

Studentenes opplevelse av kvalitet i utdanningen har holdt seg stabilt, og ved nærmere undersøkelse i programrapportene er det interessant å observere at studenter på enkelte studieprogram kan være relativt kritiske på utvalgte spørsmål eller hovedområder, men likevel skåre høyt på alt-i-alt tilfredshet. Det samme gjelder i hvilke grad de er enige i at de går på det studieprogrammet de helst vil gå på:

Tabell 8. Overordnet tilfredshet

Overordnet tilfredshet	HiØ 2014	HiØ 2015	HiØ 2016	Nasjonalt 2016
Jeg er alt-i-alt tilfreds med studieprogrammet jeg går på	3,9	4,0	4,1	4,1
Jeg går på det studieprogrammet jeg helst vil gå på	-	4,5	4,5	4,4

Det er positivt for høgsolen at en stor andel av våre studenter hadde studier ved HiØ som 1.prioritet ved søknad og at de et år etter påbegynt utdanning rapporterer at de er svært tilfreds.

1.2.1.4 Faglig tidsbruk pr uke blant heltidsstudenter (nasjonal styringsparameter)

Tabell 9. Faglig tidsbruk pr uke blant heltidsstudenter

Studietype	2014	2015	2016
Antall timer	34,6	35,0	36,9

Kilde: DBH – KD-portal – nasjonale styringsparametere

I Studiebarometeret blir studentene bedt om å fordele sin totale studieinnsats og anslå hvor mange timer per uke de i gjennomsnitt bruker både på læringsaktiviteter organisert av høyskolen, egenstudier og betalt arbeid. I tabellen under vises gjennomsnittsverdiene for HiØ de siste tre år og en sammenligning nasjonalt for inneværende år:

Tabell 10. Gjennomsnittsverdier – tidsbruk

Aktiviteter	HiØ 2014*	HiØ 2015	HiØ 2016	Nasjonalt 2016
Organiserte læringsaktiviteter	-	19,3	21,3	17,0
Egenstudier	-	14,9	14,3	18,3
Betalt arbeid	-	12,1	10,8	8,2

*Vi har ikke institusjonsspesifikke tall fra 2014, da spørsmålene om tidsbruk er endret.

Nærmere undersøkelser i programrapportene viser at det er store forskjeller mellom studieprogrammene i hvordan studentene bruker tiden. Dette henger først og fremst sammen med studienes egenart. Eksempelvis er de profesjonsrettede utdanningene, som sykepleier, lærer og ingeniør belagt med langt mer organisert undervisning enn andre utdanninger. I studier med lavere andel organiserte læringsaktiviteter er andelen timer til egenstudier tilsvarende høyere.

Samtidig som studentene ved HiØ i gjennomsnitt bruker 10,8 timer pr uke på betalt arbeid er det 40% som svarer at de ikke jobber ved siden av studiene (0 timer). Dette tallet bekreftes også av læringsmiljøundersøkelsen som ble gjennomført ved HiØ i februar 2016.

1.2.2 Resultater fra «Si ifra»

«Si ifra» er høyskolens felles nettbaserte avviks- og tilbakemeldingssystem som gir studenter og ansatte mulighet til å melde fra om kritikkverdige forhold knyttet til det fysiske og psykososiale lærings- og arbeidsmiljøet, spesielt i saker der en ønsker å sikre anonymitet, ikke selv ønsker å ta kontakt med ansvarlig enhet eller der tidligere henvendelser ikke har fått tilstrekkelig oppfølging. Terskelen for å melde skal være lav, men alle innmeldere blir oppfordret til å forsøke å løse saken i samarbeid med dem saken angår/nærmeste overordnede/tillitsvalgte først.

I 2016 ble systemet revidert med bakgrunn i ønske om å forenkle og føye sammen informasjon for både studenter og ansatte, samt mulighet til å differensiere mellom ulike typer tilbakemeldinger og sikre mer effektiv håndtering av innkomne meldinger. Revisjonen ble gjort i tråd med retningslinjer for utarbeidelse av lokale varslingsrutiner i staten fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

I 2016 kom det inn totalt 105 meldinger gjennom «Si ifra», hvorav 98 meldinger var fra studenter og omhandlet læringsmiljøet. Antallet meldinger fra ansatte er lavt, og har vært lavt over lengre tid, men etter overgang til digital løsning for innmelding av HMS-saker er antallet ytterligere redusert. I 2017 skal det derfor gjøres en innsats for å sørge for at systemet blir bedre kjent blant ansatte, samt undersøke om hva årsakene er til at færre melder inn HMS-avvik digitalt enn da det var papirskjema.

Tabell 11. Oversikt over meldinger fra studenter

AVDELINGER/ENHETER	LÆRINGSMILJØ			Totalt
	Fysisk	Digitalt/informasjon	Psykososialt	
Avdeling for helse og sosialfag	3			3
Avdeling for ingeniørfag		13		13
Avdeling for lærerutdanning	33		2	35
Avdeling for informasjonsteknologi			5	5
Studiested Fredrikstad	6	2		8
Studiested Halden	13	1		14
Fellesadministrasjonen, herunder IT-drift, bibliotek	18	1		19
Studentsamskipnaden	1			1
Totalt				98

Både ved Avdeling for ingeniørfag og Avdeling for lærerutdanning er det, som tidligere år, en tendens at mange studenter melder individuelt om det samme problemet eller en situasjon som har oppstått, og at disse meldingene kommer inn i et relativt begrenset tidsrom. Det relativt høye antallet meldinger på noen kategorier representerer dermed ikke unike saker.

Akademi for scenekunst og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag hadde ingen meldinger i 2016, i likhet med året før. Det er viktig å stille seg spørsmålet om mangel på meldinger fra visse avdelinger skyldes at studentene ikke kjenner til «Si ifra» som en kanal for tilbakemeldinger, bruker andre kanaler for å gi tilbakemeldinger, eller er generelt mer fornøyd enn ved andre avdelinger. I løpet av våren 2017 vil det derfor bli gjort en kartlegging, i samarbeid med Studentparlamentet, for å forsøke å fange opp hvordan ordningen oppfattes av studenter ved de ulike avdelingene og om ordningen har forbedringspotensial.

1.2.3 Tiltak og aktiviteter – program- og undervisningskvalitet

Studieforberedende uke

Studieforberedende uke er et tiltak for studiesøkere som har HiØ som 1.prioritet i Samordna opptak, hvor søkere gis tilbud om deltakelse på en ukes kurs hvor de blir kjent med hva det innebærer å være student, ulike arbeidsformer og hvordan studiene er organisert. I 2016 ble tilbudet om Studieforberedende uke utvidet, ved også å inkludere sommerstudenter på ingeniørfag (forkurs, Y-vei og TRES). Utvidelsen kom også på bakgrunn av større interesse og flere studiesøkere som ønsket å delta. Antallet deltakere økte fra 50 i 2015 til 142 i 2016, en økning på hele 184 %.

Tiltaket blir evaluert hvert år og har hele tiden fått svært gode tilbakemeldinger fra deltakerne. Resultater fra evalueringen i 2016, med gjennomsnittsskår på en skala fra 1-5:

- Kursets betydning for deg som fremtidig student: 4,2
- Totalt læringsutbytte på hele kurset: 4,0
- Kurset har bidratt til økt motivasjon for fremtidige studier: 4,7.

95% sier de vil anbefale kurset til andre. Antall deltakere som faktisk startet på et studieprogram økte fra 58% (29 av 50 deltakere) i 2015 til 73% (103 av 142 delatkere) i 2016.

Studiestart

HiØ har de siste årene hatt et økt fokus på studiestart og mottak av nye studenter gjennom en tydeligere arbeids- og ansvarsfordeling, samt aktiviteter som bidrar til å styrke studentenes startkompetanse. Målet er at studentene skal komme raskere inn i et miljø, raskere i gang med studiene og være bedre forberedt. I 2016 har det vært flere tiltak knyttet til dette:

- Studiestartsider har blitt videreutviklet, hvor det blant annet er utarbeidet digitale instruksjons – og opplæringsvideoer knyttet til en rekke tjenester og servicetilbud ved høgskolen. Det har i tillegg blitt gjennomført et test-prosjekt med bruk av chat-funksjon via hjemmesider i tilknytning til studiestart.
- Videreutvikling av arbeidet med studiestart og fadderordningen gjennom bredt sammensatt arbeidsgruppe, samt opplæring av faddere på fadderseminar. Ved et økt fokus på faglige tiltak som del av fadderuken, deltok nærmere 800 studenter på felles kurs i studieteknikk.
- Revidert fadderopplegg i tilknytning til studiestart. Fadderuken er kortet ned fra to hele uker til én uke pluss helg for økt faglig fokus og høyere kvalitet på arrangementene.

I 2016 ble det for øvrig etablert og gjennomført en spørreundersøkelse for å kartlegge nye studenters opplevelse av studiestart, forstått som både forberedelse, mottak og oppfølging de to-tre første ukene som ny student. Undersøkelsen tar for seg forhold knyttet til åpningsdag, registrering, informasjon, nettsider, fadderopplegg og generell opplevelse av mottak og overgang til høyere utdanning. Det var totalt 1466 mottakere (alle nyregistrerte studenter ved høgskolen) og en svaroppslutning på 22%. Det mest overraskende funnet var at 42% av respondentene svarte at de ikke deltok i noen av arrangementene ved studiestart. Undersøkelsen vil for øvrig bli brukt i planleggingen av studiestart for studieåret 2017/2018, og det vurderes om tilsvarende undersøkelse skal gjennomføres i etterkant av neste studiestart.

1.2.4 Tiltak og aktiviteter – læringsmiljø og studentdemokrati

Det fysiske og digitale læringsmiljøet

Tiltak som det har blitt jobbet med spesielt i 2016 er:

- Etablering av læringssenter ved studiested Fredrikstad med mål om å styrke studentenes læring gjennom fysisk sammenføring av læringsressurser og ulike

støttefunksjoner, i kombinasjon av pedagogisk tilrettelegging blant fagansatte, bibliotekarer, IT-vakt og studieadministrasjon. Infrastrukturen er etablert, studentene har tatt i bruk fasilitetene og studiestedet har igangsatt aktiviteter knyttet til prosjekt *Studieverksted*, hvor det blant annet er etablert et tilbud om kurs i akademisk skriving.

- Utskifting av møbler og inventar i kantinen ved studiested Fredrikstad, med et tydelig fokus på fleksible løsninger og flerbruk slik at arealene i størst mulig grad også fungerer som studentarbeidsplasser for både individuelt arbeid og arbeid i grupper.

Det organisatoriske og psykososiale læringsmiljøet

Tiltak som det har blitt jobbet med spesielt i 2016 er:

- Gjennomføring av Læringsmiljøundersøkelse blant alle studenter ved begge studiesteder. Undersøkelsens temaer favner bredt, hvilket gir omfattende informasjon knyttet til hvordan studentene opplever det helhetlige læringsmiljøet ved høgskolen.
- Etablert og gjennomført undersøkelse for kartlegging av nye studenter opplevelse av studiestart, forstått som både forberedelse, mottak og oppfølging de to-tre første ukene som ny student. Undersøkelsen tar for seg forhold knyttet til åpningsdag, registrering, informasjon, nettsider, fadderopplegg og generell opplevelse av mottak og overgang til høyere utdanning.
- Studentsamskipnadens tilsagn på Kunnskapsdepartementets prosjektmidler *Ny ordning skal bedre studentenes psykiske helse*, har ført til igangsettelse av prosjekt *Ny start – hva nå?* i regi av samskipnadens rådgivningstjeneste. Med bakgrunn i høgskolens satsning på *førsteårsstudenten*, er formålet med prosjektet å styrke studenters psykiske helse slik at de skal trives, med fokus på studiemestring og dermed at studentene gjennomfører studiet i større grad på normert tid.
- Oppskalering av tiltaket Studieforberedende uke, hvor studiesøkere gis tilbud om deltakelse hvor de blir kjent med hva det innebærer å være student, ulike arbeidsformer og hvordan studiene er organisert.
- Gjennomføring av Studentlivdag ved studiested Halden for markedsføring av regionens kultur og samfunnsliv, samt videreføring av bandrom for studenter og møteplasser med lavterskelaktiviteter som bordtennis, biljard og fuzzball. Herunder hører også publisering av aktiviteter knyttet til lokalt kulturliv på *Hva skjer HiØ* på Facebook.

Studentdemokratiet

Tiltak som det har blitt jobbet med spesielt i 2016 er:

- Ved Studentvalg 2017 opplevde Studentparlamentet en betydelig dårligere oppslutning enn tidligere år, kun 9,2% av studentene ved HiØ stemte ved valget som var fra 31 oktober til 7 november, mot oppslutning på 20,26 % ved Studentvalg 2016.
- Studentparlamentet har etter valg av ny studentleder i juni 2016, jobbet for å bli mer synlige, og har begynt å arrangere kakedager på hvert studiested en gang i måneden, noe som har vist seg å bli svært populært blant de nye studentene.
- I tråd med Samarbeidsavtalen arrangerte Studentparlamentet det årlige «Fellesseminaret» i februar, denne gangen med tema «Studenten som ressurs», noe som var populært både blant ansatte og studenter
- Igangsatt arbeid ved alle avdelinger for kartlegging av praksis knyttet til ordning med klassetilitsvalgte. Som del av et velfungerende studentdemokrati med fokus på

studentmedvirkning, er klassetillitsvalgte for det enkelte studieprogram og kull sentrale. Formålet med kartleggingen har vært å innhente informasjon knyttet til rutiner for rekruttering, opplæring, møtearenaer og saksgang, hvor det med bakgrunn i dette utarbeides institusjonelle retningslinjer.

1.2.5 Gjennomføring på normert tid BA og MA (nasjonal styringsparameter)

Tabell 12. Gjennomføring på normert tid 2012-2016

Studiotype	2012	2013	2014	2015	2016
Bachelor	48,5	50,2	53,9	49,8	52,6
Master	15,4	2,9	7,2	25,0	13,3

Kilde: DBH – KD-portal – nasjonale styringsparametere

Høgskolen i Østfold kan i 2016 vise til en bedring i gjennomføringen av bachelorstudier på normert tid sammenlignet med 2015. Økningen er på 3 prosentpoeng. Trenden med bedre gjennomføring på normert tid i perioden 2012-14, fortsetter dermed etter et svakere resultat i 2015. I forhold til sektoren i øvrig, ligger høgskolen godt an med et resultat 6 prosentpoeng over gjennomsnittet. Dette er et godt resultat i forhold til våre resultatmål.

På masterstudier, er det en nedgang i gjennomføring på normert tid. Dette resultatet er basert på kun to heltidsstudier med under 50 opptatte studenter samlet, det vil si kun ca. 10 % av den samlede studentmassen på våre masterstudier. Begge disse heltidsstudiene som er med i beregningen er i senere år omorganisert helt eller delvis til deltidsstudier, da høgskolen gjennom årene har erfart at masterstudieporteføljen vår i det aller vesentligste henvender seg til yrkesaktive studenter som ønsker å kombinere masterstudier med fortsatt yrkesutøvelse. Ett masterstudium på heltid som ikke er kommet med i beregningen til DBH i år, er Masterstudium i Scenografi. Dette studiet hadde opptak januar 2015, og samtlige 5 kandidater ble uteksaminert innenfor normert tid i desember 2016.

1.2.6 Nøkkeltall, interne kvantitative styringsparametere og analyser

Tabell 13. Interne styringsparametere

Parameter	2013	2014	2015	2016
Strykprosent	11,0	9,7	9,5	10,1
Studiepoeng totalt (60 stp-enheter)	3 410	3 572	3 566	3 815
Studiepoeng pr. student	42,5	43,5	43,2	43,8
Studiepoeng pr. heltidsekvivalent	47,1	49,5	48,9	49,2
Gjennomføring i henhold til avtalt utd.plan	84,1	84,4	84,3	84,6

Kilde: DBH (egenfinansierte studier)

Høgskolen har gjennom styringsdokumentet *Aktivitetsplan og budsjettrammer 2016* satt resultatmål til interne styringsparametere. Resultatene er noe varierende for de bevilgningsfinansierte studiene.

Strykprosenten har gått noe opp fra 2015, og er høyere enn vårt resultatmål om å ligge likt med eller bedre enn gjennomsnittet for statlige høyskoler og universiteter, som i henhold til tall fra DBH er på 8.0 %.

På den annen side har resultatet på studiepoengproduksjon totalt økt betraktelig fra 2015, som følge av økte opptak de senere årene, og resultatet på 3 815 er høyere enn høgskolens resultatmål på 3 750.

På den interne styringsparameteren studiepoeng pr. student, har det også vært en liten økning fra 2015. Dette gjelder både studiepoeng pr. student uavhengig av studiets organisering, hvor resultatet er 43,8 studiepoeng mot 43,2 i 2015, og omregnet til heltidsekvivalenter, hvor resultatet er 49,2 studiepoeng mot 48,9 i 2015. Vårt eget resultatmål på 50 studiepoeng per heltidsekvivalent er imidlertid ikke fullt ut nådd.

Vår siste kvantitative interne styringsparameter med fastsatt resultatmål, er gjennomføring i henhold til avtalt utdanningsplan. Også her er det en liten økning i gjennomføringen fra året før, men resultatet er marginalt i underkant av det satte resultatmålet på 85 %.

Høgskolen har gjennom flere år fulgt utviklingen i forholdet mellom kandidatproduksjon og opptakstall på gradsstudier. Vi ser her på antall kandidater som en funksjon av opptakstallet til hvert studium i det normerte antall normerte årene tidligere. På et heltids bachelorstudium vil dette være kandidatproduksjonen i 2016 i forhold til opptakstallet for opptakskull 2013.

En slik beregning tar med studenter som fullfører som kandidater både på normert tid og med forsinkelse, og gir et utvidet bilde av de samlede gjennomføringene av studier ved høgskolen, som et supplement til styringsparameteren **Gjennomføring på normert tid**.

Tabell 14. Kandidatproduksjon i forhold til tilhørende opptakskull

Studienivå	Kandidatproduksjon/Tilhørende opptakskull		
År	2014	2015	2016
Bachelor	64 %	65 %	66 %
Master	30 %	49 %	48 %

Tabellen kan ses i sammenheng med data om frafall i avsnittet under, og viser en god utvikling med en stabil gjennomføring av påbegynte studier gjennom treårsperioden.

1.2.7 Frafall i studiene

Vi har i 2016 foretatt en større undersøkelse av to opptakskull på 33 gradsstudier, og gjort følgende hovedfunn:

Opptakskullet 2014 er analysert for frafall i både første og andre studieår. Frafallsprosenten er 19 % for hele kullet i første studieår, mens den er redusert til 9 % i andre studieåret. For bachelorstudiene som er undersøkt, er frafallet på 20% i første året, mens den er 17 % for masterstudiene.

For opptakskullet 2015 har den samlede frafallsprosenten i første studieår økt marginalt til 20 %. Den er imidlertid litt redusert til 18 % for bachelorstudiene, men økt til 28 % for masterstudiene.

Blant sentrale studier som har redusert frafallet i første studieår fra kull 2014 til kull 2015, er bachelorstudiene i sykepleie, vernepleie og sosialt arbeid samt begge grunnskolelærerutdanningene. Generelt viser undersøkelsene våre at det er noen sammenheng mellom studienes opptakskrav, enten gjennom spesielle opptakskrav eller poenggrenser/konkurranse, og frafall. Inntakskvaliteten har noe betydning for gjennomstrømning i første studieår.

Det er derfor nærliggende å legge til grunn at det er en sammenheng mellom lav faglig mestring og frafall i studiene, og at dette i en stor grad er noe som slår ut i møtet med høyere utdanning. Vi har derfor også undersøkt sammenhengen mellom strykprosent og frafall i 33 av våre gradsstudier for treårsperioden 2013-16. Vi finner i denne undersøkelsen av det er en påviselig og god korrelasjon mellom frafallsprosent og strykprosent i kun 33 % av disse studiene. For øvrig synes frafallet i mindre grad å ha en hovedårsak i strykprosent. Årsakene til frafall er derfor sammensatte, hvor også andre momenter enn faglig mestring spiller inn, slik som livssituasjon, økonomi, læringsmiljøet, fagfeltets rammer og tradisjon for individuell oppfølging av studentene, sosiale forhold og vurdering av feilvalg av utdanning. Problemet med frafall trenger både en overordnet og en individbasert tilnærming.

Gjennom Studiebarometeret fanger høgsolen opp studentenes vurderinger, men i forhold til en fullstendig vurdering av førsteårsstudentenes erfaringer vil materialet derfra nødvendigvis bli noe mangelfullt, siden undersøkelsen har andreårsstudenter som målgruppe.

Fagavdelingene til høgsolen rapporterer om en rekke tiltak for å forebygge frafall og bedre gjennomstrømningen. Blant disse tiltakene kan nevnes:

- Tettere oppfølging og samtaler med studenter som ikke leverer arbeidskrav
- Utdanningssamtaler knyttet til progresjonskrav
- Ekstra oppfølging av studenter med særskilt tilrettelagte utdanningsplaner
- Utvikling av studentaktiv forskning
- Ekstraundervisning og forkurstilbud i emner med høy strykprosent

I lys av den nye kvalitetsmeldingen fra Kunnskapsdepartementet, vil høgsolen fortsette arbeidet med å utvikle gode, aktive læringsmiljøer som tar hensyn til mangfoldet i studentmassen og setter klare krav til at læringsprosessen i studiene utvikles i et gjensidig samspill mellom studenter og ansatte og at studiene utvikles videre i samarbeid med arbeids- og samfunnslivet. Gode og åpne evalueringsordninger både under og etter studiene er områder som høgsolen prioriterer høyt.

1.3 Virksomhetsmål 1.3

Virksomhetsmål 1.3

Vi ligger langt fremme i utviklingen av fleksible utdanningsmodeller med digitale løsninger som tilbys både i fleksible studietilbud og studiestedsbaserte programmer.

1.3.1 Institusjonell satsing på fleksibel utdanning

Studium i digitale verktøy for fleksibel og nettbasert utdanning

PULS (Program for utdanning, læring og studiekvalitet) har de siste tre årene tilbudt studiet Digitale verktøy og medier i fleksibel og nettbasert utdanning. Studiet går over et år utgjør 15 studiepoeng og består av tre emner à 5 studiepoeng. Målgruppen har primært vært ansatte ved høgsolen, men eksterne deltakere har også deltatt. Formålet er å tilby ansatte kvalifisering og formell utdanning i digitale, pedagogiske metoder som bidrar til å utvikle god fleksibel undervisning og utdanning der kvalitet skal være i fokus. Det gjelder organisering og utforming av så vel nettbaserte som andre fleksible studieformer, inkludert fleksible fulltidsstudier på campus. I 2016 var det 21 deltakere på studiet.

Praktisk studium i høgskolepedagogikk og digitale undervisningsformer

Høgskolen i Østfold tilbyr nyansatte Basisstudium i høgskolepedagogikk. Studiet går over et år og utgjør 15 studiepoeng. For studieåret 2016-2017 er studieplanen revidert der digitale undervisningsformer vektlegges i langt større grad enn tidligere, i tråd med nasjonale føringer innen feltet høgskolepedagogikk. Formålet er å tilby ansatte basiskvalifisering og formell utdanning i høgskolepedagogikk med vekt på digitale, pedagogiske metoder.

Pilotprosjekter med bruk av video i undervisning

Våren 2015 ble det lyst ut 550.000 kroner i prosjektmidler med fokus på undervisningsopptak. Hensikten med prosjektene skulle være økt fleksibilitet og kvalitet i studietilbudet ved bruk av undervisningsopptak. Gjennom prosjektene skulle prosjektdeltakerne få erfaring med nye måter å legge til rette for studenters læring på. Til sammen 11 prosjekter ble tildelt prosjektmidler (hvorav et er trukket).

PULS var ansvarlig for å tilby veiledning på pedagogisk bruk av undervisningsopptak til hvert av prosjektene samt å koordinere prosjektene i form av nettverkssamlinger der erfaringsdeling har hatt en sentral plass. Prosjektene ble avsluttet våren 2016

Pilotprosjekter - Digitale utviklingsprosjekter

Våren 2016 ble det lyst ut 1,2 mill. kroner til digitale utviklingsprosjekter. Hensikten med prosjektene skulle være å øke kvaliteten og fleksibiliteten i studietilbudet ved bruk av ulike digitale løsninger. Prosjektene skulle gi erfaring med nye måter å legge til rette for studenters læring på. I utlysningen ble samarbeidsprosjekter prioritert for å oppnå størst mulig spredning av erfaringer i institusjonen. Til sammen 14 prosjekter ble tildelt prosjektmidler.

PULS har vært ansvarlig for å tilby veiledning i prosjektene samt å koordinere prosjektene i form av nettverkssamlinger der erfaringsdeling har hatt en sentral plass. Prosjektene avsluttes våren 2017

Ressursgruppen DigiPed

Deltakere som har tatt studiet i Digitale verktøy og medier i fleksibel og nettbasert utdanning eller deltatt i de to pilotprosjektene utgjør Ressursgruppen *DigiPed*. Den består av ca. 50 deltakere. Hensikten med gruppa er å legge til rette for

- Faglig fellesskap
- Samarbeid på tvers av studieretninger og avdelinger
- Deling av ressurser og ideer
- Gjennomføring av konkrete tiltak og aktiviteter i forbindelse med satsing på fleksible studier

DigiPed skal være en ressursgruppe for PULS som koordinerende organ for satsingen på fleksibel utdanning.

Pilotprosjekt digital eksamen

Høgskolen i Østfold har gjennom 2016 fortsatt arbeidet med overgang fra papirbaserte til elektroniske vurderingsformer. I fjorårets Årsrapport 2015 redegjorde vi nærmere for motivasjonen for og utfordringene med implementeringen av digital eksamen.

Prosjektet har som hovedmål å legge til rette for heldigital eksamensgjennomføring ved høgskolen. I første runde har dette vært en frivillig ordning, som skal gi oss erfaring med å teste ut kapasiteten, tekniske løsninger og prosesser.

Tabellen viser utviklingen i antall digitale eksamener og innleveringer fra pilotprosjekts begynnelse i 2015 og ut 2016

Tabell 15. Utvikling i digitalisering av skriftlig eksamen/skriftlige innleveringer

Eksamen/innlevering	Høst 2015	Vår 2016	Høst 2016
Prosentandel digital eksamen	8 %	13 %	16 %
Prosentandel digitale innleveringer	25 %	37 %	49 %

Våre erfaringer fra 2016 er oppsummert i det følgende:

- Digital eksamen krever tett samhandling mellom faglig tilsatte, administrasjonene og IT-drift. Nye samarbeidsformer og rutiner utredes og utvikles i pilotperioden.
- Ulike studentgrupper har individuelle behov for opplæring og support, og når det er krav om at studenter har med egen bærbar PC på eksamen, kreves mye forarbeid med å gjennomgå og klargjøre disse maskinene for eksamen. Studentene har varierende utstyr og IT-kunnskaper.
- En del emner som benytter tekniske beregninger og programvare på eksamen, er foreløpig mindre egnet for å ha digital eksamen.
- Digital eksamen er ressurskrevende i en innføringsfase.
- Administrasjon av digital eksamen er ikke enklere enn for vanlig skriftlig papireksamen. Det kreves tilsvarende planlegging før og bedre beredskap under eksamen.

Høgskolen må i den videre utviklingen revidere våre regler og retningslinjer for eksamen.

Høgskolen i Østfold utlyste høsten 2016 en minikonkurranse for tre aktuelle leverandører, og valget har falt på å fortsette avtalen med leverandøren av pilotprosjektet, Inspira.

Vi vil ved slutten av pilotperioden analysere om digital eksamen har medført bedre gjennomstrømning og resultater på eksamen, og på denne måten bidratt til å redusere frafallet. Dette er et ledd i den videre utvikling av frafallsanalyser.

1.3.2 Fleksibilitet i det ordinære studietilbudet

Høgskolen i Østfold tilstreber mangfold og individuell tilrettelegging i studiene på flere ulike nivåer da høgskolen har studenter med ulik bakgrunn, i ulike aldre og livsfaser. Høgskolen har gode gjennomføringstall gjennom denne formen for individuell tilrettelegging for studenter som ikke klarer gjennomføring på normert tid. Studier som bygger på tidligere utdanning, enten det er masterstudier eller videreutdanning, er i det overveiende organisert som deltidsstudier.

Det har vært en strategisk satsning for høgskolen å tilby studier i fremmedspråk nettbasert som fleksible fjernstudier, og de stadig økende søker- og studenttallene viser at høgskolen fyller et samfunnsbehov gjennom disse tilbudene. Økningen i studenttallene de siste tre årene har vært på ca. 10 % årlig. Rekrutteringen skjer fra hele Norge, og studiene tas både av søkere uten tidligere utdanning og søkere som ønsker å ta dette som videre utdanning etter lavere grads utdanning.

Tabell 16. Antall studenter i fleksible språkstudier

Studium	2013	2014	2015	2016
MA Fremmedspråk i skolen	69	87	88	85
Engelsk for lærere	20	21	14	23
Fransk årsstudium	64	52	64	71
Fransk påbygging	7	20	11	14
Spansk årsstudium	60	85	88	91
Spansk påbygging	-	-	24	31
Tysk årsstudium	54	69	85	98
Tysk påbygging	6	12	16	11
SUM	280	346	390	424

Kilde: DBH

1.3.3 Livslang læring og fleksible studier

Gjennom enheten HiØ VIDERE, tilbyr høgskolens fagavdelinger en dynamisk og markeds- og behovsrettet virksomhet som tilbyr videreutdanninger innenfor to hovedkategorier:

- *Åpne studier*, som er betalingsstudier basert på høgskolens faglige kompetanse og som markedsføres ut fra en forventet etterspørsel. Disse studiene tilbys åpent til kvalifiserte enkeltsøkere, og er etablert med tanke på en stabil utlysningssyklus.

- *Oppdragsstudier*, som er lukkede studier som tilbys ovenfor ansatte hos oppdragsgivere i privat og offentlig sektor. Også i 2016 har høgskolen etablert og videreført en rekke nye oppdragsstudier innenfor Utdanningsdirektoratets strategi for videreutdanning av lærere i Norge, Kompetanse for kvalitet. I tillegg har høgskolen etablert to studier innen Utdanningsdirektoratets strategi for videreutdanning av barnehagelærere i Norge, Kompetanse for fremtidens barnehage.
- Høgskolen har også en portefølje med samarbeidsstudier, som er eksterntfinansierte studietilbud som tilbys som oppdrag i samarbeid med og gjennom aktører som ikke selv har akkreditering til å tilby studiepoenggivende studier. Høgskolen i Østfold har her det faglige ansvaret i henhold til gjeldende studietilsynsforskrift for kvaliteten i studiene, studieplanene, for opptaket i henhold til gjeldende bestemmelser, og for eksamen. Gjennomføringen av studiet skjer i samarbeid med samarbeidspartneren. Høgskolen i Østfold hadde i 2016 samarbeid med Folkeuniversitetet, Norges Eiendomsakademi og Betongelementforeningen. Som følge av et nasjonalt tilsyn fra NOKUT om denne typen samarbeidsstudier, har høgskolen ved inngangen til 2016 avsluttet flere avtaler og gjennomført en revidering av de resterende for å fullt ut oppfylle de kravene som gjeldende studietilsynsforskrift stiller, også for ikke-gradsgivende studier.

I 2016 var det registrert studenter på 39 studier gjennom HiØ VIDERE på våren, og 27 studier på høsten. Både antall studier og antall studenter er redusert i forhold til 2015. Dette skyldes i hovedsak oppfølging av NOKUTs tilsyn i 2015 som medførte at flere avtaler om samarbeidsstudier nå er avsluttet. Høgskolen har imidlertid fortsatt et betydelig antall bidragsstudier gjennom regjeringens tiltak Kompetanse for kvalitet:

Tabell 17. Antall studenter i eksternt finansiert videreutdanning

HiØ VIDERE/År	2014		2015		2016	
Semester	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst
Registrerte studenter	684	690	920	721	795	359

Kilde: DBH

Antall studenter i mastergradsstudier har de senere årene ligget jevnt rundt 550. Rekrutteringen til studiene er jevnt god. Nye masterstudier innen fagfeltene sykepleie og norsk er etablert i 2016, og lyses ut for opptak i 2017. Dette vil ventelig gi en vekst i antallet mastergradsstudenter de kommende årene.

Høgskolens masterstudier tilbys i stor til grad mot yrkesaktive studenter innen profesjonsutdanninger. Som en tilpasning til disse studentens ønsker og behov, tilbys nå de aller fleste masterstudiene ved HiØ som deltidsutdanninger. Omorganisering av Masterstudium i fremmedspråk i skolen fra heltid til deltid i 2015, har ført til at antallet heltidsstudenter var nede i 11 % i 2016. I 2016 ble det vedtatt å tilby Masterstudium i applied computer science både som heltids- og deltidsstudium ved det kommende opptaket i 2017, for å ivareta ulike søkergrupper inkludert det internasjonale søkermarkedet.

Tabell 18. Antall studenter i høyere grads utdanning, fordelt på organisering

Studieorganisering	2013 høst	2014 høst	2015 høst	2016 høst
MA-heltid	121 (22 %)	137 (24 %)	88 (16 %)	61 (11 %)
MA-deltid	445 (78 %)	425 (76 %)	473 (84 %)	476 (89 %)
Totalt	556	562	561	537

Kilde: Studentregistreringsdata i DBH og høgskolens studieplaner

1.4 Virksomhetsmål 1.4

Virksomhetsmål 1.4

Våre studier gir studentene internasjonal kompetanse og forbereder studentene på yrkesutøvelse i et stadig mer internasjonalt arbeidsmarked.

Tabell 19. Nøkkeltall og kvantitative styringsparametere

Parameter	2013	2014	2015	2016
Antall utvekslingsstudenter				
- Totalt	157	156	135	199
- Inn	88	90	72	99
- Ut	69	66	63	100
Herav Erasmus +				
- utreisende		0	4	10
- innreisende		41	54	80
Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter			0,08	0,18
Ansattmobilitet				
- Totalt	87	73	77	95
- Inn	36	16	36	42
- Ut	51	57	41	53

Kilder: DBH samt intern registrering av ansattmobilitet

1.4.1 Status

- Antall utvekslingsstudenter har økt i 2016 og vi har hatt en veldig god balanse mellom antall ut- og innreisende studenter. Rapporter som vi får fra mobile studenter viser at de fleste er svært godt fornøyd med utvekslingsoppholdet sitt.
- Tilbudet av fremmedspråklige emner er i gradvis vekst, og flere nye emner vil bli tilbudt fra studieåret 2017/2018. Høgskolen tilbyr fire studieprogram hvor undervisningsspråket er engelsk.
- Vi mottar en stor andel Erasmus+ studenter, og arbeider for å få sendt flere av våre egne studenter ut med Erasmus+ programmet. Det har i 2016 vært en økning i Erasmus+ mobiliteten blant ansatte. I tillegg til student- og ansattmobilitet er vi involvert som partner i flere Erasmus+ strategiske partnerskap og i et kapasitetsbyggingsprosjekt.
- Fagmiljøene er i varierende grad involvert i internasjonale utdanningsprosjekter. I 2015 fikk vi støtte fra Partnerskapsprogrammet for Nord-Amerika, Samarbeidsprogrammet med Russland og fra Nordisk-russisk samarbeidsprogram for utdanning og forskning. I 2016 fikk vi støtte fra UTFORSK, kortidsprogrammet.
- Høgskolen har som mål å arbeide mer systematisk både med å utvikle flere fremmedspråklige emner og for få flere HiØ-studenter til å utveksle gjennom Erasmus+ programmet. Høgskolens aktivitetsplan for 2017 inneholder tiltak innenfor begge disse innsatsområdene.

1.4.2 Studentmobilitet

Vi har hatt en vekst i antall utvekslingsstudenter på 32% fra 2015 til 2016. Størst har økningen vært i antall utreisende studenter med en vekst på 37 %. De fleste avdelingene sendte i 2016 ut flere studenter enn tidligere. Det har vært en positiv utvikling i antall utreisende, særlig ved avdelingene for informasjonsteknologi, helse- og sosialfag, ingeniørfag og lærerutdanning. Sammenlignet med tidligere fordeler de utreisende studentene seg jevnere på avdelingene.

I følge SIUs rapport om mobilitet i gradsutdanningene som viser forskjeller i mobilitet på tvers av institusjoner og fagområder ligger HiØ på topp innen humanistiske og estetiske fag med 56 % mobilitet, mens andelen totalt ved HiØ er på 9 %. (Studentutveksling fra Norge 02/2016).

I tillegg til en økning i antall utreisende har det også i 2016 vært en vekst i antall innreisende studenter på 20 %. De innreisende er i stor grad knyttet til Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag, som er den avdelingen som tilbyr flest emner på engelsk.

Flesteparten av de innreisende studentene kommer fra våre Europeiske samarbeidspartnere (80%), mens de mest populære reisemålene for våre egne studenter i 2016 var, i synkende rekkefølge Australia, USA, Europa, Namibia og Sør-Afrika.

For å legge til rette for inn- og utreisende studenter og ansatte har høgskolens avtaleportefølje i 2016 både blitt oppdatert og utvidet.

For omtale av utvekslinger innenfor Erasmus+, se eget avsnitt.

Utreisende studenter

Over tid har vi opplevd at antall utvekslingsstudenter har gått både opp og ned. Endringer i kullstørrelse innenfor et studium hvor det er obligatorisk med utveksling har bidratt til variasjoner i antall studenter ut. Videre ser det ut til at studentene i stor grad påvirker hverandre – og at hvis først et visst antall ønsker å utveksle, så drar disse flere med seg.

Høgskolen videreførte i 2016 ordningen med å gi alle som utveksler innenfor avtaler, og i minimum 3 måneder eller mer, et HiØ-stipend på kr 7.500. Dette har vært ett av flere tiltak for å få studenter ut. Alle som mottar HiØ-stipend blir bedt om å skrive en rapport fra oppholdet sitt. Disse rapportene blir publisert på høgskolens nettsider om studier i utlandet. Rapportene gir tilbakemelding om hvordan studentene opplever utvekslingen sin. Samtidig bidrar rapportene til å motivere andre til å utveksle.

Innreisende studenter

Til tross for en økning i antall innreisende utvekslingsstudenter står høgskolen overfor utfordringer når det gjelder å kompensere for utfasingen av kvotestipendordningen. Med et begrenset antall mastergrader, og få partnere i prioriterte utviklingsland, ble det ikke vurdert som aktuelt å søke om stipendmidler via NORPART i 2016. Høgskolen må dermed kompensere for tap av kvoteordningen ved å søke om stipendmidler gjennom de andre utdanningsprogrammene, noe vi bare i begrenset grad har lyktes med.

HiØ har i en årrekke rekruttert svært gode studenter fra Vietnam gjennom kvoteordningen til vår IT-master. Etter at denne kvoteordningen ble endret, har vi inngått et samarbeid med Smart Innovation Norway, Halden, om et engasjement for disse studentene under

studietiden. Dette gjøres både fordi den kompetansen disse IT-studentene har, er meget ettertraktet hos vår lokale samarbeidspartner, samtidig som vi opprettholder studentutvekslingen med vårt samarbeidsuniversitet i Vietnam som vi mener er meget nyttig for å opprettholde et høyt faglig internasjonalt nivå blant våre studenter på IT -masteren.

På sikt forventes det at den planlagte økningen i engelskspråklige emner vil føre til en økning i antall innreisende studenter.

Mobilitet av kortere varighet

Foruten de tellende utvekslingene i DBH har studenter ved høgsolen også hatt utenlandsopphold av kortere varighet. Gjennom sykepleienettverket European Nursing Module har studenter utvekslet både til og fra Norge. Innovasjons – og ingeniørfagstudenter har vært på studieturer til Brussel og Berlin. Som tidligere har barnehage- og lærerstudenter hatt 5-ukers opphold i Malawi og Thailand. Skuespill og scenografistudenter har hatt diverse faglige opphold av kortere varighet i Nederland, Tyskland, New York og Sveits. Parallelt har studenter fra partnerinstitusjoner hatt kortere opphold ved HiØ, noe som bidrar til å styrke internasjonaliseringen her hjemme.

1.4.3 Utenlandske studenter

Antall studenter som er registrert med utenlandsk statsborgerskap har vært ganske stabilt de tre siste årene og variert fra 446 til 455 studenter. Denne gruppen omfatter både utvekslingsstudenter og studenter som tar hele grader ved HiØ, både på norsk og engelsk.

1.4.4 Fremmedspråklige emner og grader

Høgsolen tilbyr studieåret 2016/2017 to engelske bachelorgrader i henholdsvis skuespill og scenografi, en mastergrad i scenografi og en i anvendt informatikk. Vi tilbyr også en 3.års spesialisering på engelsk innenfor internasjonal økonomi, som gir kvalifiserte studenter mulighet for å søke om en bachelorgrad ved HiØ.

Ett av tiltakene i høgsolens aktivitetsplan for 2016 og 2017 har vært å øke antall engelskspråklige emner slik at alle avdelinger kan tilby minst 30 studiepoeng på engelsk innen en to-års periode. Lærerutdanningen vil fra 2017/2018 tilby 60 studiepoeng innen Nordic Citizenship Education. Avdeling for ingeniørfag planlegger å tilby 70 studiepoeng på engelsk fra kommende studieår. Avdeling for helse- og sosialfag trenger et år til før de i tillegg til praksisplasser kan tilby emner på engelsk. De øvrige avdelingene, som allerede har nådd målet om minst 30 studiepoeng, vil enten videreføre eller styrke sitt tilbud. Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag, som allerede tilbyr mer enn 145 studiepoeng på engelsk, er for eksempel i gang med å utvikle en bachelorgrad i politikk, økonomi og filosofi der det planlegges å kjøre et helt studieår på engelsk.

Høgsolen rekrutterer godt til språkstudier innen spansk, fransk og tysk. Disse er imidlertid nettbaserte og dermed i liten grad egnet for utveksling, selv om innreisende studenter kan ta enkelte av disse emnene ved siden av andre fag. Høgsolen tilbyr fortsatt en mastergrad i fremmedspråk i skolen i samarbeid med Linnéuniversitetet og Göteborgs Universitet.

1.4.5 Internasjonalisering hjemme

Internasjonale perspektiver, litteratur og forskning trekkes i de fleste studiene inn i undervisningen der det er relevant. Emner på engelsk tilbys både norske og utenlandske studenter.

Vårt scenekunstmiljø (Akademi for scenekunst) benytter seg i stor grad av utenlandske gjesteforelesere og har et internasjonalt studentmiljø, noe som bidrar til et svært godt læringsmiljø. Gjesteforelesere benyttes også ved andre avdelinger, men ikke i samme omfang eller på samme systematiske måte. Flere fagmiljøer har de siste årene rekruttert ansatte og Phd-studenter internasjonalt, noe som over tid ventes å påvirke både undervisning og miljø.

Ved flere avdelinger arrangeres studieturer og internasjonale samarbeidsprosjekter av kortere varighet, som studenter er involvert i.

1.4.6 Andel utreisende studenter på Erasmus+ (nasjonal styringsparameter)

Tabell 20. Andel utreisende studenter på Erasmus+ av totalt antall studenter

Parameter	2013	2014	2015	2016
Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter	-	-	0,08	0,18

De innreisende studentene kom i 2016 enten innenfor Erasmus+ programmet eller kvoteprogrammet. 80 % ble rekruttert innenfor Erasmus+ programmet, mens de resterende hovedsakelig ble rekruttert gjennom kvoteordningen fra partnerinstitusjoner i Russland, Kina, Vietnam og Georgia.

Til sammenligning utvekslet ca 18 % av våre egne studenter innenfor Europa – hvorav halvparten av disse utvekslet gjennom Erasmus+ programmet (tilsvarer 9 utvekslinger). Dette er en fordobling i forhold til i fjor hvor 4 studenter utvekslet gjennom Erasmus+ programmet. Ett av tiltakene i aktivitetsplanen for 2017 er å få til en ytterligere økning i antall utreisende Erasmus+ studenter. For å nå dette målet vil det i alle avdelinger bli iverksatt diverse informasjons – og tilretteleggingstiltak.

Mange ansatte har i 2016 benyttet seg av muligheten for Erasmus+ ansattmobilitet – i alt 37 utvekslinger i 2016 mot 27 i 2015. HiØ har over en rekke år hatt en ordning hvor ansatte som utveksler gjennom Erasmus+ programmet ved behov kan få et ekstra reisetilskudd på kr 6000. Dette har bidratt til høy aktivitet. Målet i studieåret 2016/2017 er å benytte ansattmobilitetsmidlene mer strategisk med sikte på å øke studentutvekslingen innenfor Erasmus+ programmet.

I tillegg til Erasmus+ mobilitet i Europa har HiØ i 2017 fortsatt en aktiv kontrakt innen Erasmus+ Global med partnere i Georgia og Kina. Det ble søkt om midler til Erasmus+ Global også i 2016, men vi nådde dessverre ikke opp i konkurransen om midler. I 2017 har vi søkt på nytt. Vi inngår også i 2017 som partner i en Erasmus+ konsortiumssøknad innen lærerutdanning og drama som koordineres av Universitetet i Stavanger.

I tillegg til Erasmus+ strategiske partnerskap og et kapasitetsbyggingsprosjekt som vi allerede deltar i, har HiØ i løpet av 2016 inngått som partner i følgende nye Erasmus+ strategiske partnerskap:

- Sharing Learning from Practice to improve Patient Safety (SLIPPS) som Avdeling for helse og sosialfag deltar i og som koordineres av University of Northumbria at Newcastle.
- Digital Learning Across Boundaries som lærerutdanningen er involvert i og som koordineres av Professionshøyskolen University College Nordjylland.

Høsten 2016 hadde vi Erasmus+ monitoreringsbesøk fra SIU. I rapporten fra besøket ble det konkludert med:

«Høgskolen har lang erfaring med deltakelse i Erasmus+ programmet. Alt tyder på gode rutiner for drift av Erasmus+, at studentene blir godt ivaretatt, både de som kommer hit og de som reiser ut, og at programmet drives i samsvar med prinsippene i ECHE.»

Rapporter fra studenter og ansatte som har deltatt i programmet, og som vi får tilgang til gjennom Erasmus+ Mobility Tool Portal, bekrefter inntrykket av at både studenter og ansatte får et godt utbytte av oppholdet sitt, og at innreisende jevnt over er veldig fornøyd med det tilbudet og den oppfølgingen de får ved HiØ.

1.4.7 Ansattmobilitet

I 2016 har vi internt registrert 53 faglige opphold i utlandet og 42 gjesteopphold ved HiØ. Da er opphold av 1-2 dager og deltakelse på konferanser holdt utenfor. Dette er en økning i forhold til i fjor.

Høsten 2016 arrangerte vi for første gang en felles ansattmobilitetsuke med deltakere fra Georgia, Polen og Romania.

1.4.8 Internasjonale prosjekter

Foruten Erasmus+ deltar vi i mobilitets- og utdanningssamarbeid innenfor EØS (EEA grants/Norway grants) hvor vi i tillegg til et forskningsprosjekt med en partnerinstitusjon i Polen har mobilitetssamarbeid med flere andre institusjoner i Øst-Europa. I 2016 sendte vi en student ut med EØS-midler til Latvia og mottok og sendte ut flere fagansatte med EØS-stipend. I samarbeid med en partnerinstitusjon i Romania ble det våren 2016 arrangert en konferanse for språkforskere i Halden innenfor det EEA-støttede prosjektet «East-North Travel and Intercultural Communication in Europe».

Vi deltar i flere Nordplus nettverk, blant annet innenfor scenekunst og helse- og sosialfag. Blant BRIKS-landene er det fortsatt Brasil, Kina og Sør-Afrika vi samarbeider med. Både i 2015 og 2016 har HiØ deltatt i offisielle delegasjoner til Brasil.

Gjennom SIU og programmet UTFORSK fikk Avdeling for ingeniørfag i 2016 støtte til et samarbeidsprosjekt om undervisning og studentprosjekter med Beijing Jiatong University,

Kina. Samtidig har vi deltatt i prosjekter og programmer administrert av SIU som vi fikk støtte til i 2015.

En av de prioriterte samarbeidsinstitusjonene for høgskolen er Högskolan Väst. I løpet av 2016 ble det arrangert en felles forskningskonferanse. Høgskolene søkte blant annet også sammen om, og fikk tilslag på, et felles Interreg-prosjekt som fra HiØs side involverer Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag.

I tillegg til deltakelse i de internasjonale utdanningsprogrammene nevnt foran deltar fagmiljøene i en rekke fagspesifikke internasjonale nettverk.

Høgskolen opprettet i 2015 et stipend for forskere som ønsker å oppholde seg i lengre tid ved en utenlandsk institusjon for å bygge nettverk. Stipendet er videreført i 2016, og det ble tildelt midler til tre ansatte.

2 FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid

2.1 Virksomhetsmål 2.1

Virksomhetsmål 2.1

Vi har et dynamisk FoU/KU-miljø preget av stor aktivitet og høy vitenskapelig og kunstnerisk kvalitet som bidrar til forskningsbasert undervisning og utvikling av samfunnet

Tabell 21. Nøkkeltall og kvantitative styringsparametere

Parameter	2013	2014	2015	2016
Andel ph.d.-kandidater som gjennomfører innen 6 år	-	-	-	-
Antall publiseringspoeng	97,4	126,6	97,7	
Forholdet mellom nivå 1 og 2 (% av antall publikasjoner)	89/11	90/10	88/12	
Antall publiseringspoeng pr UF-stilling	0,35	0,44	0,33	
Eksterne forskningsmidler:				
- Verdien av Horisont 2020-kontrakter			-	-
- Sum inntekter fra EU, NFR og RFF			5 043	8 047
- Søknader om eksterne forskningsmidler (sendt/innvilget/avslått)				31/8/21

Kilde: DBH/intern registrering

På grunn av at frist for rapportering til CRISTin er 1.4.2017, foreligger det ikke tall for vitenskapelig publisering.

2.1.1 Generelt om aktiviteten i 2016

Høgskolen videreutvikler sitt FoU-arbeid med utgangspunkt i de interne strukturelle endringene som ble gjennomført i perioden 2013 – 2015. Et synlig resultat er at HiØ nå har 58,4 % førstekompetente og 13 % toppkompetente blant de fagansatte. Rektor lanserte begrepet «**Forskningsløftet ved HiØ**» i 2016, med formål å rette oppmerksomheten på høgskolens forskningskultur, øke den vitenskapelig produksjonen og kvaliteten, og tydeliggjøre dens forskningsprofil. En forskningsdirektør ble tilsatt i 2016 for å lede en rendyrket administrativ forskningsenhet som skal styrke det administrative støtteapparatet for forskerne og faglig ledelse. Biblioteket ble organisert i denne enheten, med mål om å videreutvikle dets rolle i støtte til forskning og forskningsbasert utdanning.

Formell kompetanse og gode støttesystemer er dog ikke tilstrekkelig. Høgskolen har ambisjoner om, gjennom aktiv forskning og publisering, å vokse til en sterkere forskningsinstitusjon både nasjonalt og internasjonalt. Målet er å øke antall vitenskapelige publikasjoner/omfang av kunstnerisk utviklingsarbeid, øke andelen av nivå 2-publikasjoner og øke omfanget av eksternt finansiert forskning/kunstnerisk utviklingsarbeid. Når det gjelder vitenskapelig publisering, er rapporteringsfristen først 1.4.2017, og det pågår fortsatt et kvalitetssikringsarbeid. Foreløpige tall tyder imidlertid på en betydelig økning i antall publikasjoner både på nivå 1 og nivå 2.

Som en del av Forskningsløftet ved HiØ anbefalte rektor å utrede muligheten for å få akkreditert og etablert ett eller flere utdanningsprogram på tredje syklus (ph.d.). En arbeidsgruppe har startet en vurdering av behov og kompetanse, og forela en foreløpig

rapport til høgskolestyret i desember 2016. Gruppen anbefaler at HiØ utreder en mulig opprettelse av inntil tre konkrete ph.d.-program med sikte på akkreditering i løpet av en periode på 4 – 6 år, og saken behandles i høgskolestyret juni 2017.

Høgskolen følger opp de signaler som har kommet fra KD om større oppmerksomhet på kvalitet og mindre på kvantitet i forskningen. Som et ledd i dette arbeidet ble innretningen på stimuleringsmidler forandret, med økt belønning for publisering på nivå 2. Det ble også etablert en pris for fremragende forskning. I 2016 gikk den første forskningsprisen på HiØ til professor Anna-Lena Kjøniksen.

Det arbeides kontinuerlig med å få en større andel av høgskolens forskning finansiert fra eksterne finansieringskilder. Begrunnelse for avslag på søknader analyseres, og flere av søknadene vil bli innsendt på nytt, eller blir endret for å tilpasses nye utlysninger, med formål å forbedre innholdets kvalitet og appell.

Innenfor helse og sosialfag er det sendt 5 søknader, en av disse har fått bevilgning, og en søknad til Forskningsrådet er fortsatt under evaluering. Det søkes om finansiering fra Oslofjordfondet, NAV, Forskningsrådet og COST. Av temaområdene kan nevnes: interkommunalt samarbeid innen rehabiliteringsfeltet, et verdig og meningsfylt liv for personer med demens, utvikling av fagspesifikke vurderingsskjemaer for ikke-tekniske ferdigheter, Navigating Knowledge Landscape Network og hvordan man kan forbedre det psykososiale miljøet for minoritets- og urfolkselever og studenter generelt. Det planlegges å søke midler i Horisont 2020 innenfor helsedelen av programmet.

Innenfor lærerutdanningen er det søkt om midler til to prosjekter. Det ene omhandler flerspråklig utvikling 1. – 10. trinn, som ble sendt til forskningsrådets program for frie forskningsmidler. Søknaden ble dessverre avslått til tross for gode tilbakemeldinger. De frie forskningsprogrammene representerer en meget kompetitiv arena der det er svært vanskelig å få finansiering. Den andre søknaden handler om didaktikk i småbarnsgrupper, og denne ble sendt til FINNUT i Forskningsrådet. Evalueringen blir klar i 2017.

Fagmiljøet på ingeniørutdanningene har sent to søknader til Forskningsrådet, en til FINATEK og en til NANO2021, og vært samarbeidspartner i fire søknader; en i EUs FW7-EuroNanoMEDII, en i det Spanske forskningsrådet, en til Oslofjordfondet og en til Regionalt Forskningsfond. Av disse ble en søknad innvilget.

Avdeling for informasjonsteknologi har vært partner i fire søknader til EU (ECSEL, ERANet-LAC, ICT LEIT, COST) i 2016, hvorav to av dem har oppnådd finansiering på til sammen 5,5 mill. NOK til HiØ. I tillegg er tre søknader sendt til RFF, hvorav to av dem har fått finansiering og en ble avslått. Videre har avdelingen sendt fire søknader til Forskningsrådet, hvorav en er under evaluering, en har fått finansiering og to ble avslått.

Innenfor Økonomi-, språk-, og samfunnsfag har en gruppe arbeidet med en H2020 –søknad og sendte den februar 2017. Søknaden har tittel "TEC2021 - Teaching and Understanding National Narratives of 20th Century European Conflict in the 21st Century". Evalueringen vil være klar våren 2017. En annen gruppe har sendt en søknad til COST, og en tredje gruppe har sendt en søknad sammen med Högskolan Väst om arbeidslivsforskning. Denne søknaden (FRAMFOR) har oppnådd bevilgning (se <https://www.hv.se/framfor>), og involverer en rekke samarbeidspartnere.

2.1.2 Andel ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år (nasjonal styringsparameter)

Denne parameteren er kun gyldig for høgskolens kunststipendiater. Høgskolen har tre stipendiater knyttet til Program for kunstnerisk utviklingsarbeid. Den første av disse startet 1.10.2013 og er på det nærmeste ferdig. De to øvrige startet henholdsvis 1.10.2014 og 1.10.2015 og har god progresjon.

2.1.3 Andelen forskningsinnsats i MNT-fag (nasjonal styringsparameter)

Tabell 22. Andel forskningsinnsats i MNT-fag

Parameter	2013	2014	2015	2016
Andel forskningsinnsats i MNT-fag	21	-	24	-

Data innsamles hvert oddetalls år. Det foreligger derfor ikke data for 2016.

Andelen forskningsinnsats i MNT-fagene har ikke endret seg nevneverdig fra 2013 til 2015, men vi forventer høyere aktivitet etter hvert som resultatene fra det strategiske programmet «*Teknologi-Energi-Samfunn*» får utviklet seg i 2017 og 2018.

2.1.4 Verdien av Horisont 2020-kontrakter pr FoU-årsverk (nasjonal styringsparameter)

Det er ikke registrert kontrakter i 2016.

2.1.5 Bidragsinntekter fra NFR per faglig årsverk (nasjonal styringsparameter)

Tabell 23. Bidragsinntekter fra NFR per faglig årsverk (1000 kr)

Parameter	2013	2014	2015	2016
Bidragsinntekter fra NFR pr faglig årsverk	1,11	1,53	14,34	22,54

Tallene inkluderer ikke midler fra regionale forskningsfond.

Tallene viser en betydelig økning de siste to årene. I 2016 er det inntektsført kr 6,7 mill. fra NFR. Hoveddelen av beløpet skyldes prosjektet *Mikrokapsler i betong* som er knyttet til Avdeling for ingeniørfag og det faglige satsingsområdet *Teknologi – energi – samfunn*. Dette prosjektet går over tre år og har en totalt ramme på kr 27 mill. hvorav HiØ er tildelt kr 17,7 mill. Første utbetaling fra NFR var i 2015. I 2016 er utgjør inntektene fra prosjektet kr 6,5 mill. Øvrige inntekter skyldes mindre prosjekter.

2.1.6 Antall publiseringspoeng pr faglig årsverk (nasjonal styringsparameter)

Når det gjelder vitenskapelig publisering, er frist for rapportering til CRISTin først 1. april, og det pågår fortsatt et arbeid med kvalitetssikring av dataene. Den nasjonale styringsparameteren «Antall publiseringspoeng pr faglig årsverk» kan derfor ikke kommenteres i årsrapporten. Foreløpige oversikter viser imidlertid en betydelig økning i antall publikasjoner både på nivå 1 og nivå 2.

2.2 Virksomhetsmål 2.2

Virksomhetsmål 2.2

Vår FoU/KU inspirerer og bidrar til samarbeid over disiplin- og avdelingsgrenser samt omfattende samhandling med regionale og andre relevante aktører.

2.2.1 Avdelingsovergripende FoU-grupper og samarbeid over avdelingsgrenser

Alle avdelingene har forskergrupper, og de aller fleste ansatte er med i en eller flere av disse. Forskergruppene kan være smale eller de kan være tverrfaglige, de fleste er avdelingsovergripende, og noen har også medlemmer fra andre institusjoner. Poenget med forskergruppene er å finne felles plattform for eksternt og internt finansiert forskning, og fremme samarbeid med samfunn- og arbeidsliv.

Forskergruppene innenfor helse er «Forum for heletjenesteforskning», «International Social Work», «Atferdsvitenskap, endring av livsvaner, samhandlingskompetanse og høgskolepedagogikk», «Psykososialt arbeid i helse- og sosialfaglig praksis», «Forskergruppen for sosialfag», og «Tverrprofesjonelt/tverrfaglig samarbeid og samarbeidslæring».

Lærerutdanningen har ved årsskiftet 2016-17 10 forskergrupper. I utgangspunktet er disse tverrfaglige, men det er fortsatt et par av disse gruppene som i dag bare har kjernemedlemmer fra pedagogikkmiljøet. Disse er «Bevegelse og kunst i lærerutdanningene», «Etikk, pedagogikk og profesjon», «Flerspråklig oppvekst og utdanning», «Matematikkdiraktikk og programmering», «Praksiser i profesjonsutdanningen», «Småbarnsvitenskap (0-3 år)», «Spesialpedagogikk», «Unge barn og begynneropplæring», «Utviklingsprosesser i lærende organisasjoner» og «Veiledning i utdanning og profesjon». Det vil være aktuelt å bygge større og færre grupper i tiden som kommer.

Ingeniørene har to forskergrupper som arbeider avdelingsovergripende. Den ene er «Biomedisinsk Teknologi» som jobber tverrfaglig sammen med forskere innen helse og velferd, bl.a. i et forskningsprosjekt om Hemakromatose. Den andre er «Atmosfærefysikk», som studerer lysfenomenet i Hessdalen, er meget tverrfaglig, og inkluderer forskere innen informasjonsteknologi, og arbeider i et betydelig internasjonalt nettverk.

Informasjonsteknologene har formet kjernefaglige forskergrupper som er rigget for å håndtere tverrfaglige prosjekter som involverer de andre fagavdelingene på høgskolen. Disse er «Informasjonssystemer», «Interaksjonsdesign og digitale omgivelser», «Cyberfysiske systemer», «Maskinlæring» og «IKT i utdanning».

Innenfor økonomi-, språk-, og samfunnsfag er følgende forskergrupper etablert: «Litteratur og Narrativitet» «Kritisk Organisasjons, Ledelses- og Arbeidslivsforskning» «Tekst-i-Kontekst», «AreaS» (tverrfaglig med medlemmer fra følgende fag: (språk) fransk, tysk, engelsk, spansk, statsvitenskap, sosiologi, religionshistorie, medier og journalistikk, økonomi, kjønnsforskning), og «Språkdiraktikk»

2.2.2 Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv

Det vises til kapittel 2.2.1 fordi alle forskergruppene har utstrakt kontakt og samarbeid med samfunn og arbeidsliv. Av samarbeidspartnerne kan en del av dem nevnes, slik som kommunene Fredrikstad, Halden, Hvaler og Sarpsborg, NAV, Østfold fylkeskommune, lokale skoler, Sykehuset Østfold, SSB, UDI, Østfoldforskning, Universitetet i Oslo, Universitetet i Bergen, Høgskolen i Bergen, Universitetet i Tromsø, NTNU, NCE Smart Energy Markets, Veum Asylmottak, Norsk Folkehjelp, eSmart Systems, SINTEF, Universitetet i Sørøst-Norge, NMBU og HiOA.

2.2.3 Internasjonalt samarbeid

Det vises til kapittel 2.1.1. og 2.2.1. Mange av de søknader og samarbeidskonstellasjoner som nevnes, er basert på internasjonale forskernettverk, og en stor del av forskergruppene arbeider internasjonalt. Det dreier seg om utdannings- og forskerinstitusjoner i land som Sverige, USA, Danmark, UK, Brasil, Italia, Frankrike, Hellas, Tsjekkia, Irland, Østerrike og Kroatia, for å nevne en del av landene.

To eksempler kan belyse hvordan internasjonale forskningsprosjekter bidrar til utvikling av vår forskning. Det første eksempelet er fra en forsker inne helse og sosialfag.

- Fatigue in Inflammatory Bowel Disease (Treatment) - Cochrane Collaboration Systematic Review (In Progress - Collaboration with University of Cork (Ireland) - Kings College (London, UK)
- Fatigue ved Kronisk Immun Thrombocytopeni (Samarbeid SØ og Cornell University, New York, US)
- Henderson (Institute of Psychiatry, King's College London) & Del Busso: Doctors with complex needs and obstacles to returning to work after a long period of absence
- Del Busso & Reavey (London South Bank University): The embodiment of space and emotion in childhood: young women's narratives of "being in my room"

Det andre eksempelet er beskrevet for prosjektsamarbeidet som utfolder seg innen ingeniørvitenskap,

- På NFR-prosjektet "Microencapsulated Phase Change Materials in Concrete" samarbeider de med bl.a. med UiO, NMBU, Mapei AS, Universitetet i Lund, samt 4 universiteter i Spania.
- Forskergruppa i Atmosfærefysikk samarbeider med forskere fra Observatoire de Physique du Globe de Clermont-Ferrand (Frankrike), Aristotle University of Thessaloniki (Hellas), Radio Astronomy Institute (Bologna, Italia).
- De har også forskningssamarbeid med bl.a. Aalborg Universitetet i Danmark, NTNU, og Østfoldforskning.

Forskningssamarbeidet med eksterne institusjoner gir høgskolen tilgang til avanserte instrumenteringsenheter som forskningsmiljøene trenger, samt godt samarbeid med forskere som har kunnskap som komplementerer vår egen kompetanse.

2.2.4 Institusjonelle, faglige satsingsområder

De institusjonelle satsingsområdene ble behørig omtalt i årsrapporten for 2015, og det vises til denne.

To av de tre institusjonelle satsingsområdene som ble startet opp 1. januar 2015, har vært gjennom interne midtveisevalueringer i november 2016. Satsingsområdet *Arbeidslivs-, profesjons- og tjenesteforskning* knyttet til helse og sosialfag og til miljøet i organisasjon og ledelse og *Teknologi – energi – samfunn* knyttet til utdanningene i ingeniørfag og informasjonsteknologi blir videreført i 2017 og 2018. En mulig langsiktig assimilering av disse to programmene i høgskolens forskningsprofil kan knyttes til etablering av to ph.d.-programmer, hver med utgangspunkt i de nevnte satsingsområdene (se 2.1.1). Begge satsingene kan vise til god publisering både i nivå1- og nivå 2-kanaler.

Det tredje programmet, *En skole for kunnskapssamfunnet: kunnskapsutvikling for 5-årig lærerutdanning*, knyttet til lærerutdanningen og til miljøet i fremmedspråkundervisning, vil bli evaluert etter halvgått løp i 2017. Det er laget en egen nettside som omtaler programmet (<https://skul946.wordpress.com/about/>). HiØ ble akkreditert for å tilby femårige masterprogram i GLU 1- 7 og GLU 5 – 10 i 2016, og forskning rettet mot disse utdanningene vil bli styrket. En mulig langsiktig assimilering av denne satsingen kan knyttes til etablering av et ph.d. - program innen språk/fremmedspråk (se 2.1.1).

2.2.5 Andel bidrags- og oppdragsinntekter pr faglig årsverk (nasjonal styringsparameter)

Tabell 24. Andre bidrags- og oppdragsinntekter pr faglig årsverk

Parameter	2013	2014	2015	2016
Andre bidrags- og oppdragsinntekter pr faglig årsverk	70,98	86,09	100,67	91,09

BOA-inntektene utenom NFR og EU er redusert fra kr 30,2 mill. i 2015 til kr 28,3 mill. i 2016. Det er utelukkende innen oppdragsvirksomheten reduksjonen er kommet. Hovedtyngden av oppdragsvirksomheten utgjøres av etter- og videreutdanning, og det er reduksjon i omfanget av samarbeidsstudier som er hovedårsaken til fallet i inntektene.

2.3 Virksomhetsmål 2.3

Virksomhetsmål 2.3

Vår FoU/KU benyttes i undervisningen, og studentene trekkes aktivt inn i FoU/KU-prosjekter.

2.3.1 Samspill mellom forskning og utdanning

Flere av avdelingene ved HiØ legger til rette for samarbeid mellom studenter og fagansatte når det gjelder produksjon av artikler. Studenter får også opplæring i kronikkskriving. Både ved Avdeling for helse- og sosialfag (HS), Avdeling for ingeniørfag (IR) og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag (ØSS) er det flere prosjekter der studenter er medforfattere til artikler, og studenter er også deltakere på fagkonferanser. I bioingeniørutdanningen er det bl.a. lagt opp til at bachelorstudentene kan skrive sine oppgaver i form av en bachelorrappport eller fagartikkel. Fagartiklene blir i noen tilfeller bearbeidet og sendt til fagtidsskrifter; dette i henhold til aktuelle fagplaner. Avdelingene har arrangementer for studentene sine som resulterer i artikler. Ved IR lager studentene også vitenskapelige postere på EXPO. Studenter i barnehagelærerutdanningen får opplæring i kronikkskriving gjennom emnet *Barns utvikling, lek og læring*.

Artikkelskriving er bl.a. lagt inn som arbeidskrav i enkelte av emnene i masterstudiet i informasjonsteknologi. Avdelingen bidrar med økonomisk støtte til studenter som ønsker å delta på konferanser på lik linje med fagansatte, og studentene blir oppfordret til å utarbeide publikasjoner basert på masteroppgaver. De senere årene har studenter ved Avdeling for informasjonsteknologi bl.a. bidratt som forfatter/medforfatter ved 30 % av antallet tellekantpublikasjoner. Andel av studentbidrag innen forskningsproduksjonen har vært jevn de siste årene.

Masterstudenter innen organisasjon og ledelse blir orientert allerede første studieår om ansattes forskningsinteresser, og spesielt om forskningsinteressene til aktuelle veiledere når de skal utforme prosjektbeskrivelse for sin masteravhandling. Samtidig får de tilbud om å delta i aktuelle forskningsprosjekter gjennom masteravhandlingene sine; dette for å åpne mulighet for produksjon av fagartikler, kronikker og vitenskapelige bidrag på konferanser.

Studenter som tar masterstudiet i fremmedspråk i skolen oppmuntres til å presentere sine arbeider i ulike lærerfora. Bl.a. har en av våre masterstudenter i engelsk bearbeidet sin masteroppgave til en populærvitenskapelig artikkel som er publisert i tidsskriftet *Communicare*, knyttet til Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen. En annen student har presentert sitt arbeid ved en konferanse arrangert av samme senter høsten 2016.

Ved Akademi for scenekunst er undervisningen forskningsbasert gjennom workshop-basert undervisning i studiene. Prosjektet *Blind Spot* har bl.a. vært utgangspunkt for en workshop for bachelorstudentene, og partnere i forskningsprosjektet ble invitert til å se resultatet. Kunstnerisk leder Serge von Arx har i 2016 ledet utviklingen av undervisningskonseptet på Håøya, og studenter blir også trukket inn i andre kunstneriske utviklingsprosjekter (KU), som f.eks. Serge von Arx: Watermill/Robert Wilson-produksjoner for bachelor- og masterstudenter, og Karmenlara Ely: Workshops med Tony Hall og med Sxip Shirey, som er knyttet til eget KU-arbeid.

3. Formidling og samfunnskontakt

3.1 Virksomhetsmål 3.1

Virksomhetsmål 3.1

Vi er regionens førstevalg som leverandør av forskningsbasert kunnskap.

3.1.1 Høyere utdanning

Rekrutteringen av studenter fra Østfold holder seg stabilt høy. Opptaket i 2016 viste likevel en liten nedgang i andel primærsøkere fra Østfold. Normalt har denne andelen ligget på over 70 %, mens den i 2016 er redusert til 68 %. Dette skyldes økt rekruttering av søkere og studenter fra andre deler av landet. Det er de nettbaserte masterstudiene i språk som i størst grad trekker eksterne søkere; til disse studiene er over 85 % av søkerne bosatt utenfor Østfold. Derneft er det bachelorstudium innen helse- og sosialfag som trekker flest eksterne primærsøkere. Bachelor i arbeids- og velferdsfag hadde 52 % eksterne søkere, mens de øvrige studiene innen feltet hadde 33 % eller mindre.

De fem mest søkte grunnstudiene blant søkere fra Østfold tilbys av Høgskolen i Østfold. Det er Bachelorstudium i sykepleie som det mest populære med 85 % lokale søkere; deretter bachelorstudium i sosialt arbeid, vernepleie heltid, barnevern og vernepleie deltid. Grunnskolelærerutdanning 5. – 10. trinn ved HiØ er det åttende mest søkte studiet av søkere med bosted i Østfold.

De sjette og syvende mest søkte studiene blant østfoldinger er Masterstudium i rettsvitenskap ved Universitetet i Oslo og Politiutdanning ved Politi høgskolen i Oslo. Totalt 215 søkere fra Østfold hadde disse studiene som førsteprioritet, og ingen av studiene er tilgjengelige ved Høgskolen i Østfold. Vi ser dermed at Høgskolen i Østfold fremdeles er førstevalget blant lokale søkere, og at det først og fremst er ønske om studium som ikke tilbys lokalt som trekker søkere ut av fylket.

3.1.2 Etter- og videreutdanning

Tabell 25. Antall studenter i etter- og videreutdanning

	2013	2014	2015	2016
Omfang av betalt etter- og videreutdanning				
- Videreutdanning (sum vår/høst)	1 377	1 374	1 643	1 155
- Etterutdanning	1 712	933	726	639

Kilde: DBH samt intern registrering av etterutdanning

Høgskolen er en betydelig aktør innen etter- og videreutdanning. Antallet studenter og omsetningen er noe lavere enn i 2015 da vi har redusert omfanget av samarbeidsstudier nærmere omtalt i avsnitt 1.3.3.

Tabell 26. Omsetning etter- og videreutdanning

	2012	2013	2014	2015	2016
Omsetning (1000 kr)	22 321	23 964	24 785	30 698	27 618

Kilde: Regnskap

Av inntektene utgjorde oppdrag 5,8 mill.kr. Det er en nedgang i totale oppdragsinntekter på ca. 28 %. En betydelig del av nedgangen er knyttet til oppdragsinntekter som gjaldt studier der høgskolen samarbeider med andre – hovedsakelig Norges Eiendomsakademi og Akademi for personlig trening.

Betalingsstudier utgjorde i underkant av 5 mill.kr og ligger noe lavere enn i 2015. Årsaken til nedgang i omsetningen på betalingsstudier kan spores tilbake til en stadig økende statlig finansiering av videreutdanning for ansatte i utdanningssektoren (barnehage og skole). Se neste avsnitt.

Den største økningen i inntektene finner vi fortsatt i bidragsinntektene som øker fra 13,8 mill.kr i 2015 til 15,2 mill.kr i 2016. Denne økningen skyldes i hovedsak at høgskolen står som ansvarlig for et stort antall studier innenfor Kompetanse for kvalitet, finansiert av Utdanningsdirektoratet. Totale inntekter for denne type prosjekter er økt fra 9,3 mill.kr i 2015 til 12,8 mill.kr i 2016. Antallet studier for Utdanningsdirektoratet har økt fra 18 i 2015 til 25 i 2016.

Høgskolen har som mål å være regionens førstevalg som leverandør av forskningsbasert kunnskap, og i denne sammenheng viser tallene hvor viktig etter- og videreutdanning er. HiØ Videre er godt innarbeidet i regionen, og i 2016 kom ca. 9 mill. kr fra oppdrag eller betalingsstudier i Østfold. Kundene kommer i det alt vesentlige fra offentlig sektor som kommuner, Fylkesmannen og Sykehuset Østfold. Totalt utgjør de regionale inntektene nærmere 33 % av BOA-inntektene innenfor etter- og videreutdanning. Studiene under Kompetanse for kvalitet er også i stor grad rettet mot regionen. HiØ inngår i lærerutdanningsregionen Oslofjordalliansen (HiØ, NMBU og HSN), og studiene utvikles enkelte ganger i et samarbeid mellom disse institusjonene. Målgruppen er hovedsakelig lærere i institusjonenes nedslagsfelt, og siktemålet er primært å dekke regionens kompetansebehov.

3.1.3 Inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet utenom EU/NFR

Tabell 27. Andel inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet utenom EU og NFR

	2012	2013	2014	2015	2016
Andel	2,42	3,58	4,29	4,82	4,37

Dette er ikke lenger en nasjonal styringsparameter, men omfang av inntektene er indikator i finansieringssystemet. Det er derfor interessant å kommentere denne.

Det er her inntekter fra oppdragsstudier som har forårsaket fallet i inntekter. Dette er omtalt i avsnitt 3.1.2.

3.1.4 Synlighet og formidling

HiØ har flere fora både på avdelingsnivå og institusjonsnivå der høgskolen er i tett dialog med samfunnet rundt om utvikling, innovasjon, forskningsarbeid og utdanningsmuligheter. De fleste avdelingene har etablert Advisory Board.

Advisory Board er et strategisk organ som sikrer dialog mellom avdelingene ved Høgskolen i Østfold og beslutningstakere fra samarbeidspartnere utenfor høgskolen. Her gir samarbeidspartnerne tilbakemelding på konkrete forhold ved virksomheten og samarbeid, strategi og andre forhold som er av felles interesse diskuteres.

Eksempelvis hadde Avdeling for helse- og sosialfag to møter i sitt Advisory Board i 2016. Blant saker på agendaen kan nevnes: Gjennomgang av innovasjon og forskning ved Sykehuset Østfold med oppfordring til høgskolen om å være i forkant når ny teknologi kommer. Utviklingssentrene for sykehjem og hjemmetjenester i Østfold ønsker faglig påfyll om hvordan det bør jobbes med pasientsikkerhet. De vil også samarbeide med høgskolen om simulering. Omvisning og orientering om videreutvikling av høgskolens Ferdighetssenter ble gjennomført. Et samarbeid med Sykehuset Østfold om turnusleger vurderes.

Arenaer som Litteraturhuset i Fredrikstad, Inspira Science senter, folkebibliotekene, offentlige og private bedrifter og media, er steder høgskolen er tilstede og tilbyr kompetanse til et allment publikum.

For å oppnå større synlighet og tilgjengelighet, er et av virkemidlene å løfte forskernes kompetanse når det gjelder å formidle.

Høgskolen startet i 2015 opp Program for fremragende forskningsformidling. Målet er at flere forskere skal formidle mer av egen forskning og sette større preg på samfunnsdebatten. Gjennom programmet tilbyr HiØ et lite utvalg forskere som har vist at de allerede er gode formidlere, et treningsopplegg med anerkjente kursholdere. Forskerne får også tett oppfølging.

En evaluering fra deltakerne som avsluttet programmet våren 2016, viste at over 70 prosent mente de har formidlet mer etter deltakelse i programmet og 100 prosent mente seg mer motivert til å formidle etter å ha gjennomført de ulike formidlingskursene. De som har formidlet mer trakk frem kronikker, foredrag, intervjuer og formidling i sosiale medier, som noe av det de har gjort mer av. Programmets kull nummer to startet opp høsten 2016.

Programdeltakerne bidrar også til at en positiv og mer offensiv formidlingskultur sprer seg i fagavdelingene.

HiØ deler hvert år ut en formidlingspris. Prisen skal stimulere forskere og kunstnere til å formidle sin viten utover eget fagmiljø. I 2016 gikk prisen til høgskolelektor Tom Heine Nätt som har satt HiØ på kartet som en sentral kompetanseaktør innenfor temaet datasikkerhet. Han har gjennom sitt formidlingsarbeid klart å gjøre temaet datasikkerhet forståelig og aktuelt for folk flest. Nätt er godt etablert som ekspertkommentator innenfor sitt fagfelt. Han er således et godt forbilde og en inspirator i forhold til formidlingsarbeid ved HiØ.

Gjennom en samarbeidsavtale med Litteraturhuset i Fredrikstad har HiØ en fast programpost kalt Abels hage. I løpet av våren og høsten 2016 hadde høgsolen åtte kvelder med formidling av ulike forskninger på denne programposten. Arrangementene var gratis og tiltrakk seg et bredt publikum som viser at det er et behov for og en interesse for den forskningen som presenteres.

HiØ har lignende avtaler om formidling ved fylkets folkebiblioteker. Dette er gode arenaer for å gjøre HiØ synlig og for å spre kunnskap ut til folk flest.

HiØ benytter de årlige Forskningsdagene til å øke synligheten for høgsolens studier og forskning for allmennheten.

Det nasjonale tema for Forskningsdagene i 2016 var «Grenser». Høgsolen arrangerte en rekke seminarer og foredrag, blant annet et frokostmøte om grenser for kritisk mediegranskning og en debatt med tittelen «Hva skjedde med flyktningene som kom til Norge og Østfold i året som gikk?». Høgsolen og Høgsolan Väst arrangert samtidig en konferanse med tema «Samarbeid over grensen». Høgsolens språkmiljø arrangerte sammen med Fremmedspråksenteret en stor språkonferanse.

HiØ har et sterkt fagmiljø innenfor området barn, vold og overgrep. Under Forskningsdagene holdt Førsteamanuensis Kaare Torgny Pettersen et foredrag på Campus Moss med tittelen «Gutten som ble oppdratt som en hund. En historie om vold mot barn». Stipendiat Ann-Kristin Johansen trakk 180 tilhørere på Litteraturhuset i Fredrikstad med temaet: «Bare barn vet hvordan det er å være barn». Hun er i slutfasen av sitt doktorgradsprosjekt ved Institutt for psykologi ved NTNU. Her forsker hun på barn som lever med vold og hvordan hjelpeapparatet møter og arbeider med barn med voldsopplevelser.

Under Forskningsdagene feiret høgsolens Akademi for scenekunst sitt 20 års jubileum. Hele 40 aktiviteter (forestillinger/seminarer/konferanser/installasjoner/konsserter/workshops/åpent klasserom) stod på programmet under jubileumsdagene. Festivalen ble gjennomført i samarbeid med lokale aktører som Fredrikstad Kommune, Østfold Kunstnersenter, Scenekunst Østfold, Nebbelux galleri og Litteraturhuset. Festivalen vekket stor internasjonal interesse og trakk besøkende både fra inn- og utland.

Totalt har Akademi for scenekunst hatt 1874 publikummere inntil sine produksjoner og forestillinger, seminarer og workshops både i og utenfor Akademiet i 2016.

I 2016 gikk første kull i Master i scenografi ut ved høgsolen. Gjennom etableringen av masterprogrammet ser vi at det er en økende kontakt mellom det lokale/regionale kunstmiljøet og våre studenter.

3.2 Virksomhetsmål 3.2

Virksomhetsmål 3.2

Vi er en nytenkende, modig og samarbeidsvillig aktør som spiller en tydelig rolle i samfunnsutviklingen.

Tabell 28. Nøkkeltall og kvantitative styringsparametere

	2013	2014	2015	2016
Resultat publisering/formidling				
- Antall registrerte poster	1 050	1 136	1 197	
Antall medieoppslag	1 096	914	1 223	1 712

Kilde: CRISTin med intern beregning av poeng samt Retriever mht medieoppslag

På grunn av fristen for rapportering til CRISTin (1. april) foreligger det ikke resultater knyttet til formidlingsaktiviteter, men foreløpige tall viser at aktiviteten fortsetter å øke. Det er økning både i kronikker i media og omfanget av foredrag – både vitenskapelige og populærvitenskapelige.

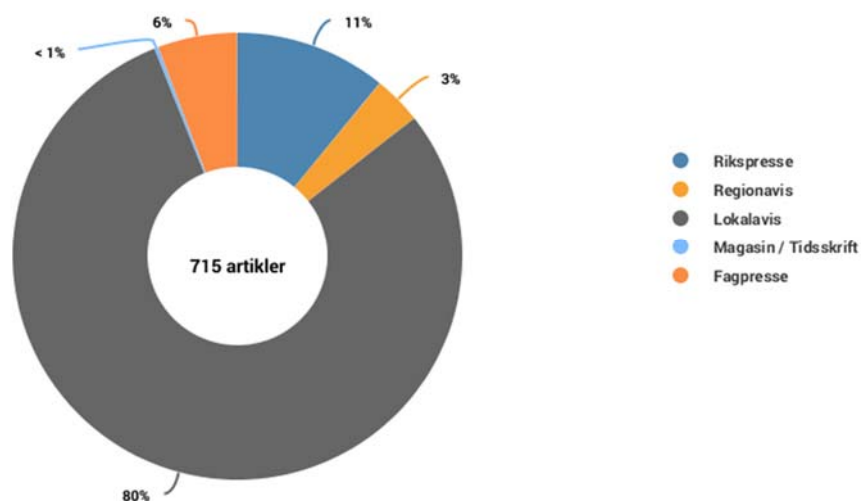
HiØ har fokus på å øke synligheten i lokale, regionale og nasjonale medier.

Gjennom kronikkskrivekurs og kurs i forskningsformidling via blogg, gjennomført i 2016, legger høgskolen til rette for å dyktiggjøre forskere i populærvitenskapelig formidling. Dette har resultert i at flere forskere bygger en faglig identitet på nett og i større grad deltar i samfunnsdebatten.

HiØ benytter medieovervåkingsbyrået Retriever for å føre statistikk over tilstedeværelse av høgskolen i ulike medier. For studieåret 2016 viser statistikken at høgskolen hadde 1712 oppslag mot i underkant av 1300 registreringer i 2015. Dette inkluderer artikler i webutgaver, trykte medier og etermedier.

Diagrammet under, som kun gjelder papirartikler, viser at HiØ i 2016 hadde størst dekning i lokalavisene, og en økning i dekning i riks- og regionpressen på tre prosentpoeng fra 2015.

I 2016 ble det registrert totalt 715 papirartikler mot 622 i 2015:

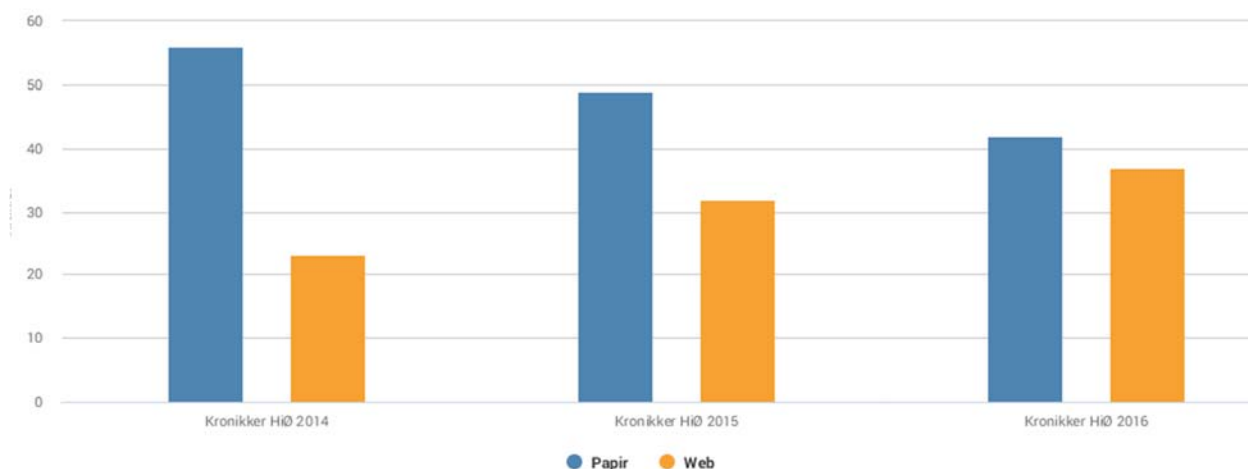

Høgskolen i Østfold har jobbet systematisk med å øke formidling av forskning i kronikkformatet. Etter en kraftig økning i antall kronikker i media fra 21 i 2013 til 79 i 2014, har antall kronikker i trykte og webbaserte medier stabilisert seg på et høyt nivå de siste årene (se figuren under).

Antall kronikker i medier utenfor Østfold har økt fra fem i 2014 til elleve i 2016. Vi har som mål å øke synligheten av høgskolens faglige aktivitet også utenfor egen region..

Ved noen fagavdelinger har studenter som arbeidskrav å delta i samfunnsdebatten gjennom å skrive en kronikk eller et leserinnlegg. Dette bidrar til å synliggjøre høgskolens fagkompetanse og utdanning på en positiv måte.

Utvikling i antall kronikker fra Høgskolen i Østfold 2014-2016 fordelt på web og papir:

	Web	Papir	Totalt
Kronikker fra HiØ i 2014	56	23	79
Kronikker fra HiØ i 2015	49	32	81
Kronikker fra HiØ i 2016	42	37	79

HiØ bidrar i samfunnsutviklingen

De fleste av våre studier legger opp til at studentene skal gjennomføre prosjekter med relevante aktører i arbeidslivet i regionen. Gjennom dette bidrar høgskolen til samfunnsutviklingen.

Avdeling for ingeniørfag hadde 62 bachelorprosjekter i 2016 der hele 51 av disse ble utført for eksterne oppdragsgivere/bedrifter. Avdelingen gjennomfører også Studentbedrift i samarbeid med Ungt Entreprenørskap. Hensikten er å gi studentene en unik mulighet til å prøve ut sine teoretiske kunnskaper gjennom etablering av egen bedrift i studietiden. Undersøkelser fra Sverige viser at 20 prosent av de elevene som har vært innom ungdomsbedrifter i videregående skole, senere starter egen virksomhet, mens tilsvarende tall for de øvrige elevene er tre-fire prosent.

Avdeling for ingeniørfag og Avdeling for Informasjonsteknologi har et årlig arrangement kalt EXPO, der studentprosjekter gjennomført i samarbeid med næringslivet og offentlig sektor presenteres. Studentene lager pressemeldinger og får oppmerksomhet omkring sine prosjekter.

Høgskolen har et utstrakt samarbeid med det regionale samfunns- og arbeidsliv, både knyttet til utdanning og FoU. Dette er med på å styrke studietilbud og høgskolens forskningsaktiviteter.

Faglige samarbeidsprosjekter med eksterne aktører

Svært mange av høgskolens prosjekter gjennomføres i nettverkssamarbeid med andre fagmiljøer i arbeidslivet og academia både nasjonalt og internasjonalt.

Her er noen eksempler på samarbeidsprosjekter høgskolen har med og utenfor regionen:

- HiØ har opprettet Råd for samarbeid med arbeidslivet i Østfold, se avsnitt 1.1.2.1
- HiØ er med i Partnerskapet Næringsriket Østfold sammen med blant andre Østfold fylkeskommune, NHO Østfold, kommunene, Innovasjon Norge, LOs distriktskontor i Østfold, næringsforeningene og Smart Innovation AS. Partnerskapet som ble etablert i november 2016, skal bidra til å styrke og øke attraktivitetsfaktorene for næringsutvikling i Østfold.
- HiØ samarbeider med Sykehuset Østfold om forskningsprosjektet 'Fra Gammelt til Nytt Sykehus' som startet opp høsten 2015. Pasienters oppfattelse av kvalitet på helsetjenestene og de ansattes jobbtilfredshet i overgangen fra det gamle sykehuset i Fredrikstad til det nye sykehuset på Kalnes dokumenteres gjennom

spørreundersøkelser og intervjuer. Dette er et forskningsprosjekt som har stor samfunnsnytte.

- En ekspertgruppe innen sosiale ulikheter i helse i Østfold er ledet av ansatte ved høgsolen. Gruppen er en del av partnerskapet Østfoldhelsa. Gruppen deltar i samfunnsdebatten (eks. skriver kronikker) og gir veiledning til kommuner i Østfold. Dette kan være prosjekter, tjenester, politiske initiativ eller planer som skal bidra til å redusere sosiale helseforskjeller. I 2016 var prosjektet helsefremmende lokalsamfunn et viktig samarbeidsprosjekt.
- Et utvalg av øvrige samarbeidsprosjekter presenteres under:
 - o Avfallsprosjektet i Halden kommune
 - o Innovasjonsreisen i Fredrikstad kommune
 - o Den virtuelle korttidsavdelingen i Halden kommune (sammen med eSmart Systems AS)
 - o Rehabilitering av slagpasienter (med Sunnaas sykehus)
 - o Programmering som pedagogisk verktøy i undervisning (med Halden kommune)
 - o Samarbeid med Fylkesmannen (kompetansemidler) og Høgsolen i Hedmark om utvikling av nytt studium i velferdsteknologi

Høgsolen legger vekt på å øke antall utadrettede arrangementer. Dette bidrar til faglig utvikling, engasjement og samarbeid internt og mellom høgsolen og eksterne aktører i og utenfor regionen. Samtidig gir det økt synlighet og er med å styrke høgsolens omdømme som en tydelig samfunnsaktør og kunnskapsleverandør.

Her en noen eksempler på utadrettede aktiviteter i 2016:

- Høgsolen var for fjerde gang vertskap for en egen utdanningsmesse i fylket. Messen trakk omlag 4000 elever i videregående skole og andre interesserte til høgsolens lokaler. Messen genererte i tillegg flere medieoppslag i lokalmedia.
- For å øke interessen for IT-fag, arrangerte Avdeling for informasjonsteknologi gratis sommerskole for barn og unge i regionen i løpet av juni, juli og august.
- Fremtidskonferansen ble arrangert ved høgsolen 6. mai. Konferansen arrangeres årlig og er Norges møteplass for Energi og IT-bransjen. Ansatte fra høgsolen holdt foredrag på konferansen. Høgsolens ingeniørstudenter vant pris for beste bachelorprosjekt.
- Akademi for scenekunst har hatt flere forestillinger i egne lokaler i 2016. Forestillingene er åpne for publikum. Avgangsforestillingen ble også vist på Nationaltheatret i Oslo i juni.
- 10. og 11. juni ble det årlige EXPO arrangert. Både nåværende og potensielle samarbeidspartnere ble invitert. Nytt i 2016 var at EXPO foregikk i en utvidet versjon der også studenter fra Avdeling for helse- og sosialfag var representert med en utstilling av utvalgte prosjekter og Akademi for scenekunst viste en av studentenes egne produksjoner. Arrangementet er åpent for publikum.
- 26. september arrangerte høgsolen en internasjonal språkkonferanse med rundt 300 deltakere i forbindelse med den europeiske språkdagen. Konferansen ble arrangert i samarbeid med Fremmedspråksenteret.

- En erfaringskonferanse om levekår og mangfold ble arrangert 9. november. Dette var et samarbeidsprosjekt mellom Fylkesmannen i Østfold, Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, Østfold fylkeskommune, Husbanken og Høgskolen i Østfold. Konferansen handlet om å spre de mange erfaringer og resultater av utviklings- og forskningsprosjekter som blir gjennomført i regionen samt å knytte enda tettere kontakt mellom akademia og arbeidsliv.
- Et innføringskurs i migrasjon og helse ble holdt 13 april. Dette var et samarbeid mellom høgskolen, Nasjonalt kompetansesenter for migrasjons- og minoritetshelse og Fylkesmannen i Østfold. Målgruppen var helsepersonell, ansatte og beslutningstakere/ledere i klinisk helse- og sosialfaglig praksis på kommune- og fylkeskommunenivå og i spesialisthelsetjenesten.
- Høgskolen var medarrangør for to frivillighetskonferanser sammen med Østfold fylkeskommune i 2016. Den første av disse ble arrangert i Fredrikstad 19. mai og hadde flere hundre deltakere. Høgskolen deltok i planleggings- og programkomite, og fire ansatte hadde innlegg både i plenum og i sesjoner. Den andre konferansen var på Inspira i Sarpsborg 15. desember. Også her satt en representant for høgskolen i planleggings- og programkomiteen.

4 Organisasjon og ressurser

4.1 Virksomhetsmål 4.1

Virksomhetsmål 4.1

Vi samarbeider med utvalgte institusjoner i Norge og Sverige for å sikre faglige og administrative gevinster.

I det endrede UH-landskapet fortsetter høghskolen som selvstendig institusjon, og vil med det bli en av de mindre institusjonene i sektoren. Økt vekt på samarbeid med andre UH-institusjoner blir derfor viktig. Samarbeid ble av denne grunn valgt som et av tre utviklingsområder da høghskolen ble invitert av Kunnskapsdepartementet til å delta i utprøvingen av ordningen med utviklingsavtaler.

I avtalen er følgende mål formulert: *Høghskolen i Østfold vil utvikle et konkret utdanningssamarbeid med institusjoner i Oslo/Akershus- regionen som også gir grunnlag for arbeidsdeling.*

Det har i 2016 vært kontakt med Høghskolen i Oslo og Akershus og Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), og det er avtalt at det skal opprettes arbeidsgrupper i 2017 som skal se på mulighetene for utvidet utdanningssamarbeid. Vi registrer for øvrig et økende samarbeid med ulike institusjoner på avdelingsnivå.

Flere av høghskolens ansatte er knyttet til doktorgradsprogrammer ved institusjoner i Oslo-/Akershusregionen, og dette samarbeidet er planlagt videreført og intensivert gjennom Utviklingsavtalen.

Akademi for scenekunst henter betydelige faglige gevinster gjennom sitt samarbeid med andre institusjoner både innen undervisning og kunstnerisk utviklingsarbeid. I 2016 ble første kull i masterstudiet i scenografi uteksaminert, og her har blant annet Norsk Teknisk Museum vært en svært sentral samarbeidspartner. Et viktig samarbeidsprosjekt innen kunstnerisk utviklingsarbeid er det treårige «Blind spot – Staring down the void» som i 2016 fikk kr 3,5 mill. i støtte fra Program for kunstnerisk utviklingsarbeid. Her deltar både norske og utenlandske samarbeidsinstitusjoner.

Høghskolen er aktivt involvert i IRIS (Information Systems Research in Scandinavia) som er en del av forskningsfellesskapet AIS (Association for Information Systems), og har for tiden styreledervervet ved dekan på Avdeling for informasjonsteknologi. Fra Norge er i tillegg til HiØ også UiO representert i styret. HiØ står for øvrig som arrangør av IRIS-konferansen i 2017.

Avdeling for ingeniørfag samarbeider blant annet med NMBU om studentbedrifter, og på Gründerdagen 24.11.2016, arrangert ved NMBU, ble avdelingens studentbedrift FasiLock SB kåret til beste studentbedrift.

I høghskolens Aktivitetsplan for 2015 ble Høghskolen i Hedmark omtalt som en aktuell samarbeidspartner. Som følge av denne institusjonens fusjonsavtale med Høghskolen i Lillehammer er dette foreløpig mindre aktuelt på institusjonsnivå. På avdelingsnivå videreføres imidlertid samarbeidet mellom Avdeling for helse- og sosialfag, Høghskolen i

Hedmark (Høgskolen i Innlandet) og Lovisenberg diakonale høgskole, og her ble det inngått en formell samarbeidsavtale i 2016.

Ikke minst på grunn av vår beliggenhet er høgskolen opptatt av å ha et aktivt samarbeid med institusjoner i Sverige. Samarbeidet med Högskolan Väst (HV) er videreført med vekt på avdelingsnivå, og har blant annet resultert i Interreg-prosjektet Scandinavian Science Cluster. Prosjektet er et samarbeid mellom HiØ ved Avdeling for ingeniørfag, Högskolan Väst, Fyrbodals kommunalförbund, Østfold fylkeskommune og vitensentrene Innovatum i Göteborg og Inspiria i Sarpsborg. I samarbeidet inngår også kommuner i Østfold og Västra Götalands län. Prosjektet har en tidsramme fra 1.9.2015 til 31.8.2018 og mottar EU-midler i størrelsesorden 1,1 mill.euro.

Også Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag har styrket sitt samarbeid med Högskolan Väst i 2016. Særlig aktivt har samarbeidet i 2016 vært innen fagområdet Organisasjon og ledelse. Avdelingen har nå to stipendiater knyttet til HV. Det er samarbeid om professor II-stillinger, og dialog om å bidra med undervisning og utviklingsansvar for PhD-kurs ved doktorgradsutdanningen Arbetsintegrerat lärande ved HV. De to institusjonene har dessuten begynt arbeidet med å utforme en søknad om midler til et større interreg-prosjekt innenfor arbeidslivsforskning. Seks større aktører i Østfold har pr utgangen av 2016 uttrykt interesse for å delta.

For å legge til grunn for ytterligere forskningssamarbeid ble det i 2016 arrangert et felles FoU-seminar mellom HiØ og Högskolan Väst i Trollhättan.

I 2015 ble det innledet et samarbeid mellom Högskolan i Borås og HiØ. Dette samarbeidet har blitt fulgt opp med flere møter i 2016. Avdeling for helse- og sosialfag og Avdeling for ingeniørfag har begge innledet samarbeid med Högskolan i Borås både med sikte på doktorgradsutdanning og forskningssamarbeid.

Samarbeidet med Linné-universitetet og Göteborgs Universitet om masterutdanning i fremmedspråk i skolen er videreført i 2016.

4.2 Virksomhetsmål 4.2

Virksomhetsmål 4.2

Vi er en innovativ og lærende organisasjon der utvikling av de menneskelige ressursene har prioritet, ansvar og myndighet er avklart og effektive prosesser er i fokus.

Tabell 29. Nøkkeltall og kvantitative styringsparametere

Parameter	2013	2014	2015	2016
Andel førstestillinger	52,6 %	53,4 %	56,0 %	58,4 %
Andel kvinner i 1.stillinger				
- Førstestillinger*	44,1 %	44,9 %	45,4 %	46,7 %
- Professor	37,8 %	40,2 %	38,1 %	44,7 %
- Dosent	25,0 %	32,3 %	24,6 %	24,6 %
Andel midlertidig tilsatte i UF-stillinger	8,3 %	10,4 %	9,5 %	14,0 %
Antall doktorgradsdisputaser	4	5	4	6
Studiepoeng pr faglig årsverk**	732,18	742,92	712,37	737,49
Publiseringspoeng pr UF-ansatt	0,35	0,44	0,33	

* Basert på uttrekk fra DBH, Tilsatte (Professor, dosent, professor II, førstelektor, førsteamanuensis)

** DBH – KD-portal – nasjonale styringsparametere

4.2.1 Solide fagmiljøer

4.2.1.1 Kompetansesammensetning

I 2015 foretok HiØ en kompetansekartlegging av de faglige miljøene, i den hensikt å kartlegge bachelor- og masterstudienes faglige sammensetning og robusthet. Som en konsekvens av denne kartleggingen, arbeides det nå med langsiktige kompetanseplaner ved flere avdelinger. Kompetanseplanene skal sikre at hver enkelt medarbeider får relevant opplæring og mulighet til videreutvikling av egen kompetanse i tråd med HiØs og avdelingenes utdannings- og forskningsprofil. Planene skal videre være et redskap for å sikre at vår kompetansesammensetning er i tråd med til enhver tid gjeldende krav fra NOKUT.

Ved Avdeling for helse- og sosialfag viser kompetanse- og alderssammensetningen at det er behov for å intensivere arbeidet med å rekruttere flere førstekompetente og toppkompetente. Da det er utfordrende å rekruttere rett kompetanse til slike stillinger, vil det parallelt være behov for å intensivere interne kompetanseløp.

Avdeling for ingeniørfag har tilsvarende utfordringer med rekruttering, og da særlig innenfor byggfag og bioingeniør. Avdelingen satser her på å bygge kompetansen internt slik at man kan opprettholde gode og robuste fagmiljøer.

Avdeling for informasjonsteknologi er i dag tilstrekkelig bemannet i henhold til NOKUTs akkrediteringskrav, men viser fremdeles til utfordringer med å rekruttere til stillinger innen visse fagområder. Styrking av fagmiljøet rettes nå mot avdelingens satsingsområder.

Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag har over lang tid hatt utfordringer med å fylle NOKUTs kompetansekrav innenfor regnskap og revisjon. Dette er en kjent utfordring for sektoren generelt, og har for tiden avdelingens høyeste prioritet. Avdelingen søker nå internasjonalt for å finne tilstrekkelig kompetanse på førstestillingsnivå. Tilsvarende utfordringer har avdelingen hatt innenfor masterstudium i organisasjon og ledelse. Avdelingen har i løpet av det siste året styrket dette fagmiljøet med flere førstekompetente og er i ferd med å slutføre ansettelse av ytterligere en professor.

Avdeling for lærerutdanning rapporterer tilfredsstillende nivå innenfor de fleste fagområder. NOKUTs godkjenning de 5-årige masterutdanningene for grunnskolelærer bekrefter også dette. Samtidig har avdelingen utfordringer med å fylle kravene innenfor enkelte fagområder som matematikdidaktikk, norsk litteratur, spesialpedagogikk og de tverrfaglige kunnskapsområdene i barnehagelærerutdanningen. Rekruttering til disse fagområdene har avdelingens høyeste prioritet.

Akademi for scenekunst har gått videre med ressursanalysen fra 2015 og bruker denne aktivt for å tilpasse og styrke den faglig sammensetningen til enhetens studieportefølje. Siden 2016 har antall ansatte blitt redusert, men det ansettes i større stillingsbrøker slik at antall årsverk er tilnærmet likt. Akademiet har fortsatt flere i åremålsstillinger, mens midlertidige stillinger har gått ned. Med unntak av stipendiater, er samtlige ansatte i undervisnings- og forskerstillinger førstekompetente eller toppkompetente.

4.2.1.2 Alderssammensetning

Høgskolen har, som øvrige i sektoren, en høy gjennomsnittsalder på ansatte i undervisnings- og forskerstillinger. Per i dag har 23 % av høgskolens ansatte i undervisnings- og forskerstillinger mulighet til å gå av med pensjon (AFP) dersom de ønsker det. Noen av dem velger å gå over i delvis AFP, men tendensen viser at man ønsker å stå lenger i jobb, også etter fylte 70 år. 5 % av stillingsgruppen undervisnings- og forskerstillinger har i dag nådd pensjonsalder på 67 år.

Avdeling for lærerutdanning, Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag og Avdeling for ingeniørfag har den høyeste andelen eldre arbeidstakere. Ved Avdeling for lærerutdanning er 8 % av arbeidsstokken over 67 år.

Høy alderssammensetning og stor forventet avgang fører til at avdelingene må tenke mer langsiktig i sin rekrutteringsstrategi og benytte det handlingsrommet avgangen medfører.

4.2.1.3 Rekrutteringsgrunnlag

Kompetansekartleggingen i 2015 avdekket flere sårbare områder når det gjaldt fagmiljøenes sammensetning og robusthet. De sårbare fagmiljøene gjenspeiler fremdeles hvilke fagområder det er utfordrende å rekruttere kompetanse til, og da særlig kompetanse på førstestillingsnivå. Dette gjelder spesielt de nevnte fagområdene ingeniør, IT, økonomi- og sosialfag, men også fagkompetanse knyttet til realfagsdidaktikk ved lærerutdanningen.

Vi må i større grad bli mer bevisste på hvor og hvordan vi rekrutterer nye medarbeidere. I de tilfeller vi har rettet våre utlysninger til et internasjonalt marked, opplever vi større interesse for våre stillinger enn der vi kun lyser ut nasjonalt. Høgskolen har likevel en vei å gå for å

kunne være en attraktiv arbeidsgiver internasjonalt. Blant annet må man åpne for at flere emner kan undervises på engelsk. Man må også ta høyde for at utenlandske arbeidstakere trenger opplæring og tid til å sette seg inn i nasjonale standarder og norske forhold.

Lønn er fremdeles et virkemiddel for å kunne tiltrekke seg nødvendig og etterspurt fagkompetanse. Høgskolen har nå fått den fleksibiliteten vi har behov for, når topp i lønnsrammer ble fjernet ved siste lønnsoppgjør. Dette gjør det mulig å konkurrere på lønn, der dette er utslagsgivende for å rekruttere og beholde medarbeidere.

4.2.2 Andel kvinner i dosent – og professorstillinger (nasjonal styringsparameter)

Toppstillinger utgjør i dag 13 % av det samlede fagmiljøet innenfor undervisnings- og forskerstillinger. Dette er en svak oppgang fra 2015. Andel kvinner i toppstillinger har også vist en positiv trend, og kvinner utgjør nå 38 % av toppkompetansen.

Totalt har 58,4 % av undervisnings- og forskerpersonalet kompetanse på førstestillingsnivå, av disse er ca 45 % kvinner.

4.2.3 Andel midlertidige stillinger (nasjonal styringsparameter)

Tabell 30. Andel midlertidige i undervisnings- og forskerstillinger

	2013	2014	2015	2016
Andel midlertidige i underv./forskerstill.	8,3 %	10,4 %	9,5 %	14,0 %

Andel midlertidige i undervisnings- og forskerstillinger har økt med nær 5 % siste år, og samlet sett har midlertidigheten ved høgskolen økt fra 18 % til 20 %.

Økningen skyldes i hovedsak omfattende bruk av midlertidig arbeidskraft ved Avdeling for lærerutdanning (nær 30 årsverk). De midlertidige ansettelsene ved denne avdelingen var i stor grad knyttet til usikkerheten rundt søknadene om de nye 5-årige masterutdanningene. Da høgskolen nå har fått godkjent begge masterutdanningene, vil mange av de midlertidige stillingene omgjøres til faste stillinger fra høsten 2017.

Ved Akademi for scenekunst er samtlige i undervisnings- og forskerstillinger ansatt på åremål eller i en midlertidig stilling. Da Akademiet tilbyr kunstutdanning innen scenografi og skuespill, er de avhengige av å knytte til seg utøvende kunstnere på høyt kunstnerisk nivå. Samtidig er behovet for faglig fornyelse og dynamikk i studiene stor. En konsekvens av dette er at Akademiet knytter til seg ansatte gjennom åremålsavtaler, jf. uhl § 6-4 første ledd.

Høgskolen har det siste året redusert bruken av midlertidig ansatte i stillingskategorien administrative stillinger med 4 prosentpoeng, jf. vedlegg 2 om likestilling. Midlertidigheten i stillingskategorien administrative stillinger inkluderer også faglige ledere i åremålsstillinger, dette gjelder for 14 av 29 midlertidige stillinger. Justerer man for disse lederstillingene vil den reelle midlertidigheten for denne stillingskategorien være på rundt 8 %.

Tabell 31. Midlertidige stillinger 2012 – 2016

Avdeling	2012		2013		2014		2015		2016	
	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.
Administrasjonen (tekn./adm.)	164,3	24,9	170	21,1	182	26,3	177,6	22,3	183,3	18,7
Akademi for scenekunst	8,5	5,5	10,3	7,3	11,9	8,2	15,9	11,9	12,4	6,7
Helse- og sosialfag	89,4	15,9	86,4	13,3	90,1	9,9	89,6	15,4	89,5	18,3
Informasjonsteknologi	26,3	6,2	26,2	6,2	26,3	7,1	24,0	5,0	24,2	7,0
Ingeniørfag	45,3	4,9	42,8	4,5	44,6	5,1	49,2	9,4	52,9	12,9
Lærerutdanning	90,9	15,4	88,4	11,2	86,1	18,2	93,3	14,5	103,7	29,3
Økonomi, språk og samfunnsfag	54,1	7,5	53	9,5	57,5	12,3	58,8	10,0	57,05	10,3
Fremmedspråksenter	12,4	7,4	11,3	6,3	11,2	7,2	9,1	4,5	8,4	2,7
Sum	491	87,6	488	79,4	509,7	94,3	517,3	92,9	531,4	106,0

Kilde: DBH

Høgskolens reelle midlertidighet er noe mindre enn det som oppgis i DBH da flere av våre ansatte i åremålsstilling (45,3 årsverk) også har en fast stilling i bunn. Dette gjelder spesielt faglige ledere på åremål.

4.2.4 Kompetanseutvikling

Ved utgangen av 2016 var totalt 99 av høgskolens undervisnings- og forskerpersonale registrert i ulike kompetanseløp. Av disse var 31 medarbeidere i kvalifiseringsløp til professor/dosent.

I løpet av året har 11 av våre medarbeidere fått opprykk til en høyere stilling. Dette er en nedgang på 50 % sammenlignet med fjoråret. Denne nedgangen kan forklares med at det i år har vært færre opprykksøknader som baserer seg på sakkyndige vurderinger foretatt i forbindelse med søknad på stilling ved egen eller annen institusjon. Etter endring av forskrift om ansettelses og opprykk i 2015, kan institusjonene selv bestemme om slike søknader kan aksepteres. Høgskolen har valgt å viderefører sin praksis med å gi opprykk i stilling på bakgrunn av sakkyndige bedømmelser gjort ved andre institusjoner.

For tiden har høgskolen 42 medarbeidere i doktorgradsløp og 25 av disse er knyttet til høgskolens 16 tildelte hjemler for rekrutteringsstipendiater. Gjennomstrømningen i doktorgradsstudier er generelt for lav og mange klarer ikke å fullføre på normert tid. 14 av våre rekrutteringsstipendiater er nå på overtid. I løpet av 2016 har vi ansatt 12 nye stipendiater og 10 av disse har fått opptak.

Av seks doktorgradsdisputaser i 2016, er samtlige avlagt ved norske institusjoner.

Tabell 32. Kompetanseløp og opprykk 2016

Kompetanseløp	I kompetanseløp			Opprykk		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Doktorgradsprogrammer:	21	21	42	4	2	6
Rekrutteringsstipendiater	14	11	25	2	2	4
Andre doktorgradsprogram	7	10	17	2	0	2
Andre kvalifiseringsløp:	30	27	57	1	4	5
Professor	12	9	21	0	2	2
Dosent	5	5	10	0	0	0
Førstelektor	13	13	26	1	2	3
Totalt	51	48	99	5	6	11

4.2.5 Inkluderende arbeidsliv

Høgskolen Østfold har som IA-bedrift en nasjonal målsetting om at sykefraværet ikke skal overstige 5,6 %. Høgskolen i Østfold ligger godt innenfor den nasjonale målsettingen med et sykefravær på 3,71 %. Sammenlignet med fjoråret, har sykefraværet blitt redusert med 0,87 prosentpoeng.

Tabell 33. Sykefravær 2009 -2016

Sykefraværsprosent	2012	2013	2014	2015	2016
Egenmeldt og legemeldt fravær	4,70 %	3,90 %	3,80 %	4,58 %	3,71 %

Kvinner har et gjennomsnittlig sykefravær på 4,7 %, og menn 2,3 %. Kvinner står for totalt 2/3 av fraværsdagene. I forhold til sammensetning av kvinner og menn i virksomheten, har kvinner om lag 10 % flere fraværsdager enn menn.

Sykefraværet blant gruppen renholdere har gått betydelig ned i løpet av 2016. Dette kan være resultat av innføring av moderne renholdsmetoder og bedret arbeidsmiljø.

Tabell 34. Fordeling sykefravær og fravær grunnet omsorg for barn, 2016

Stillingskategori	Foreldrepermisjon (ant. dager)		Fravær sykt barn (ant. dager)		Sykefravær-egenmeldt (fraværsprosent)		Sykefravær-legemeldt (fraværsprosent)	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Totalt	2146	110	109	48	0,71	0,38	3,49	1,70
Adm. stillinger	1046	75	90	42	1,08	1,06	3,35	3,54
UFF-stillinger	1099	34	12	13	0,22	0,13	4,04	1,42
Drifts- og vedlikehold	0	0	7	6	1,90	0,78	1,44	0,36

0,16 % av det totale fraværet skyldes barn eller barnepassers sykdom, og 1,43 % av fraværet er relatert til foreldre- og omsorgspermisjoner. Ved HiØ, som i samfunnet generelt, tar kvinner den største byrden når det gjelder fravær grunnet omsorg for barn. Kvinner står for 93 % av fraværet knyttet til foreldrepermisjoner og 74 % av syke barn dager. Kvinneandelen ved HiØ er på 56 %.

Innenfor administrative stillinger ser vi at menn tar en større del av byrden når det gjelder fravær grunnet syke barn. Mannsandelen i administrasjonen er på 29 %, og disse står for 21 % av fraværsdagene knyttet til syke barn.

Innenfor undervisning- og forskerstillinger er antall fraværsdager knyttet til syke barn jevnt fordelt. Det er grunn til å anta at fraværsdager for syke barn er noe underrapportert for denne gruppen.

I 2015 ble det nedsatt en referansegruppe og en arbeidsgruppe som fikk i mandat å revidere høgskolens personalpolitikk. Forslag til ny personalpolitikk ble sendt på høring høsten 2015 og senere vedtatt av høgskolestyret i mars 2016.

Da høgskolens vedtatte personalpolitikk er formulert på et overordnet nivå, fortsetter gruppen det videre arbeidet med å konkretisere de overordnede prioriteringene. I løpet av 2017 vil gjeldende personalpolitiske retningslinjer og virkemidler oppdateres i tråd med føringene i ny personalpolitikk.

Våren 2015 byttet HiØ rekrutteringssystem og gikk over til sektorens valgte løsning - Jobbnorge.no. Overgang til jobbnorge.no har så langt medført noe effektivisering av ansettelsesprosessen. Blant annet har den lettet dokumenthåndteringen både for søker, sakkyndig utvalg og HR-enheten. Der vi tidligere håndterte store mengder søknadsdokumenter på papir, er denne informasjonen nå tilgjengelig elektronisk.

Rekrutteringssystemet er nå også integrert med arkivsystemet Public360. Dette har medført ytterligere effektivisering. Der vi tidligere overførte arkivverdige dokumenter manuelt, går dette nå elektronisk. Integreringen har i tillegg medført at vi nå dokumenterer større deler av rekrutteringsprosessen.

Sakkyndig vurdering av kandidater er både dyrt og tidkrevende. Det har derfor vært ønskelig å effektivisere også denne prosessen. Vi har nå åpnet for at kun relevante kandidater sendes videre til sakkyndig vurdering. Utvelgelsen internt skjer på bakgrunn av utlysningstekstens kvalifikasjonskrav og søkerens innsendte dokumentasjon. Når søknadsbunken nå har blitt mindre, opplever vi at det i tillegg har blitt enklere å få sakkyndige til å takke ja til oppdrag, samtidig som det effektiviserer rekrutteringen ytterligere.

Per dags dato er det utfordrende å effektivisere prosessen ytterligere da det meste av saksbehandlingen er regulert i lover, forskrifter eller avtaler.

4.3 Virksomhetsmål 4.3

Virksomhetsmål 4.3

Vi har en strategisk og effektiv økonomistyring som bygger på en langsiktig vurdering av vår virksomhet og finansieringen av denne.

4.3.1 Utvikling i fri kapital

Tabell 35. Utvikling i kapital

(Tall i mill. kr)	2013	2014	2015	2016
Fri virksomhetskapital	10,9	13,4	15,7	18,5
Frie BFV-midler (inkludert i BFV-avsetning)	26,7	37,6	48,6	52,2
Fri kapital	37,6	51,0	64,3	70,7
% av årlig bevilgning for inntektsåret	7,0 %	9,1 %	11,4 %	11,0 %

I den langsiktige styringen av høgskolens økonomi, legger høgskolen vekt på å følge utviklingen i kapital. Spesifikt fokuserer høgskolen på kapital som ved årsskiftet ennå ikke er allokert til definerte aktiviteter. Nivået på dette kapitalelementet (fri kapital) angir i betydelig grad høgskolens evne til å finansiere fremtidige faglige satsinger og utvikling av en tidsmessig infrastruktur. Samtidig må noe av denne kapitalen også anses som bufferkapital for å håndtere uforutsette svingninger i inntektsnivået. Det finnes ingen fasit for hva som er riktig nivå på fri kapital. Det viktige er å ha et godt bilde av forventet utvikling av kapitalen, slik at høgskolens satsinger gjennomføres innenfor en sunn økonomisk ramme. Høgskolen har definert fri kapital som summen av virksomhetskapital og den andel av BFV-midler som ikke er allokert til spesifikke aktiviteter ved årsskiftet. Beløpet er en anslått størrelse som ikke kan hentes direkte ut av regnskapet. Høgskolens anslag for fri kapital økte således med kr 6,4 mill. i 2016.

4.3.2 Langtidsbudsjett

I styremøtet i desember ble høgskolestyret forelagt langtidsbudsjettet for perioden 2017 – 2020. I tillegg til ambisiøse faglige satsinger vil langtidsperioden bli preget av implementering av nye 5-årige lærerutdanninger.

Høgskolen forventer en forholdsvis sterk utvikling i bevilgningsinntektene i perioden. God søkning, god produksjon i 2016 og en offensive opptaksstrategi gir grunn til optimisme på dette området. Høgskolen har et potensiale for forbedring når det gjelder inntekter utover bevilgning. I langtidsbudsjettet er det lagt til grunn en forsiktig tilnærming på dette området. Alt i alt forventes det en god utvikling i det samlede inntektsnivå. Gitt høgskolens satsing på et bredt tilbud av 5-årige løp innenfor lærerutdanningene, forventes det en forholdsvis betydelig vekst i kostnadsnivå i den første fase av langtidsperioden. Høgskolen ser for seg et samlet merforbruk i denne første fase. Mot slutten av langtidsperioden forventes det at driftsresultatene igjen vil være i balanse.

Høgskolen opplever at introduksjonen av langtidsbudsjett har bidratt positivt til høgskolens langsiktige styring av virksomheten. På avdelingsnivå jobbes det svært detaljert med premissene for det fremtidige inntektsbildet, spesielt på bevilgningssiden. Dette gir tidlig varsling om utfordringer på dette svært viktige området. På institusjonsnivå er det svært nyttig å vurdere det overordnede økonomiske handlingsrommet i et langsiktig perspektiv. Rammeverket for å analysere de økonomiske konsekvenser av store reformer er blitt betydelig forbedret.

4.3.3 Status bygg og utstyr inklusive påbygg

Høgskolen har i de senere årene investert betydelige midler i bygningsmessig infrastruktur og IT. Investeringsnivået på disse områdene er også høyt i 2016. Av totale investeringer på kr 18,5 mill. utgjør investeringer innenfor disse områdene i overkant av kr 14 mill. De mest betydelige bygningsmessige arbeider er i 2016 gjort ved høgskolens studiested i Fredrikstad, hvor studentkantinen er renoveret og studiestedets nye læringssenter er etablert. Læringssenteret innebar en samlokalisering av studentrettede bibliotek- og IT-tjenester, oppgradering av en liten lesesal, samt bygningsmessig tilrettelegging av en noe mer uformell møteplass for studentaktivitet eller aktivitet initiert av fagansatte. For øvrig er det ved studiestedet i Fredrikstad benyttet midler for å opprettholde en tilfredsstillende standard på høgskolens eldste bygningsmasse. Også i 2016 har investeringene på IT-siden vært betydelige. Helt nødvendige investeringer i høgskolens basale IT-infrastruktur er ferdigstilt. I tillegg fortsetter høgskolen å investere i teknologi som skal støtte overgangen til mer digitaliserte arbeidsprosesser innenfor det faglige området, spesielt på undervisningsområdet. De nødvendige hovedgrep høgskolen i 2013 identifiserte i sin tilstandsanalyse på området bygg og IT er ved utgangen av 2016 gjennomført.

Høgskolen har i lengre tid hatt behov for økte arealer ved studiestedet i Halden. I 2015 besluttet høgskolestyret at det skulle gjøres et påbygg på dagens bygg på Remmen. Leieavtale med Statsbygg ble signert i 2016, og påbygget vil bli ferdigstilt mot slutten av 2017. Påbygget vil romme i størrelsesorden 50 nye kontorarbeidsplasser. Prosjektet medfører en netto økt husleie, inklusive FDV-kostnader, på i underkant av kr 2,5 mill. etter at midlertidig bygningsmasse er avviklet.

4.3.4 Studiepoeng pr faglig årsverk (nasjonal styringsparameter)

Tabell 36. Studiepoeng per faglig årsverk

	2013	2014	2015	2016
Studiepoeng pr faglig årsverk	732,18	742,92	712,37	737,49
Studiepoeng pr student	42,5	43,5	43,2	43,8

Etter et fall i studiepoengproduksjon i 2015 viser tallet for 2016 en positiv utvikling igjen, noe som tyder på at resultatet i 2015 var et avvik og ikke en varig trend.

5. Midler tildelt over kap. 0281 og supplerende tildelingsbrev kap. 0260

5.1 Midler tildelt over kap. 0281

Høgskolen mottok i supplerende tildelingsbrev datert 30.11.2016 kr 900 000 til finansiering av forkurs i matematikk for opptak til lærerutdanning.

Forkurset ble gjennomført i perioden uke 27- uke 31. Det var i alt 55 personer som meldte seg på forkurset. Av disse møtte ca 30. Deltakerne ble delt inn i to grupper:

- Deltakere som fullførte videregående skole våren 2016
- Deltakere som hadde fullført videregående skole tidligere

Opplegget var en blanding av undervisning og oppgaveløsning individuelt og i grupper. Avsluttende prøve ble avholdt 1.8.2016. I alt 27 av deltakerne meldte seg opp til den avsluttende prøven, og av disse besto fem. Fire av disse er nå aktive studenter enten ved GLU 1-7 eller GLU 5-10.

Det arrangeres nytt forkurs sommeren 2017.

5.2 Midler tildelt over kap. 0260

Høgskolen har mottatt supplerende tildelingsbrev med midler over kap. 0260 slik:

- Midler til tre rekrutteringsstillinger i grunnskolelærerutdanningen (datert 22.3.2016)
- Midler til 10 strategiske studieplasser innen IKT/helse (datert 23.6.2016)

5.2.1 Rekrutteringsstillinger i grunnskolelærerutdanningen

Høgskolen mottok i mars kr 1 169 000 til tre stipendiatstillinger øremerket grunnskolelærerutdanning. To av stillingene er midlertidige og utgår etter en stipendiatperiode.

Høgskolen var på dette tidspunktet i gang med å utarbeide søknader om akkreditering av to studier til NOKUT: Grunnskolelærerutdanning trinn 1-7 og grunnskolelærerutdanning 5-10. De nye stipendiatstillingene vil være et vesentlig element i implementeringen og styrkingen av den femårige lærerutdanningen. Av den grunn valgte man å avvente utlysning av stillingene inntil resultatet av akkrediteringsprosessen forelå. Endelig akkreditering forelå 23.11.2016. Stillingene er nå utlyst basert på den godkjente profilen:

- To stillinger innen matematikkdiraktikk
- En stilling innen norskdidaktikk

Alle de tre stillingene er knyttet til høgskolens satsingsområde «En skole for kunnskapssamfunnet. Kunnskapsutvikling for femårig lærerutdanning». Minst en av matematikkstillingene samt norskstillingen er rettet mot forskning knyttet til grunnskolens barnetrinn og vil inngå i den tverrfaglige forskergruppen «Unge barn og begyneropplæring».

Midlene er avsatt i regnskapet for 2016 øremerket de tre stillingene.

5.2.2 Nye studieplasser

Høgskolen fikk tildelt 10 nye studieplasser til IKT/helse i revidert nasjonalbudsjett 2016. I sitt møte 25.8.2016 vedtok høgskolestyret å tildele plassene til Avdeling for helse- og sosialfag øremerket sykepleie.

Søkningen til bachelorstudiet i sykepleie har hatt en svært god utvikling de seinere årene med en økning i antall primærsøkere fra 393 i 2012 til 610 i 2016. De nye studieplassene ga mulighet til å øke opptaksmålet fra 190 studenter til 200 på heltidsstudiet. Opptaket var på 204 studenter. Totalt ble det tatt opp 251 studenter fordelt på heltid og deltid. Sist det var opptak til både heltid og deltid var i 2013 da det ble tatt opp 235 studenter.

IV Styring og kontroll i virksomheten

1. Overordnet vurdering - egenerklæring om styring og kontroll

Høgskolens styringsmodell er basert på målstyring, med basis i sektormål fastsatt av overordnet departement. Høgskolens planarbeid er gjennom dette godt forankret i føringer fra departementet. Risikovurderinger er en integrert del av høgskolens planprosess. I forbindelse med høgskolens årlige planarbeid gjennomføres det således risikovurderinger både på institusjonelt nivå og i de enkelte fagavdelinger.

Høgskolens interne budsjettmodell er i stor grad insentivbasert. Denne, sammen med en detaljert budsjettprosess på enhetsnivå, sikrer en mest mulig effektiv fordeling og bruk av høgskolens ressurser.

Høgskolen har nødvendige ressurser og en velfungerende organisering på økonomiområdet. Dette, sammen med etablerte rutiner og retningslinjer, sikrer pålitelig regnskapsinformasjon. Høgskolen har nødvendig utredningskapasitet og kompetanse som sikrer ledelsen og styret tilfredsstillende beslutningsunderlag.

Høgskolen har en egen policy for informasjonssikkerhet og vedtok i desember 2014 Styringssystem for informasjonssikkerhet. Høgskolen ansatte mot slutten av 2016 rådgiver for sikkerhet og beredskap. Denne rekrutteringen vil styrke arbeidet innenfor informasjonssikkerhet.

Selv om høgskolen per i dag ikke har et helhetlig dokument som beskriver høgskolens styring og kontroll som en samlet strategi, har den sterk og god fokus på de viktige elementene som inngår i et system for styring og kontroll. Internkontrollen er innebygd i virksomhetens interne styring og vurderes som tilfredsstillende. Kontrollmiljøet vurderes som godt. Høgskolen bekrefter således at den tilfredsstiller de krav som fremkommer i Bestemmelsene om økonomistyring i staten punkt 2.4 og de krav som stilles i Reglement for økonomistyring i staten §4 og §14.

Riksrevisjonens revisjonsberetning for regnskapsåret 2015 var som for tidligere år uten merknader. NOKUT påpekte i 2015, i forbindelse med sin gjennomgang av samarbeidsstudier i sektoren, at enkelte forhold ved noen av høgskolens studier var i strid med forskrift. Høgskolen har gjennomført endringer for disse studiene, slik at de nå etter høgskolens vurdering er organisert på en måte som samsvarer med dagens krav på området. Per årsslutt foreligger det ingen anmerkninger fra tilsynsorgan høgskolen forholder seg til. Høgskolens system for kvalitetssikring av utdanningen ble reakkreditert av NOKUT i 2012.

Høgskolestyret vedtok i 2016 å etablere en ordning med internrevisjon. Høgskolen planlegger iverksetting av dette etter at Statens innkjøpssenter har gjennomført anbudskonkurranse for kjøp av internrevisjonstjenester våren 2017.

Det har i 2016 ikke forekommet noen spesielle hendelser som har krevd iverksettelse av særskilte tiltak eller endringer i rutiner og prosedyrer på området styring og kontroll.

Det er høgskolens vurdering at den har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å gjennomføre den administrative forvaltningen med tilstrekkelig kvalitet.

2. Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

Rapporteringen følger i vedlegg 2.

3. Læringer

Høgskolen i Østfold har i dag fem læringer tilknyttet virksomheten. IT-drift og Avdeling for informasjonsteknologi har fire læringer i IKT-servicefag. Ved studiested Halden har høgskolen en lærling i kontor- og administrasjonsfag. Det er for tiden ingen læringer i kontor- og administrasjonsfag tilknyttet studiested Fredrikstad. Det er foreløpig ikke tatt inn læringer i renholds-faget.

4. Samfunnssikkerhet og beredskap

Institusjonen oppdaterte sin ROS-analyse i mai 2016. I forhold til tidligere ROS-analyse ble det bare gjort små justeringer. Det er høgskolens vurdering at risiko- og sårbarhetsbildet er rimelig stabilt. Tilknyttet ROS-analysen er det utviklet handlingsplaner for enkelte krisescenarier.

I 2016 holdt høgskoledirektøren presentasjoner om sikkerhet og beredskap i alle fagavdelinger og administrative enheter. Intensjonen med denne aktiviteten var å øke de ansatte sin bevissthet og årvåkenhet rundt dette temaet.

Høgskolen har i de senere år gjennomført flere betydelige tiltak innenfor området sikkerhet og beredskap. Arbeidet med ROS er forbedret, en kriseorganisasjon er etablert, øvelser er gjennomført, det er gjort endringer i vaktelskapets tilstedeværelse og tilkalling, et antall inngangsdører til høgskolens bygg er stengt og det er innført kameraovervåking av hovedinngangene. Det er lokalisert dedikerte kriserom med lett tilgang til nødvendig infrastruktur og det er også tilrettelagt for stille varsling. Høgskolen har også anskaffet KunnskapsCIM, men her er det per utgangen av 2016 tatt ut få gevinster.

Til tross for stort fokus i organisasjonen, konkluderte likevel høgskolens ledelse med at sikkerhet- og beredskapsarbeidet trengte en mer helhetlig tilnærming. Høgskolen ansatte derfor i 2016 en egen rådgiver for sikkerhet- og beredskap. Vedkommende tiltrådte i oktober. Med denne rekrutteringen er premissene lagt for et ytterligere løft på området.

Høgskolen gjennomførte i 2016 en kriseøvelse. Den fant sted den 25. oktober og ble gjennomført i regi av nytilsatt rådgiver for sikkerhet og beredskap. Øvelsen var en såkalt «desk top-øvelse» der forskjellige krise-scenarier ble simulert og gjennomgått. Hele krise-teamet deltok i øvelsen.

Høgskolestyret vedtok i 2014 høgskolens styringssystem for informasjonssikkerhet. I 2016 har ledelsens gjennomgang vært gjennomført to ganger. I mars ble arbeidet i 2015 gjennomgått, mens ledelsens gjennomgang i desember hadde fokus på status og hendelser for 2016. Det er høgskolens vurdering at organisasjonen besitter høy kompetanse på

området IT-sikkerhet og at ansatte er opptatt av informasjonssikkerhet i sitt daglige arbeid. Det er likevel høgskolens erkjennelse at arbeidet på dette området ikke fullt ut møter kravene satt i det vedtatte styringssystemet. Nytilsatt rådgiver for sikkerhet og beredskap vil ha fokus på at forbedringer oppnås.

Høgskolen har gode varslingsrutiner gjennom sitt varslingsystem «Si ifra!». Gjennom denne kanalen skal brudd på informasjonssikkerheten meldes. Det er i 2016 kun meldt om og behandlet ett sikkerhetsbrudd via denne kanalen. Det er på det rene at angrep mot høgskolens IT-infrastruktur, som blir fanget opp av IT-drift, ikke meldes eller håndteres via «Si ifra!». Høgskolens største hendelse i 2016 innenfor området informasjonssikkerhet var et virusangrep via e-post, der åpningen av et filvedlegg startet kryptering av lokale filer og filer på enkelte fellesområder («ransomware»). Høgskolens rutiner for sikkerhetskopiering sikret at svært lite data som var lagret på fellesområder gikk tapt. Hendelsen ble gjennomgått i ledelsens gjennomgang i desember.

Høgskolen gjør seg følgende betraktninger opp mot de fem tiltaksområdene i Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen:

Styring og kontroll

Høgskolen har på plass et styringssystem for informasjonssikkerhet bygget på anerkjente standarder. Styringssystemet er basert på veileder fra UH-sektorens sikkerhetssekretariat hos Uninett. Høgskolen har et forbedringspotensiale i forhold til å jobbe systematisk med risikoreduserende tiltak med basis i dette styringssystemet. Styringssystemet er supplert med et godt IT-regelverk og en policy for informasjonssikkerhet.

Sikkerhet i digitale systemer og tjenester

Høgskolens mest vesentlige digitale tjenester der det er interaksjon med eksterne brukere, er sektorløsninger der informasjonssikkerheten primært ivaretas av den som forvalter systemet på vegne av sektoren. Dette dreier seg om Samordna opptak, FS, Cristin og Jobbnorge. Høgskolen opplever at informasjonssikkerheten i disse systemene er godt ivaretatt. Også for høgskolens egne lokale opptakssystemer, der interaksjonen går via høgskolens internettside, er normale sikkerhetsrutiner på plass slik at datautveksling og lagring skjer i tråd med regelverk.

Høgskolens interne fagsystemer og administrative systemer er også primært sektorsystemer som driftes av Uninett eller USIT. Høgskolen opplever at informasjonssikkerheten ivaretas på en god måte av disse aktørene. I tillegg har høgskolen på plass egne rutiner for å sikre autorisert bruk av disse systemene.

Digital beredskap

Det er høgskolens oppfatning at den digitale beredskapen er tilfredsstillende. Høgskolen har en kompetent IT-organisasjon med tilstrekkelig kapasitet og samarbeider samtidig godt med eksterne tjenesteleverandører om sikkerhet i systemene. Samarbeid med og informasjonsflyt fra Uninett CERT fungerer bra. Høgskolen gjennomfører i 2017 et prosjekt for å sikre redundans for all informasjon lagret på høgskolens servere. Dette vil bidra til å styrke den digitale beredskapen ytterligere.

Høgskolen har ikke i 2016, eller tidligere år, gjennomført noen spesifikk øvelse for å teste digital beredskap.

Nasjonale felleskomponenter

Innenfor dette tiltaksområdet har ikke høgskolen gjort seg noen egne vurderinger.

Kunnskap, kompetanse og kultur

Som tidligere omtalt opplever høgskolen å ha god kompetanse på området. Høgskolen mener også at sikkerhetskulturen i organisasjonen er god. Samtidig er det en erkjennelse at en sterkere kultur kan bygges gjennom en mer helhetlig tilnærming på sikkerhetsområdet. Regelverk i seg selv er ikke tilstrekkelig til å bygge en sterk kultur. Høgskolens deltakelse på NORSIS sine årlige sikkerhetsmåneder har vært et godt bidrag til å løfte ansattes fokus på informasjonssikkerhet i hverdagen.

5. Tiltak for effektivisering og avbyråkratisering

Regjeringen innførte i 2015 en reform knyttet til effektivisering og avbyråkratisering i statlig sektor. For årene 2015, 2016 og 2017 er Høgskolen i Østfold trukket vel kr 12 mill. i bevilgning samtidig som det forutsettes at det gjennomføres tiltak i virksomheten som sikrer en vridning av ressurser mot primæraktiviteten.

Høgskolen har gjennomført en rekke tiltak for å bidra i arbeidet med effektivisering, og i forbindelse med rapporteringen er det innhentet oversikter fra de ulike enhetene hovedsakelig knyttet til administrasjon og støttetjenester når det gjelder tiltak som har bidratt til eller forventes å bidra til avbyråkratisering og effektivisering framover.

Det er i stor grad digitalisering innenfor ulike områder som har bidratt til avbyråkratisering og effektivisering ved høgskolen. Ved naturlig avgang blir behovet for erstatning vurdert med tanke på om man kan ta ut effektiviseringsgevinster. Antall studenter per teknisk-/administrativt ansatt har økt fra 25,4 i 2012 til 27,3 i 2016, og økningen i teknisk-/administrative stillinger har vært lavere enn økningen i antall studenter. I enkelte tilfeller ser vi at vi har kunnet vri ressursbruken mer i retning av andre områder hvor det er behov for styrking.

HR-området

Rekrutteringsprosess

Våren 2015 byttet høgskolen rekrutteringssystem og gikk over til sektorens valgte løsning – Jobbnorge.no. Sakkyndig vurdering gjøres nå elektronisk. Innføring av systemet har bidratt til forenkling av rekrutteringsprosessen gjennom at all informasjon nå sendes elektronisk. Det er en elektronisk overføring mellom Jobbnorge (rekrutteringssystemet) og publisering av arkiverdig dokumentasjon. Dette har bidratt til en betydelig forbedring av dokumentering i rekrutteringsprosessen.

Sakkyndig utvalg får lettere tilgang på informasjon og pakkehåndteringen har blitt redusert. Etter omleggingen grovsorteres søkere og ikke-kvalifiserte søkere kan lukes ut før de sendes til sakkyndig utvalg. Effekten er både redusert tidsbruk og reduserte kostnader. Det er etablert klare frister som hovedsakelig overholdes.

Omleggingen av rekrutteringsprosessen til utvidet elektronisk behandling har medført at ressursbehovet har blitt redusert med en stillingsandel på 80 %.

HR-enheten har begynt å gå gjennom personalreglementet for å vurdere om tilsettingsprosessen kan effektiviseres ytterligere. Det har vist seg at regulering i form av lover og avtaleverk i stor grad begrenser handlingsrommet for effektivisering.

Tidsregistrering

I 2016 har det vært et prøveprosjekt med uttesting av elektronisk tidsregistrering med mulighet både for tidsregistrering via personalsystemet og via en app som er knyttet til personalsystemet. Fra 2017 vil det bli full utrulling for teknisk-/ administrativt personale. Tidsregistreringen har hittil blitt gjennomført via excelrapportering fra den enkelte medarbeider innen teknisk-/administrative stillinger, hvor medarbeiderne i HR-enheten har registrert informasjonen i personalsystemet i etterkant. Ved overgang til tidsregistrering direkte i personalsystemet vil denne arbeidsoppgaven for HR-enheten utfases.

Annonsering

Annonsering i aviser er kuttet, herunder redusert bruk av papirannonser.

Bibliotekstjenesten

I 2015 innførte høgskolen en ny radiobrikketeknologi i biblioteket (RFID) for å forenkle utlån og innlevering av bøker. Effekten av denne innføringen har fått helårsvirkning i 2016. Omleggingen har bidratt til å frigjøre tid til mer veiledning og kvalitetsheving av tjenestene.

Bibliotekstjenesten har i mange år tatt ut mulige gevinster ved økt digitalisering. Overgangen fra flere trykte til digitale tidsskrifter øker imidlertid kostnadene ved at det må betales merverdiavgift på digitale tidsskrifter, noe som ikke kreves for trykte tidsskrifter.

Renholdstjenesten

I 2015 tok renholdstjenesten i bruk et elektronisk renholdssystem – Clean Pilot. Alle renholdere har blitt utstyrt med Ipad på rengjøringsvognene. Systemet har forenklet renholdernes hverdag, bedret kommunikasjonen innad i renholdsteamene og med studenter og andre enheter, gitt et bedre planleggingsverktøy for renholdsleder og effektivisert og redusert opplæringstiden av vikarer.

Sikkerhetsblad og annen viktig informasjon er alltid tilgjengelig via Ipad på rengjøringsvognene, noe som har bidratt til styrking av HMS-arbeidet. Kvalitetskontrollene av utført arbeid er digitalisert. Hovedrengjøringen har kunnet omorganiseres, slik at fire ukers ferie kan avvikles på sommeren uten vikarinntak.

En bieffekt som vi anser at innføring av systemet har hatt, er forbedring av arbeidsmiljøet og lavere sykefravær. Mens sykefraværet for renholdstjenesten i 2014 og 2015 var 10 %, ble dette redusert til 3,0 % i 2016.

I 2016 har innføringen av systemet gitt en reduksjon i årsverk med 50 % i Fredrikstad og 50 % i Halden, til tross for økte renholdsarealer, og redusert sykefravær har også gitt innsparing. Det er mulig at det kan tas ut flere gevinster når renholdstjenesten får mer erfaring med systemet.

Studieadministrasjon

Praksishåndtering

Det er innført elektronisk signering av taushetserklæring gjennom Studentweb. Det er utarbeidet en felles mal for alle praksisstudier ved høyskolen, og denne, som tidligere ble skrevet ut, signert og levert på papir signeres nå ved ett klikk elektronisk. Dette gjør at de som jobber med praksisadministrasjonen sparer mye tid på håndtering av dokumentene (utskrift, sending ulike steder og oppbevaring). I tillegg er behovet for å føre oversikter og sende purringer til de som ikke har levert falt bort – dette er nå obligatorisk som del av semesterregistreringen. Dette utgjør en årlig reduksjon i skjemaer/signeringer på over 600 innen helse- og sosialfag og bioingeniørstudiet og mellom 450 – 500 innenfor lærerstudiene. Tilsvarende omlegging har blitt gjennomført for taushetserklæringen som leveres for studenter som skal ha praksis ved Sykehuset Østfold. Dette berører ca. 300 førsteårsstudenter per år. Denne omleggingen gir en gevinst både i form av redusert papirforbruk og redusert tidsbruk for alle som tidligere har vært involvert i dette.

Eksamenshåndtering

Høyskolen har kommet godt i gang med digital eksamen og omfanget vil øke betydelig de nærmeste årene. På innleveringsoppgaver/hjemmeeksamener har digital eksamen spart studentene for utskrift av 2 – 3 eksemplarer av besvarelsen. Innlevering som tidligere måtte gjøres i åpningstiden på studiestedet kan nå gjøres hvor som helst og når som helst.

Vi opplever at digital eksamen først og fremst har gitt kvalitetsforbedring blant annet i form av mer fornøyde studenter, flere studenter som tar eksamen og forenkling for sensorene. Digital eksamen gjør at jobben med eksamenshåndtering har blitt endret og krever mer forberedelse enn før, men mye av etterarbeidet, i form av sortering og utsending av besvarelser per post, har blitt redusert. Ressursmessig har det så langt ikke gitt noen administrative besparelser – tvert i mot har det vært ganske ressurskrevende i pilotperioden. På sikt bør det imidlertid være mulig å hente ut gevinster i organisasjonen. Tiden er moden for å gjennomgå alle arbeidsprosessene for digital eksamen.

Digital signering og bruk av Altinn

Ved studiestedsadministrasjonene i Fredrikstad og Halden er det tatt i bruk digital signering i arkivsystemet (Public360). Brev sendes på digital godkjenningsrunde til aktuelle ledere. Dette gir redusert tidsbruk for å lete etter de som skal signere brevene og fleksibiliteten har økt når brevene kan signeres digitalt uten at personen er til stede på studiestedet.

Altinn er tatt i bruk for innsending av lister for søknad om autorisasjon for avgangsstudenter ved profesjonsutdanningene. Helsedirektoratet krever nå kun en liste over studenter fra

institusjonen etter endt utdanning, når studenten har avlagt 180 studiepoeng. Tidligere var dette mer omfattende, hvor excellistene som ble sendt per e-post måtte krypteres og sendes i flere omganger.

Porto

Utgiftene til porto har gått ned med kr 268.000 fra 2015 til 2016. Selv om noe av nedgangen kan skyldes periodiseringsproblematikk og tilfeldigheter, er det nokså åpenbart at økt digitalisering (bl. a. overgang til mer bruk av e-post, digipost m.m.) har bidratt til nedgangen. Dette gjelder hele høghskolen. Ett konkret eksempel fra Studiestedsadministrasjonen i Halden er man har sluttet med å sende fysiske brev til studenter som ikke har fått godkjent arbeidskrav og som dermed ikke kan gå opp til eksamen i et emne. Jf. også andre eksempler ovenfor.

V Vurdering av framtidsutsikter

1. Planer

1.1 Strategisk plan med virksomhetsmål og styringsparametere

Høgskolestyret vedtok i juni 2014 ny strategisk plan for perioden 2015 – 2018. Planen ble rullert uten endringer i virksomhetsmål og strategier i september 2016 og gjelder nå perioden 2017 – 2020.

I forbindelse med utarbeidelsen av Aktivitetsplanen for 2017 ble det vedtatte interne styringsparameterne knyttet til hvert av høgskolens virksomhetsmål gjennomgått. Det er også satt resultatmål for enkelte av parameterne, se vedlegg 1.

1.2 Pilotprosjekt Utviklingsavtaler

Høgskolen ble i 2015 invitert til å delta i departementets pilotprosjekt knyttet til utprøving av flerårige utviklingsavtaler. I dialog med departementet ble det i løpet av 2016 arbeidet med innholdet i avtalen der det ble konkludert med tre utviklingsområder:

- Samarbeid i UH-sektoren
- Femårig lærerutdanning
- Faglige satsingsområder

Det er utarbeidet mål og målekriterier for de tre områdene. Målene er tett koplet opp til høgskolens strategiske plan. Oppfølging av avtalen er innarbeidet som tiltak i høgskolens Aktivitetsplan for 2017, se vedlegg 1. Første rapportering av status vil skje i Årsrapport 2017.

1.3 Styrets prioriteringer i 2017

Med basis i styrets rullering av strategisk plan er følgende strategiske områder videreført i 2017:

- Femårig lærerutdanning – høgskolen fikk i november 2016 akkreditert grunnskolelærerutdanning på masternivå både for trinn 1-7 og 5-10. I tillegg har høgskolen to andre masterstudier rettet mot lærerutdanning: norsk og fremmedspråk. I 2017 vil fokus være på implementering, og det er avsatt strategiske midler til dette arbeidet. Det er også avsatt strategiske midler til markedsføring for å sikre en best mulig studenttilgang.
- Fleksibel utdanning – arbeidet med å øke omfanget av digital eksamen videreføres og utvides til å omfatte andre vurderingsformer. Også opplegget med pilotprosjekter og systematisk kompetanseheving videreføres. Det skal også legges til rette for overgang til ny læringsplattform.
- Faglige satsingsområder – høgskolens tre faglige satsingsområder har en tidshorisont på fire år og er nå halvveis i denne perioden. Det gjennomføres i 2016/2017 en underveisevaluering for å spisse/justere områdene. De faglige satsingsområdene inngår også i høgskolens utviklingsavtale.

- Utvikling av studiekvalitet – i 2017 er det særlig satt fokus på førsteårsstudenten, systematisk bruk av studentassistenter og ytterligere oppfølging av evalueringer med vekt på en tettere kopling mellom Studiebarometeret og interne evalueringer.

I tillegg til de ovennevnte områdene er det et fortsatt høyt fokus på anskaffelse av eksterne forskningsmidler. I 2016 fikk høgskolen på plass en egen forskningsenhet, noe som blant annet vil bidra til å styrke støtten til avdelingenes arbeid med søknader om forskningsmidler. Det er også avsatt strategiske midler til dette arbeidet. Høgskolen innførte i 2016 en stipendordning for forskere som ønsker å bygge opp internasjonale nettverk, og antall stipend er økt i 2017. I tillegg er ordningen med publiseringsstipend videreført.

Ved studiested Halden er utvidelse av arealene påbegynt og vil bli ferdigstilt i 2017. Utbedringen av IKT-infrastruktur videreføres også i 2017. Det er i tillegg satset på oppgradering av utstyr blant annet til ferdighetssenteret ved Avdeling for helse og velferd og til Avdeling for ingeniørfag blant annet for å styrke det faglige satsingsområdet «Teknologi – energi – samfunn» og dermed også grunnlaget for en masterutdanning innen dette området.

De vedtatte tiltakene i Aktivitetsplanen framkommer i vedlegg 1.

1.3 Overordnet risikovurdering

Høgskolen har identifisert åtte risikoområder der det gjennomføres tiltak og/eller legges opp til særskilt oppfølging/monitorering. Områdene er videreført fra 2016:

Innføring og tilrettelegging for femårig lærerutdanning

Høgskolen fikk i november akkreditert femårig lærerutdanning både for trinn 1-7 og trinn 5-10, og studiene er lyst ut for opptak fra høsten 2017. Fokus flyttes dermed til implementeringsfasen. De identifiserte risikofaktorer er fortsatt relevante i denne fasen:

- Høgskolen makter ikke å etablere en relevant og komplett utdanning i tråd med KDs og NOKUTs krav.
- Nyordningen fører til en nedgang i søkningen og dermed opptak til studiene

For å møte den første faktoren arbeides det aktivt og målrettet i Avdeling for lærerutdanning. Det er i tillegg avsatt strategiske midler på kr 2 000 000 til arbeidet.

Den andre risikofaktoren er nasjonal, og her blir det viktig med en målrettet og intensiv markedsførings- og informasjonsinnsats. Det er avsatt særskilte strategiske midler til dette ved HiØ.

De fleste av våre studenter er hjemmehørende i Østfold, og det har derfor vært særlig viktig å ha en tett dialog med fylkeskommunen og de videregående skolene. Det vil også for studieåret 2017/2018 bli tilbudt forkurs i matematikk i tråd med det nasjonale opplegget.

Dette er også et område som høgskolen og departementet har valgt å inkludere i den nye utviklingsavtalen som gir grunnlag for ytterligere oppfølging.

Gjennomstrømming

Våre analyser viser at mange studenter gjennomfører med forsinkelse og at det i enkelte studier er til dels stort frafall. Gjennomstrømming er derfor et område som følges nøye og der det blant annet er identifisert følgende vesentlige risikofaktorer:

- Høgskolen makter ikke å levere tilstrekkelig antall kandidater til arbeidslivet.
- Svak gjennomstrømming kan gi redusert økonomisk handlingsrom.

Gjennom å tilpasse studieporteføljen særlig på masternivå mot deltidsstudier, og gjennom en utstrakt bruk av samlingsbasert og/eller nettbasert undervisning, tilstreber høgskolen å legge til rette for at studentene kan kombinere jobb- og familiesituasjon med studier. Høgskolen legger også godt til rette for individuelt avtalte utdanningsplaner, og med mellomstore og oversiktlige studentgrupper vurderer vi også at oppfølging og rådgiving i studiene blir godt ivare tatt.

I 2017 videreføres og intensiveres fokus på førsteårsstudenten, økt og mer systematisk bruk av studentassistenter og utvikling av de nyetablerte læringssentra ved de to studiestedene der studentene får bistand fra ulike støttetjenester.

Etter- og videreutdanning

Høgskolen er en betydelig aktør innen etter- og videreutdanning særlig for lærere. Her er det særlig to framtrepende risikofaktorer:

- Manglende evne/ressurser til å tilfredsstille gjeldende regelverk
- Redusert mulighet til å kunne levere de tilbud kundene etterspør.

Kompetanseløftet er svært krevende og stiller høgskolen overfor store utfordringer. Med fokus på femårig lærerutdanning og behovet for kompetanse i disse utdanningene, vil det lett kunne oppstå en kamp om ressursene mellom ordinære studier og videreutdanningsstudiene.

Strukturendringer i sektoren

Med de nye fusjonene vil høgskolen være blant de mindre statlige utdanningsinstitusjonene i Norge og fortsatt være høgskole. Denne utfordringen må høgskolen håndtere ved å vise en tydelig profil og jobbe fokusert med å nå målene som Kunnskapsdepartementet og styret har satt. Et viktig tiltak i denne sammenheng er deltakelsen i pilotprosjektet om utviklingsavtaler der samarbeid med andre institusjoner er trukket fram som ett av de tre utviklingsområdene. Arbeidet med å følge opp avtalen starter i 2017 med særlig fokus på utveksling av emner, smidige overgangsordninger og samarbeid om doktorgradskandidater.

Rekruttering av undervisnings- og forskningspersonale på professor-/dosentnivå

Som følge av strukturendringene i sektoren vil kampen om høyt kvalifisert undervisnings- og forskningspersonale bli skjerpet særlig i fagområder der det er knapphet på kompetanse. Vesentlige risikofaktorer i dette bildet er:

- Høgskolen taper i kampen om de gode faglige ressursene, særlig toppkompetanse.
- Manglende kompetanse gir redusert kvalitet i utdanning og FoU.
- Høgskolen fyller ikke kravene i akkrediteringsforskriften.

Det legges fortsatt vekt på intern kompetanseutvikling, og utviklingen har vært positiv særlig når det gjelder toppkompetanse. De faglige satsingsområdene skal bidra til kvalitetsforbedring innen FoU som igjen kan bidra til å øke høgskolens attraktivitet.

Eksterne inntekter

Det forventes at institusjonene i UH-sektoren skal øke sin eksterne forskningsfinansiering særlig fra nasjonale og internasjonale kilder. Høgskolen har over tid hatt en relativt begrenset forskningsfinansiering utover bevilgning, og i et endret UH-landskap vil konkurransen om midlene bli ytterligere skjerpet. Vesentlige risikofaktorer er:

- Forskingen blir for bevilgningsavhengig og risikerer å bli lite dynamisk og resultatorientert.
- Høgskolen får for lite impulser fra samfunns- og arbeidsliv.

Høgskolen har tatt en rekke grep som viser en positiv resultatutvikling i 2016. Ny enhet for FoU-administrasjon er etablert som en styrking av støtteapparatet. Samtidig er det i de faglige satsingsområdene lagt stor vekt på evnen til å skaffe eksterne midler, og det legges også til rette for å øke forskernes internasjonale nettverk. Disse satsingsområdene skal evalueres i 2016/2017.

Fleksibel læring

Overgangen til mer fleksibilitet i studietilbudet med utstrakt bruk av digitale hjelpemidler i undervisning og vurderingsgjennomføring vil være av avgjørende betydning for høgskolens mål om å være en moderne og tilgjengelig utdanningsinstitusjon. Høgskolen vurderer følgende risikoelementer som spesielt sentrale i den sammenheng:

- Hvis overgangen ikke skjer raskt nok vil dette påvirke studentrekrutteringen, spesielt med tanke på å tiltrekke oss studenter også utenfor regionen.
- Kompetansen til de ansatte relatert til bruk av digitale verktøy og utvikling av nye undervisningsopplegg og vurderingsformer er ikke i tråd med den teknologiske og pedagogiske utviklingen.
- Ukritisk bruk av digitale verktøy kan gjøre studietilbudet utilgjengelig for studentgrupper med behov for tilrettelegging.

For å sikre at overgangen til fleksible løsninger skjer raskt og i takt med utviklingen har det blitt opprettet en egen satsing som PULS har fått i oppgave å koordinere. Det har blitt lagt ned betydelige midler til innkjøp av utstyr, og det har blitt tildelt strategiske midler til gjennomføring av pilotprosjekter innenfor undervisningsopptak og digitalisering av eksamen.

Utfordringen knyttet til kompetanse har høgskolen møtt ved å inkludere pedagogisk bruk av digitale verktøy og medier i *Basisstudiet i høgskolepedagogikk*. PULS har også blitt styrket med tanke på å kunne tilby et kompetanseløft blant i de ansatte på dette området. PULS etablerte i 2016 tilbud om kortere kurs for ansatte i bruk digitale verktøy ved hvert studiested.

For å møte utfordringen med tilgjengelighet ved bruk av digitale verktøy jobbes det kontinuerlige med å sikre at de digitale løsningene som brukes tilfredsstiller krav til universell utforming av IKT. Høgskolen har vedtatt at de verktøyene og tjenestene det gis opplæring og support i er løsninger som tilbys via Uninett, og høgskolens ansatte oppfordres til å i all hovedsak benytte disse verktøyene i utformingen av fleksible løsninger i sine studieprogram.

Internasjonalisering

Resultatene i 2015 viste et behov for å høyne fokus på dette området. Resultatutviklingen i 2016 er positiv, men de samme risikofaktorene er fortsatt relevante:

- Svekket interesse for utveksling og ansattmobilitet
- Manglende helhetlig satsing på internasjonalisering, herunder svak organisatorisk forankring

Ordning med stipend til ansatte som ønsker å oppholde seg i lengre tid ved en utenlandsk forskningsinstitusjon er videreført, og tall fra 2016 viser en økende interesse. Stipend til utreisende studenter er også videreført. Det arbeides også med å få på plass flere emner som undervises på engelsk for å øke tilbudet for innreisende studenter. For å følge opp de nasjonale signalene om økt fokus på Erasmus+, skal det i løpet av 2017 utarbeides en tiltaksplan for å øke antall utreisende studenter innen dette programmet.

1.4 Plan for tildelt bevilgning

Høgskolen har i henhold til endelig tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet fått tildelt en ramme på kr 602 486 239. I tråd med høgskolens budsjettfordelingsmodell fordeles den gitte bevilgningen først etter formål før det foretas en fordeling etter ansvar. I tabellen nedenfor er fordelingen etter formål vist.

Tabell 37. Fordeling av bevilgning 2017 etter formål

Modul	Komponent	Beløp	%-andel	Andel
Husleie		107 500 000	17,8	17,6
Veilederutd. ⁷	Overført Høgskolen i Sørøst-Norge	1 242 000	0,2	0,2
1. Strategi	Strategiske midler til styrets disp.	14 046 239	2,3	2,1
2.	Øremerking	15 027 000	2,5	2,4
	Utvalg	200 000	0,0	0,0
	Utteksling	2 025 000	0,3	0,4
	Studiepoengproduksjon	119 475 000	19,8	19,4
	Studenttall	97 287 000	16,1	16,8
	Studieportefølje	24 323 000	4,0	4,2
3. FoU	Rekrutteringsstipendiater	13 465 000	2,2	1,6
	Utvalg	400 000	0,1	0,0
	Småforsk	1 041 000	0,2	0,2
	Avlagte doktorgrader	293 000	0,0	0,1
	Eksterne midler	2 078 000	0,3	0,2
	Publisering/formidling	29 523 000	4,9	5,0
	Kompetanse	5 952 000	1,0	1,5
4. Infrastruktur	Utvalg		0,0	0,0
	Administrasjon/fellestjenester	168 609 000	28,0	28,3
SUM		602 486 239	100,0	100,0

⁷ 7 HiØ er knutepunktinstitusjon for utdanning av veiledere for nyutdannede, nytilsatte lærere og barnehagelærere i utdanningsregionen. Det er inngått en samarbeidsavtale med HSN med en fordeling av de tildelte plassene med 18 til HSN. Midlene til disse plassene er øremerket i budsjettet og overføres uavkortet til HSN.

I nedenstående tabell framkommer fordelingen fordelt på driftsenheter.

Tabell 38. Oversikt over samlet fordeling i budsjettsaken for 2017 - ansvar

Driftsenhet	Ramme 2017	Andel i	Ramme 2016	Andel i
<i>Fagavdelingene</i>				
Akademi for scenekunst	13 687 000		13 919 000	
Avdeling for helse og velferd	79 579 000		76 731 000	
Avdeling for informasjonsteknologi	28 309 000		25 949 000	
Avdeling for ingeniørfag	43 474 000		41 337 000	
Avdeling for lærerutdanning	83 000 000		78 281 000	
Avdeling for økonomi, språk og samf.fag	52 145 000		52 866 000	
Sum fagavdelingene	300 194 000	49,8	289 083 000	49,3
<i>Fellestjenestene</i>				
Sum Støttetjenester inkludert husleie	276 109 000	45,8	269 149 000	45,9
<i>Øvrige midler</i>				
Strategiske midler	14 046 239		11 459 000	
Faste utvalg	600 000		215 000	
Etter- og videreutdanning lærere	2 000 000		2 000 000	
Veilederutdanning andel HSN	1 242 000		1 242 000	
Øvrige øremerkede formål/tilskudd	6 565 000		6 148 000	
Ufordelt ny/frigjorte stipendiatstillinger	1 730 000		7 074 000	
Sum øvrige	26 183 239	4,4	28 138 000	4,8
SUM	602 486 239	100,0	586 370 000	100,0

Driftsenhetene tildeles rammer hovedsakelig bygd på aktivitet og oppnådde resultater, og utarbeider deretter detaljbudsjetter for sin samlede virksomhet.

VI Årsregnskap

LEDELSESKOMMENTARER TIL ÅRSREGNSKAP 2016 FOR HØGSKOLEN I ØSTFOLD

Høgskolens formål

Høgskolen i Østfold er en statlig høgskole. Høgskolens formål er å drive høyere utdanning, forskning, utvikling og formidling for å utvikle arbeids- og samfunnslivet.

Regnskapsoppsett og revisjon

Regnskapet er avlagt i henhold til reglement og bestemmelser for økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet, krav fra overordnet departement og de statlige regnskapsstandarter (SRS) som gjelder for et statlig periodisert regnskap. Regnskapet er presentert i samsvar med regnskapsmalen for universiteter og høgskoler og gir et dekkende bilde av høgskolens virksomhet i regnskapsåret.

Det er ikke foretatt vesentlige endringer i regnskapsprinsippene i forhold til regnskapsavleggelsen for 2015.

Høgskolens revisor er Riksrevisjonen.

Med basis i SRS 25 og føringer fra Kunnskapsdepartementet, bokførte høgskolen i 2016 for første gang forpliktelsene tilknyttet opptjent fleksitid og opptjente feriedager som ikke er tatt ut i ferieåret. Totalt ga disse to forhold en lønnskostnad i regnskapet på kr 5,6 mill. Tilsvarende poster ligger ikke inne i sammenligningstallene fra 2015.

Institusjonens drift i perioden

Inntektsutviklingen

Sum driftsinntekter utgjorde kr 646,8 mill. og økte med kr 19,2 mill. sammenlignet med 2015, noe som er en økning på 3,1 %.

Bevilgningsinntektene økte fra kr 572,9 mill. til kr 593,8 mill. Dette er en økning på kr 20,9 mill., eller 3,6 %. Både periodens investeringer og periodens avskrivninger avviker forholdsvis mye i forhold til fjoråret. Samlet sett gir dette en negativ effekt på kr 5,0 mill. i veksten i bevilgningsinntekter i 2016. Dersom det justeres for dette, er økningen i bevilgningsinntektene på 4,5 %. Den underliggende veksten i bevilgningsinntektene i 2016 var således forholdsvis god.

Fra 2014 til 2015 utviklet høgskolens resultater seg relativt flatt. Dette, sammen med effekten av ny finansieringsmodell for UH-institusjoner, bidrar til en liten realnedgang i høgskolens bevilgning for 2017. Foreløpige resultattall for 2016 tilsier en sterkere utvikling i bevilgningen igjen fra 2018. Også det gode opptaket for studieåret 2016-2017 gir et godt grunnlag for fortsatt god inntektsutvikling.

Totale inntekter utover bevilgning utgjorde i perioden kr 53,0 mill. mot kr 54,7 mill. året før. Hovedårsaken til denne nedgangen er et fall på kr 3,1 mill. innenfor betalt etter- og videreutdanning (HiØ Videre). Omsetningen i HiØ Videre i 2015 var svært høy, og et lite tilbakefall i 2016 vurderes ikke som alvorlig. Det var også forventet at endringer i rammebetingelsene for denne del av virksomheten kunne medføre noe tilbakegang i inntektene. Omsetningen innenfor regjeringens satsing på videreutdanning av lærere er fortsatt svært god. Den øvrige del av virksomheten økte sine inntekter utover bevilgning med beskjedne kr. 1,4 mill. Økningen drives av en positiv utvikling innenfor Avdeling for ingeniørfag.

Kostnadsutviklingen

Sum driftskostnader økte med kr 35,6 mill., noe som er en vekst på 5,8 % sammenlignet med fjoråret.

Netto lønnskostnader (lønn – refusjoner) økte med kr 26,6 mill. i 2016. Dette er en økning på 6,7 % sett i forhold til fjoråret. Når vi justerer for første gangs avsetninger for fleksitid og opptjente feriedager som ikke er tatt ut i ferieåret, totalt på kr 5,6 mill., reduseres veksten til 5,3 %. Årets lønnsoppgjør, noe lønnsglidning i forbindelse med kompetanseutvikling blant fagansatte og økning i antall årsverk forklarer denne veksten godt. Antall årsverk utgjorde 532 ved årets slutt. Dette representerer en økning på 11 årsverk sammenlignet med året før. Etter en relativt lang periode uten vekst i administrative årsverk, er årets bemanningsøkning omtrent likt fordelt mellom faglige og administrative stillinger.

Andre driftskostnader økte med kr 11,2 mill. sammenlignet med 2015, noe som utgjør en vekst på 5,8 %. Kostnadsveksten fordeler seg utover på mange kostnadskategorier og skyldes primært høgskolens økte aktivitet.

Avskrivningskostnadene falt fra kr 15,5 mill. i 2015 til kr 13,2 mill. i 2016.

Høgskolens kostnadsøkninger i 2016 er totalt sett forholdsvis høye. Noe av dette kan forklares med effekten av de omtalte lønnsrelaterte poster på kr 5,6 mill. Veksten i andre driftskostnader gir imidlertid spesiell grunn til årvåkenhet i perioden som kommer. Femårig lærerutdanning og øvrige faglige satsinger vil være kostnadsdrivende for høgskolen. God kostnadskontroll er derfor spesielt viktig fremover.

Resultater

Resultatet for bevilgningsfinansiert virksomhet (avregningen) viser et merforbruk på kr 0,6 mill. for 2016. Tilsvarende resultat for 2015 var et mindreforbruk på kr 14,4 mill.

Oppdragsfinansiert aktivitet viser et overskudd på kr 2,8 mill., mens tilsvarende tall for 2015 var et overskudd på kr 4,1 mill. Omsetningen for oppdragsvirksomheten utgjorde kr 7,7 mill. mot kr 9,8 mill. i samme periode i fjor.

Samlet sett har høgskolen i 2016 økt sin kapital noe. Dette kommenteres senere.

Vesentlige avvik mellom budsjett og resultatregnskap

Inntekter

Totale driftsinntekter er kr 0,1 mill. lavere enn budsjettet. Bevilgningsinntektene er kr 5,3 mill. lavere enn budsjett, mens øvrige inntekter er kr 5,2 mill. høyere enn budsjettet. Avviket for bevilgningsinntektene skyldes hovedsakelig høyere investeringer enn budsjettet i perioden. Når det gjelder det favorable avviket innenfor øvrige inntekter, må dette i hovedsak tilskrives en altfor forsiktig budsjettering på dette området.

Kostnader

Lønnskostnadene er kr 4,4 mill. lavere enn budsjettet. Første gangs avsetninger for fleksitid og opptjente feriedager som ikke er tatt ut i ferieåret var ikke budsjettet, så det reelle favorable avviket er noe større. Avviket skyldes hovedsakelig at tilsetninger ikke er gjennomført som planlagt eller gjennomført på et senere tidspunkt enn budsjettet. Høyere refusjoner bidrar også til budsjettavviket.

Andre driftskostnader er kr 8,4 mill. lavere enn budsjettet. Tilnærmet halve avviket skyldes at poster som er korrekt aktivert i regnskapet var budsjettet som kostnadsførte utstyrsanskaffelser. For øvrig sprer avviket seg jevnt utover mange kostnadskategorier.

Avskrivningene er tilnærmet som budsjettet.

Resultater

Forbruk innenfor bevilgningsfinansiert virksomhet er kr 11,1 mill. lavere enn budsjettet. Når det gjelder oppdragsaktiviteten er resultatet kr 1,5 mill. bedre enn budsjettet.

Gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer

Netto investeringer i perioden utgjør kr 18,5 mill. og knytter seg primært til investeringer i utstyr, inventar og eksisterende bygg.

På det bygningsmessige området har de største prosjektene blitt gjennomført ved studiestedet i Fredrikstad, hvor ny kantine er realisert og infrastruktur for et nytt læringssenter er tilrettelagt. I tillegg er arbeidet med å oppgradere studiestedets eldste bygningsmasse videreført.

Innenfor IT-området er det både investert i basal teknisk infrastruktur og samtidig tilrettelagt for økt digitalisering av spesielt undervisningen.

Det forventes at investeringene i IT og bygg vil ligge på et forholdsvis høyt nivå også i det kommende år, og at spesielt investeringene på IT-siden vil være toneangivende.

Høgskolen har i lengre tid hatt behov for økte arealer ved studiestedet i Halden. I 2015 besluttet høgskolestyret at det skulle gjøres et påbygg på Remmen. Leieavtale med Statsbygg ble signert i 2016, og påbygget vil bli ferdigstilt mot slutten av 2017. Påbygget vil romme i størrelsesorden 50 nye kontorarbeidsplasser. Prosjektet medfører en netto økt husleie, inklusive FDV-kostnader, på i underkant av kr 2,5 mill. per år etter at midlertidig

bygningssmasse er avvirket. I tillegg kommer høgskolens egen investering i brukerstyr. Til disse investeringene er det øremerket kr 2,5 mill. i balansen.

Virksomhetskapi tal og avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet

Virksomhetskapi tal

Høgskolens virksomhetskapi tal er i perioden økt med kr 2,8 mill. og utgjør ved utgangen av året kr 18,8 mill. Bevegelsen i virksomhetskapi talen samsvarer fullt ut med årets oppdragsresultat.

Avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet

Høgskolens BFV-avsetning er i perioden redusert med kr 1,0 mill. og utgjør ved årets slutt kr 92,6 mill. Årets merforbruk, samt netto økning av feriepengeavsetning tilknyttet avgang/tilgang av statsansatte, forklarer bevegelsen.

Avsetning til utsatt aktivitet er i perioden økt fra kr 15,9 mill. til kr 17,8 mill. Økningen skyldes tilnærmet i sin helhet økning i midler øremerket til rekrutteringsstipendiater. På dette området kan det i mange tilfeller gå noe tid før midlene blir anvendt til formålet.

Investeringsnivået i perioden har vært forholdsvis høyt. Dette har medført at midler øremerket til fremtidige investeringer er redusert med kr 3,8 mill. i 2016.

Fagavdelingenes strategiske midler er redusert med kr 7,3 mill. i perioden, mens strategiske midler på styrets hånd er økt med kr 10,9 mill. Samlet sett har således høgskolens strategiske midler økt noe i perioden.

Høgskolens virksomhetskapi tal og BFV-avsetning, herunder den andel av denne som kan klassifiseres som strategiske midler, gir høgskolen økonomisk handlingsrom i en tid hvor endringer i sektoren, implementering av nye 5-årige lærerutdanninger og andre faglige satsinger krever dette.

Halden 13.3.2017

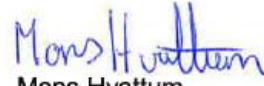
Hans Blom
Rektor/styreleder

Toril Mølmen
Styremedlem

Kjellaug Nakkim
Styremedlem

Mons Hvattum
Styremedlem

Helge Kolstad
Styremedlem

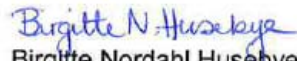

Kristine Græsdal Jenssen
Styremedlem

Vegard Utne
Styremedlem

Vigdis Abrahamsen Grøndahl
Styremedlem

Birgitte Nordahl Husebye
Styremedlem

Christian Ebeltoft
Styremedlem

Gro Telhaug
Styremedlem

Carl-Morten Gjeldnes
Høgskoledirektør/styrets sekretær

Prinsippnote - SRS

Generelle regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet og avlagt i samsvar med de Statlige Regnskapsstandardene (SRS) og etter de nærmere retningslinjene som er fastsatt for forvaltningsorganer med fullmakt til bruttoføring utenfor statsregnskapet i Bestemmelser om økonomistyringen i staten av 12. desember 2003 med endringer, senest 5. november 2015. Regnskapet er avlagt i henhold til punkt 3.4 i Bestemmelser om økonomistyringen i staten og retningslinjene i punkt 6 i Finansdepartementets rundskriv R-115 med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren. Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10 og sammenstilt med de tilsvarende kostnadene (motsatt sammenstilling). Ordinære driftsbevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og tilskudd til ordinær drift fra andre departementer er med mindre annet ikke er særskilt angitt, å anse som opptjent på balansedagen. Dette innebærer at slike bevilgninger og tilskudd fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer er presentert i regnskapet i den perioden midlene er bevilget. Bevilgninger og tilskudd til ordinær drift som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt C II Avregning med statskassen i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for andre statlige bevilgninger og tilskudd til ordinære driftsoppgaver som gjelder vedkommende regnskapsperiode og som ikke er benyttet på balansedagen. Bevilgninger og tilskudd fra statlige virksomheter som etter sin art er forutsatt benyttet i senere perioder, er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsført bevilgning i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Inntekter som forutsetter en motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskapital*. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapital*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av *forpliktelse* knyttet til anleggsmiddelet på realisasjonstidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler. Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimer utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verdivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for virksomheten. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

For omløpsmidler, kortsiktig gjeld samt eventuelle øvrige forpliktelser som inkluderes i åpningsbalansen, er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdifastsettelsen.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Ved påregnelig ukurans foretas nedskrivning.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskapi tal

Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapi tal innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapi tal ved enhetene.

Kontantstrøm

Kontantstrø moppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen Andre bankinnskudd i avsnitt IV i balanseoppstillingen.

Resultatregnskap

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Org.nr: 971567376

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1	593 755	572 933	RE.1
Inntekt fra gebyrer				RE.2
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	28 627	25 494	RE.3
Salgs- og leieinntekter	1	22 419	27 032	RE.5
Andre driftsinntekter	1	1 994	2 164	RE.6
<i>Sum driftsinntekter</i>		646 796	627 623	RE.7
Driftskostnader				
Lønnskostnader	2	426 209	399 561	RE.8
Varekostnader				RE.9
Kostnadsførte investeringer og påkostninger				RE.11
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	13 162	15 481	RE.12
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler				RE.13
Andre driftskostnader	3	205 219	193 973	RE.10
<i>Sum driftskostnader</i>		644 590	609 015	RE.14
Driftsresultat		2 206	18 608	RE.15
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	6	32	56	RE.16
Finanskostnader	6	33	137	RE.17
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		0	-80	RE.18
Resultat av periodens aktiviteter		2 206	18 528	RE.21
Avregninger og disponeringer				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)				RE.22
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	585	-14 437	RE.23
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapi tal)	8	-2 791	-4 091	RE.26
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		-2 206	-18 528	RE.24
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen				RE.28
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet				RE.30
<i>Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0	RE.31
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning				RE.32
Utbetalinger av tilskudd til andre				RE.33
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0	RE.34

Balanse

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
EIENDELER				
A. Anleggsmidler				
I Immaterielle eiendeler				
Forskning og utvikling				AI.01
Programvare og lignende rettigheter	4	1 138	1 530	AI.02
Immaterielle eiendeler under utførelse				AI.02A
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		1 138	1 530	AI.1
II Varige driftsmidler				
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	20 240	19 316	AII.01
Maskiner og transportmidler	5	8 245	5 809	AII.02
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	34 020	31 800	AII.03
Anlegg under utførelse	5	98	111	AII.04
Infrastruktureiendeler		0		AII.06
<i>Sum varige driftsmidler</i>		62 603	57 036	AII.1
III Finansielle anleggsmidler				
Investeringer i aksjer og andeler	11	373	373	AIII.03
Obligasjoner				AIII.04
Andre fordringer				AIII.04A
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		373	373	AIII.1
Sum anleggsmidler		64 114	58 938	AIV.1
B. Omløpsmidler				
I Beholdninger av varer og driftsmateriell				
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	546		BI.1
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		546	0	BI.3
II Fordringer				
Kundefordringer	13	2 810	2 608	BII.1
Andre fordringer	14	3 989	3 300	BII.2
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	32	148	BII.3
<i>Sum fordringer</i>		6 831	6 056	BII.4
III Bankinnskudd, kontanter og lignende				
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	207 973	190 434	BIV.1
Andre bankinnskudd	17	-46	-48	BIV.2
Kontanter og lignende	17	4	378	BIV.3
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		207 931	190 764	BIV.4
Sum omløpsmidler		215 308	196 820	BIV.5
Sum eiendeler		279 422	255 758	BV.1

Balanse

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
STATENS KAPITAL OG GJELD				
C. Statens kapital				
I Virksomhetskapi tal				
Innskutt virksomhetskapi tal				CI.01
Opptjent virksomhetskapi tal	8	18 832	16 041	CI.03
Sum virksomhetskapi tal		18 832	16 041	CI.1
II Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)				CII.01
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	92 624	93 601	CII.02
Sum avregninger		92 624	93 601	CII.1
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler				
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	63 741	58 565	CIII.01
Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler		63 741	58 565	CIII.1
Sum statens kapital		175 197	168 208	SK.1
D. Gjeld				
I Avsetning for langsiktige forpliktelser				
Avsetninger langsiktige forpliktelser				DI.01
Sum avsetning for langsiktige forpliktelser		0	0	DI.3
II Annen langsiktig gjeld				
Øvrig langsiktig gjeld		0	0	DII.01
Sum annen langsiktig gjeld		0	0	DII.1
III Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld		8 164	1	DIII.1
Skyldig skattetrekk		15 030	13 484	DIII.2
Skyldige offentlige avgifter		14 914	13 125	DIII.3
Avsatte feriepenger		34 177	33 112	DIII.4
Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15	10 009	10 698	DIII.05
Mottatt forskuddsbetaling	16	3 326	4 932	DIII.06
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	18 605	12 198	DIII.6
Sum kortsiktig gjeld		104 224	87 550	DIII.7
Sum gjeld		104 224	87 550	DV.1
Sum statens kapital og gjeld		279 422	255 758	SKG.1

Virksomhet: Høgskolen i Østfold
Kontantstrømoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)

<i>Tall i 1000 kroner</i>	Note	31.12.2016	31.12.2015	Budsjett 2017	Referanse
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter					
Innbetalinger					
innbetalinger av bevilgning (nettobudsjetterte)		598 931	573 251	609 405	KS.1
innbetalinger av skatter, avgifter og gebyrer til statskassen		0	0	0	KS.2
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		24 261	28 282	20 630	KS.4
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser		0	0	0	KS.5
innbetalinger av tilskudd og overføringer ¹⁾		24 038	22 526	30 570	KS.6
innbetaling av refusjoner		9 087	11 480	10 000	KS.9
andre innbetalinger ²⁾		3 346	3 486	1 844	KS.10
Sum innbetalinger		659 662	639 025	672 449	KS.INN
Utbetalinger					
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		426 037	407 633	448 152	KS.11
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester		197 831	194 943	215 775	KS.12
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		123	121	250	KS.14
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		0	0	0	KS.14A
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0	KS.14B
andre utbetalinger		0	142	0	KS.15
Sum utbetalinger		623 991	602 838	664 177	KS.UT
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		35 671	36 186	8 272	KS.OP
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		0	11	0	KS.16
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-18 504	-15 829	-19 850	KS.17
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)		0	0	0	KS.18
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)		0	0	0	KS.19
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)		0	0	0	KS.21A
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)		0	0	0	KS.21B
innbetalinger av utbytte (+)		0	0	0	KS.7
innbetalinger av renter (+)		32	0	0	KS.8
utbetalinger av renter (-)		-33	0	0	KS.13
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-18 504	-15 818	-19 850	KS.INV
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter					
innbetalinger av virksomhetskaper (+)		0	0	0	KS.22
tilbakebetalinger av virksomhetskaper (-)		0	0	0	KS.23
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)		0	0	0	KS.24
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0	0	KS.FIN
Kontantstrømmer knyttet til overføringer³⁾					
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre (+)		0	0	0	KS.3
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0	KS.14BI
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer		0	0	0	KS.OVF
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		0	0	0	KS.24A
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		17 167	20 368	-11 578	KS.25
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		190 764	170 396	207 931	KS.26
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		207 931	190 764	196 353	KS.BEH

*** Avstemming**

	Note	31.12.2016	31.12.2015	
resultat av periodens aktiviteter		2 206	4 091	KS.27
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	15	-6 533	0	KS.27A
avregning av resultat av bidragsfinansiert aktivitet	15	5 948	0	KS.27B
bokført verdi avhendede anleggsmidler		166	30	KS.28
ordinære avskrivninger		13 162	15 481	KS.29
nedskrivning av anleggsmidler		0	0	KS.30
netto avregninger		585	14 437	KS.31
inntekt fra bevilgning (gjelder vanligvis bruttobudsjetterte virksomheter)		0	0	KS.32
arbeidsgiveravgift/gruppeliv ført på kap. 5700/5309		0	0	KS.33
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-18 504	-15 829	KS.34
resultatandel i datterselskap		0	0	KS.35
resultatandel tilknyttet selskap		0	0	KS.36
endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler		5 176	318	KS.37
endring i varelager		-546	0	KS.38
endring i kundefordringer		-202	-483	KS.39
endring i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag		-689	66	KS.40
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger		0	0	KS.41
endring i leverandørgjeld		8 163	-5	KS.42
effekt av valutakursendringer		0	0	KS.43
inntekter til pensjoner (kalkulatoriske)		0	0	KS.44
pensjonskostnader (kalkulatoriske)		0	0	KS.45
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter		18 504	15 818	KS.46
korrigering av avsetning for feriepenger når ansatte går over i annen statsstilling		-392	164	KS.46A
endring i andre tidsavgrensningposter		8 627	2 097	KS.47
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		35 671	36 186	KS.AVS

1) Regnskapslinjen gjelder tilskudd og overføringer som er en del av driftsinntektene til institusjonen og som kommer fra statlige etater eller virksomheter som skal behandles tilsvarende.

2) Regnskapslinjen gjelder innbetalinger som er en del av driftsinntektene og som etter sin art ikke skal føres på de øvrige linjene i avsnittet.

3) Avsnittet omfatter innbetalinger fra statskassen som gjelder tilskuddsforvaltning (bevilgninger over 70-poster) og utbetalinger til tilskuddsmottakere.

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Prinsipp for bevilgningsoppstilling

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen er satt opp i samsvar med prinsippene som gjelder for føring av statsregnskapet. Dette innebærer at opplysningene knyttet til bevilgningsregnskap og kapitalregnskap er satt opp etter kontantprinsippet og gjelder for regnskapsterminen fra 1. januar til 31. desember.

Bevilgningsoppstillingens del I viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III gir en oversikt over utbetalingene som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2016 for nettobudsjetterte virksomheter

Del I

Beløp i 1 000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet						
Konto	Tekst	Note	31.12.2016	31.12.2015	Endring	Referanse
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	207 973	190 434	17 539	BRI.011
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0	BRI.012
640205	Tøyenfondet ³⁾		0	0	0	BRI.013
640206	Observatoriefondet ³⁾		0	0	0	BRI.014
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		0	0	0	BRI.015

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾		Note	Regnskap 31.12.2016	
Oppgjørskonto i Norges Bank				
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17		190 434	BRII.001
Endringer i perioden (+/-)			17 539	BRII.002
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	17		207 973	BRII.1
Øvrige bankkonti Norges Bank ²⁾				
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17		0	BRII.021
Endringer i perioden (+/-)			0	BRII.022
Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank	17		0	BRII.2

Del III

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev					
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling	
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	588 734	BRIII.011
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter	0	BRIII.012
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter	0	BRIII.013
280	Felles enheter	50	Senter for internasjonalisering av utdanning	0	BRIII.014
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver	10 166	BRIII.015
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	01	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70	900	BRIII.016
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	45	Større utstyrsanskaffelser, kan overføres	0	BRIII.017
Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler				599 800	BRIII.01
xxxx	Barne- ungdoms- og familiedep	xx	Mentorordningen	373	BRIII.021
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0	BRIII.021
Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet				373	BRIII.02
Sum utbetalinger i alt				600 173	BRIII.1

1) Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningen spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor.

2) Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.

3) Gjelder bare Universitetet i Oslo

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2016	31.12.2015	Budsjett 2017	Referanse
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>				
Overført bevilgning fra foregående år (bruttobudsjetterte virksomheter)				N1.1
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	588 844	562 612	601 750	N1.2
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-18 504	-15 829	-19 850	N1.3
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0	N1.4
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	13 162	15 481	14 715	N1.5
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0	N1.5A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	166	30	0	N1.6
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0	0	N1.7
- periodens tilskudd til andre (-)	-1 242	-931	-1 242	N1.8
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet ¹⁾	10 956	11 199	9 032	N1.9
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	593 382	572 562	604 405	N1.10

Tilskudd og overføringer fra andre departement

Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	373	371	0	N1.11A
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	0	0	0	N1.12
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0	N1.13
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0	N1.14
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0	N1.14A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0	N1.15
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0	0	N1.16
- tilskudd til andre (-)	0	0	0	N1.17
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0	N1.18
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	373	371	0	N1.19

1) Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	593 755	572 933	604 405	N1.20
---	----------------	----------------	----------------	--------------

Gebyrer og lisenser^{1) 2)}

Gebyrer	0	0	0	N1.661
Lisenser	0	0	0	N1.662
Sum gebyrer og lisenser (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0	N1.66

1) Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkreivingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkreivingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.

Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	18 395	18 068	18 500	N1.21
+ periodens tilskudd fra andre statlige etater via andre virksomheter	0	0	0	N1.21A
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	0	0	0	N1.21B
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	18 395	18 068	18 500	N1.21E
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	6 521	4 308	8 970	N1.23
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	475	0	0	N1.23A
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	0	0	0	N1.29
Periodens netto tilskudd fra NFR	6 996	4 308	8 970	N1.29A
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres) ²⁾	0	0	0	N1.30
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	25 392	22 375	27 470	N1.31

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.30 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	78	507	0	N1.22A
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	0	0	0	N1.22B
- periodens tilskudd/overføring fra RFF til andre (-)	0	0	0	N1.22C
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	78	507	0	N1.22D
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	786	1 368	500	N1.32A
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	536	167	500	N1.32B
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	38	253	100	N1.32C
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	825	595	300	N1.32D
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre virksomheter (-)	0	0	0	N1.32E
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	2 185	2 383	1 400	N1.32F

Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	0	700 N1.35
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0	0 N1.35B
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	0	0	0 N1.35A
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	0	700 N1.35C
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	973	228	1 000 N1.36
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0	0 N1.36B
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	0	0	0 N1.36A
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	973	228	1 000 N1.36C
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere ²⁾	0	0	0 N1.37
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	3 236	3 118	3 100 N1.38

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstiller kravene i rundskriv F-07-13.

2) Gjelder tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i F-07/2013.

<i>Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger¹⁾</i>			
Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	0	0	0 N1.40
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger (-)	0	0	0 N1.41
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger (+)	0	0	0 N1.42
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	0	0	0 N1.43

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	28 627	25 494	30 570 N1.44
---	---------------	---------------	---------------------

Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter

<i>Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet¹⁾</i>			
Statlige etater	928	1 006	1 000 N1.49
Kommunale og fylkeskommunale etater	2 030	2 975	1 500 N1.50
Organisasjoner og stiftelser	1 578	2 076	1 000 N1.51
Næringsliv/privat	2 970	3 633	2 130 N1.52
Andre	183	99	0 N1.54
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	7 689	9 789	5 630 N1.55

1) Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

<i>Andre salgs- og leieinntekter</i>			
Andre salgs- og leieinntekter 1	10 513	13 451	11 000 N1.56
Andre salgs- og leieinntekter 2	4 218	3 793	4 000 N1.56
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0	0 N1.57
Sum andre salgs- og leieinntekter	14 730	17 244	15 000 N1.59

Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	22 419	27 032	20 630 N1.60
---	---------------	---------------	---------------------

<i>Andre driftsinntekter</i>			
Gaver som skal inntektsføres	0	0	0 N1.61
Øvrige andre inntekter 1	1 994	2 164	1 844 N1.62
Øvrige andre inntekter 2	0	0	0 N1.62
Øvrige andre inntekter ¹⁾	0	0	0 N1.63
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	1 994	2 164	1 844 N1.65

<i>Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.¹⁾</i>			
Salg av eiendom	0	0	0 N1.45
Salg av maskiner, utstyr mv	0	0	0 N1.46
Salg av andre driftsmidler	0	0	0 N1.47
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	0	0	0 N1.48

1) Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter.

Sum driftsinntekter	646 796	627 623	657 449 N1.67
----------------------------	----------------	----------------	----------------------

Note 2 Lønn og sosiale kostnader**DEL I**

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Lønninger	306 124	287 286	N2.1
Feriepenger	37 396	35 619	N2.2
Arbeidsgiveravgift	52 125	48 535	N2.3
Pensjonskostnader ¹⁾	36 049	35 446	N2.4
Sykepenger og andre refusjoner	-9 375	-11 006	N2.5
Andre ytelser	3 891	3 682	N2.6
Sum lønnskostnader	426 209	399 561	N2.7

Med basis i SRS 25 og føringer fra Kunnskapsdepartementet, bokførte høgskolen i 2016 for første gang forpliktelsene tilknyttet opptjent fleksitid og opptjente feriedager som ikke er tatt ut i ferieåret. Totalt ga disse to forhold en lønnskostnad i regnskapet på kr 5,6 mill. Tilsvarende poster ligger ikke inne i sammenligningstallene fra 2015.

Antall årsverk: **532** 521 N2.8

1) Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet)

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,3 prosent for 2016.

Premiesatsen for 2015 var 12,7 prosent.

DEL II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	1024010	5004
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)		
Administrerende direktør	988857	7504

I regnskapet er det i tillegg avsatt kr 1,2 mill for rektors rett til ett års faglig oppdatering etter endt rektorperiode.

Godtgjørelse til styremedlemmer	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte	Samlet godtgjørelse
Styremedlemmer fra egen institusjon		0	0
Eksterne styremedlemmer		3861	134386
Styremedlemmer valgt av studentene		3861	78128
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon		0	0
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer		3861	0
Varamedlemmer for studenter		3861	0

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner i samsvar med faktiske utbetalinger for regnskapsåret 2016. For styremedlemmer som har fast godtgjørelse, oppgis godtgjørelsen for regnskapsåret 2016. Når det gis godtgjørelse pr. møte, oppgis satsen pr. møte.

Note 3 Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Husleie	104 848	102 329	N3.1
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0	N3.2
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	3 831	4 362	N3.3
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	16 794	14 437	N3.4
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	2 880	2 557	N3.5
Mindre utstyrsanskaffelser	7 219	6 226	N3.6
Tap ved avgang anleggsmidler	166	20	N3.6A
Leie av maskiner, inventar og lignende	7 172	7 089	N3.7
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	20 693	19 478	N3.8
Reiser og diett	13 737	12 128	N3.9
Øvrige driftskostnader ¹⁾	27 879	25 347	N3.10
Sum andre driftskostnader	205 219	193 973	N3.11

1) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Note 4 Immaterielle eiendeler

Tall i 1000 kroner

	F&U ¹⁾	Programvare og tilsvarende	Andre rettigheter mv.	Under utførelse	SUM	Referanse
Anskaffelseskost 31.12.2015	0	2 072	0	0	2 072	N4.1
+ tilgang pr. 31.12.2016 (+)	0	0	0	0	0	N4.2
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	N4.3
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	N4.3A
Anskaffelseskost 31.12.2016	0	2 072	0	0	2 072	N4.4
- akkumulerte nedskrivninger 31.12.2015 (-)	0	0	0	0	0	N4.5
- nedskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	N4.6
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2015 (-)	0	-542	0	0	-542	N4.7
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	-392	0	0	-392	N4.8
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2016 (+)	0	0	0	0	0	N4.9
Balanseført verdi 31.12.2016	0	1 138	0	0	1 138	N4.10

Avskrivningssatser (levetider) spesifikt 5 år / lineært

1) Forskning og utvikling er en del av statsoppdraget og skal ikke aktiveres ved universiteter og høyskoler

Universiteter og høyskoler som kostnadsfører anskaffelser av anleggsmidler, skal oppgi hvilke immaterielle eiendeler institusjonene har anskaffet i perioden når kostprisen overstiger kr 30 000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og levetiden er over 3 år. Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger kostnadsføres som andre driftskostnader.

Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger for:

	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Immaterielle eiendeler	0	0	
Sum investeringer og påkostninger i immaterielle eiendeler	0	0	N4.11

Virksomhet: Høgskolen i Østfold
Note 5 Varige driftsmidler
Tall i 1000 kroner

	Tomter	Drifts- bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur- eiendeler	Maskiner, transportmidle r	Annet inventar og utstyr	Sum	Referanse
Anskaffelseskost 31.12.2015	0	0	56 436	111	0	15 966	100 265	172 779	N5.1
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2016 - eksternt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.20
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2016 - internt finansiert (+)	0	0	2 074	0	0	0	0	2 074	N5.20A
+ andre tilganger pr. 31.12.2016 (+)	0	0	0	890	0	3 998	11 541	16 430	N5.21
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	-60	-1 609	-1 669	N5.3
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	903	-903	0	0	0	0	N5.4
Anskaffelseskost 31.12.2016	0	0	59 413	98	0	19 905	110 198	189 614	N5.5
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2015 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.6
- nedskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.7
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2015 (-)	0	0	-37 120	0	0	-10 157	-68 465	-115 743	N5.8
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	0	-2 053	0	0	-1 562	-9 155	-12 770	N5.9
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2016 (+)	0	0	0	0	0	60	1 443	1 503	N5.10
Balanseført verdi 31.12.2016	0	0	20 240	98	0	8 245	34 020	62 603	N5.11
Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert	20-60 år dekomponert	Ingen avskrivning	Virksomhets- spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært		
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:									
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.12
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler (-)	0	0	0	0	0	0	-166	-166	N5.13
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	0	-166	-166	N5.14

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler".

Universiteter og høyskoler som kostnadsfører anskaffelser og påkostninger, skal oppgi anskaffelser av andre varige driftsmidler som har en kostpris større enn kr 30 000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og økonomisk levetid over 3 år. Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger skal kostnadsføres som andre driftskostnader.

Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger til:

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>	<u>Referanse</u>
Eiendom og bygg (benyttes kun av de som forvalter egne bygg)	0	0	
Teknisk data og undervisningsutstyr	0	0	
Anleggsmaskiner og transportmidler	0	0	
Kontormaskiner og annet inventar	0	0	
Sum investeringer og påkostninger av varige driftsmidler	0	0	N5.15

Virksomhet: Høgskolen i Østfold**Note 6 Finansinntekter og finanskostnader**

Tall i 1000 kroner

	31.12.2016	31.12.2015 Referanse
Finansinntekter		
Renteinntekter	0	0 N6.1
Agio gevinst	32	56 N6.2
Oppskrivning av aksjer	0	0 N6.2A
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0 N6.2B
Annen finansinntekt	0	0 N6.3
Sum finansinntekter	32	56 N6.4

Finanskostnader

Rentekostnad	2	12 N6.5
Nedskrivning av aksjer	0	125 N6.6
Agio tap	31	0 N6.7
Annen finanskostnad	0	0 N6.8
Sum finanskostnader	33	137 N6.9

Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..

Mottatt utbytte fra selskap X	0	0 N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Y	0	0 N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Z	0	0 N6.010
Mottatt utbytte fra andre selskap ²⁾	0	0 N6.011
Sum mottatt utbytte	0	0 N6.11

2) Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.

Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital:

	31.12.2016	31.12.2015	Gjennomsnitt i perioden
Balanseført verdi immaterielle eiendeler	1 530	1 138	1 334
Balanseført verdi varige driftsmidler	57 036	62 603	59 819
Sum	58 565	63 741	61 153

Antall måneder på rapporteringstidspunktet: (må fylles ut)

12

Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2016:

61 153

Fastsatt rente for år 2016:

1,15 %

Beregnet rentekostnad på investert kapital³⁾:**703**

Beregning av rentekostnader på den kapitalen som er investert i virksomheten vises her i henhold til "Utkast til veiledningsnotat om renter på kapital".

3) Gjelder bare institusjoner som balansefører anleggsmidler. Beregnet rentekostnad på investert kapital skal kun gis som noteopplysning. Den beregnede rentekostnaden skal ikke regnskapsføres.

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)

Beløp i 1000 kroner

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsonevirksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskaper, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapital knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.

<i>Innskutt virksomhetskaper:</i>	Beløp Referanse
Innskutt virksomhetskaper 01.01.2016	0 N8I.011
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0 N8I.012
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0 N8I.013
Salg av eierandeler i perioden (-)	0 N8I.014
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2016	0 N8I.1

<i>Bunden virksomhetskaper:</i>	
Bunden virksomhetskaper pr. 01.01.2016	373 N8I.021
Kjøp av aksjer i perioden	0 N8I.022
Salg av aksjer i perioden (-)	0 N8I.023
Oppskrivning av aksjer i perioden	0 N8I.024
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0 N8I.025
Bunden virksomhetskaper 31.12.2016	373 N8I.2

Innskutt og bunden virksomhetskaper 31.12.2016	373 N8I.sum
---	--------------------

<i>Annen opptjent virksomhetskaper:</i>	
Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2016	15 669 N8II.011
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskaper (-)	0 N8II.012
Overført fra periodens resultat	2 791 N8II.013
Overført til/fra bunden virksomhetskaper (+/-)	0 N8II.014
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2016	18 459 N8II.1

Sum virksomhetskaper 31.12.2016	18 832 N8.total
--	------------------------

Nettobudsjetterte virksomheter kan eventuelt supplere med ytterligere spesifisering og gruppering av opptjent virksomhetskaper på egne linjer under oppstillingen. (Gjelder f. eks. virksomheter som fordeler opptjent virksomhetskaper til underliggende driftsenheter)

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Note 11 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

Tall i 1000 kroner

	Organisasjons- nummer	Ervervsdato	Antall aksjer/andeler	Eierandel	Årets resultat*	Balanseført egenkapital**	Balanseført verdi i virksom- hetens regn- skap	Rapportert til kapital- regnskapet (1)	Referanse
<i>Aksjer</i>									
Smart Innovation Østfold AS	986258191	2004	5	0,4 %	30	2 051	50	50	N11.010
Drivhuset Østfold AS	998251346	2012	10	33,3 %	-117	169	10	10	N11.010
Østfoldforskning AS	989861751	2013	250	8,3 %	392	5 590	313	313	N11.010
Selskap 4			0	0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Selskap 5			0	0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Øvrige selskap***			0	0,0 %	0	0	0	0	N11.011
<i>Sum aksjer</i>			265		305	7 810	373	373	N11.1
<i>Andeler (herunder leieboerinnskudd)</i>									
Selskap 1			0		0	0	0	0	N11.021
Selskap 2			0		0	0	0	0	N11.021
Øvrige selskap***			0		0	0	0	0	N11.022
<i>Sum andeler</i>			0		0	0	0	0	N11.2
Balanseført verdi 31.12.2016					305	7 810	373	373	N11.3

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

*** Vesentlige poster spesifiseres i eget avsnitt under oppstillingen

(1) Rapportering av aksjer og andeler til statens kapitalregnskap skal følge reglene i kapittel 4.4 i Meld. St. 3

Virksomhet: Høgskolen i Østfold**Note 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell***Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Anskaffelseskost			
Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten	546	0	N12.1
Beholdninger beregnet på videresalg	0	0	N12.2
Sum anskaffelseskost	546	0	N12.3
Ukurans			
Ukurans i beholdninger til internt bruk i virksomheten (-)	0	0	N12.4
Ukurans i beholdninger beregnet på videresalg (-)	0	0	N12.5
Sum ukurans	0	0	N12.6
Sum varebeholdninger	546	0	N12.7

Dersom virksomheten har foretatt forskuddsbetalinger til leverandører, skal det opplyses om forskuddsbetalt beløp i note 14. Forskudd til leverandører som leverer varer eller tjenester som er en direkte del av varekretsløpet eller tjenesteproduksjonen, og forskudd til andre leverandører skal rapporteres som forskuddsbetalte kostnader på linjen N14.5, for eksempel: husleie, strøm og tidsskrifter.

Note 13 Kundefordringer*Tall i 1000 kroner*

	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Kundefordringer til pålydende	3 012	2 792	N13.1
Avsatt til latent tap (-)	-202	-183	N13.2
Sum kundefordringer	2 810	2 608	N13.3

Note 14 Andre kortsiktige fordringer*Tall i 1000 kroner*

	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Forskuddsbetalt lønn	96	0	N14.1
Reiseforskudd	105	326	N14.2
Personallån	0	0	N14.3
Andre fordringer på ansatte	0	0	N14.4
Forskuddsbetalte kostnader	2 864	1 679	N14.5
Andre fordringer	924	1 294	N14.6
Fordring på datterselskap mv. ¹⁾	0	0	N14.7
Sum	3 989	3 300	N14.8

1) gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Virksomhet: Høgskolen i Østfold
Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (netto budsjetterte virksomheter)

Tall i 1000 kroner

Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2016	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2015	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet					
<i>Utsatt virksomhet</i>					
Fagavdelingene og rekrutteringsstipendiater	17 791	0	15 914	1 877	N15I.011
Prioritert oppgave 2	0	0	0	0	N15I.011
Prioritert oppgave 3	0	0	0	0	N15I.011
Andre prioriterte oppgaver ¹⁾	0	0	0	0	N15I.012
SUM utsatt virksomhet	17 791	0	15 914	1 877	N15I.1
<i>Strategiske formål</i>					
Styrets strategiske tiltak	36 832	0	25 966	10 867	N15I.021
Fellestiltak	2 083	0	2 436	-353	N15I.021
Fagavdelingenes strategiske midler	10 038	0	17 292	-7 254	N15I.021
Andre prioriterte oppgaver ¹⁾	0	0	0	0	N15I.022
SUM strategiske formål	48 953	0	45 694	3 259	N15I.2
<i>Større investeringer</i>					
Driftsenhetenes planlagte investeringer	5 253	0	9 050	-3 798	N15I.031
Prioritert oppgave 2	0	0	0	0	N15I.031
Prioritert oppgave 3	0	0	0	0	N15I.031
Andre prioriterte oppgaver ¹⁾	0	0	0	0	N15I.032
SUM større investeringer	5 253	0	9 050	-3 798	N15I.3
<i>Andre avsetninger</i>					
Øremerkede midler fra KD inkl. Nasjonalt senter for fr.språk	3 006	0	3 516	-510	N15I.041
Fellestjenestene inkl fellesadministrasjonen	15 522	0	15 196	326	N15I.041
HiØ VIDERE	2 571	0	4 227	-1 656	N15I.041
Andre formål ¹⁾	0	0	0	0	N15I.042
SUM andre avsetninger	21 099	0	22 938	-1 840	N15I.4
Sum Kunnskapsdepartementet	93 095	0	93 596	-501	N15I.KD
Andre departementer					
<i>Utsatt virksomhet</i>	-79	0	5	-84	N15I.051
<i>Strategiske formål</i>	0	0	0	0	N15I.052
<i>Større investeringer</i>	0	0	0	0	N15I.053
<i>Andre avsetninger</i>	0	0	0	0	N15I.054
Sum andre departementer	-79	0	5	-84	N15I.5
Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet	93 016	0	93 601	-585	N15I.5A

1) Vesentlig poster spesifiseres i egen oppstilling

Inntektsførte bidrag:
Andre statlige etater

<i>Utsatt virksomhet</i>	0	0	0	0	N15I.061
<i>Strategiske formål</i>	0	0	0	0	N15I.062
<i>Større investeringer</i>	0	0	0	0	N15I.063
<i>Andre avsetninger</i>	0	0	0	0	N15I.064
Sum andre statlige etater	0	0	0	0	N15I.6

Norges forskningsråd

<i>Utsatt virksomhet</i>	0	0	0	0	N15I.071
<i>Strategiske formål</i>	0	0	0	0	N15I.072
<i>Større investeringer</i>	0	0	0	0	N15I.073
<i>Andre avsetninger</i>	0	0	0	0	N15I.074

Sum Norges forskningsråd	0	0	0	0 N15I.7
Regionale forskningsfond				
<i>Utsatt virksomhet</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 N15I.081</i>
<i>Strategiske formål</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 N15I.082</i>
<i>Større investeringer</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 N15I.083</i>
<i>Andre avsetninger</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 N15I.084</i>
Sum regionale forskningsfond	0	0	0	0 N15I.8
Andre bidragsytere³⁾				
<i>Utsatt virksomhet</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 N15I.091</i>
<i>Strategiske formål</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 N15I.092</i>
<i>Større investeringer</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 N15I.093</i>
<i>Andre avsetninger</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 N15I.094</i>
Sum andre bidragsytere	0	0	0	0 N15I.9
Direkte posterte statsinterne feriepengeforpliktelser, inkl. arbeidsgiveravgift (underkonto 2168)	-392		0	-392 N15I.FPF
Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet	92 624	0	93 601	-977 N15I.10
Korreksjon for feriepengeforpliktelser				392 N15I.10A
Tilført fra annen opptjent virksomhetskaptal, se note 8				0 N15I.10B
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				-585 N15I.11

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (netto budsjetterte virksomheter), forts

Del II: Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver:⁴⁾

	Avsetning pr. 31.12.2016	Avsetning pr. 31.12.2015	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet				
<i>Ordinær bevilgning</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 N15II.011</i>
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 N15II.011</i>
<i>Tiltak/oppgave/formål⁶⁾</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 N15II.011</i>
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0	0 N15II.1
Andre departementer				
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 N15II.021</i>
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 N15II.021</i>
<i>Tiltak/oppgave/formål⁶⁾</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 N15II.021</i>
Sum andre departementer	0	0	0	0 N15II.2
Andre statlige etater (unntatt NFR)				
<i>Diverse prosjekter</i>	<i>10 584</i>	<i>9 332</i>	<i>1 253</i>	<i>1 253 N15II.061</i>
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 N15II.061</i>
<i>Tiltak/oppgave/formål⁶⁾</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 N15II.061</i>
Sum andre statlige etater	10 584	9 332	1 253	1 253 N15II.6
Norges forskningsråd				
<i>Diverse prosjekter</i>	<i>-2 203</i>	<i>403</i>	<i>-2 606</i>	<i>-2 606 N15II.031</i>
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 N15II.031</i>
<i>Tiltak/oppgave/formål⁶⁾</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 N15II.031</i>
Sum Norges forskningsråd	-2 203	403	-2 606	-2 606 N15II.3
Regionale forskningsfond				
<i>Diverse prosjekter</i>	<i>497</i>	<i>-94</i>	<i>591</i>	<i>591 N15II.041</i>
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 N15II.041</i>
<i>Tiltak/oppgave/formål⁶⁾</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0 N15II.041</i>
Sum regionale forskningsfond	497	-94	591	591 N15II.4
Andre bidragsytere¹⁾				

Kommunale og fylkeskommunale etater	491	31	459 N15II.051A
Organisasjoner og stiftelser	-13	23	-36 N15II.051B
Næringsliv og private bidragsytere	249	104	145 N15II.051C
Øvrige andre bidragsytere	365	708	-343 N15II.051D
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	0	0	0 N15II.051E
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	39	191	-152 N15II.051F
Sum andre bidrag ¹⁾	1 130	1 057	74 N15II.051G
Andre tilskudd og overføringer ²⁾	0	0	0 N15II.052
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	1 130	1 057	74 N15II.5
Sum ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag	10 009	10 698	-689 N15II.BB

Gaver og gaveforsterkninger

<i>Tiltak/oppgave/formål/giver</i>	0	0	0 N15II.071
<i>Tiltak/oppgave/formål/giver</i>	0	0	0 N15II.071
<i>Tiltak/oppgave/formål/giver⁵⁾</i>	0	0	0 N15II.071
Sum gaver og gaveforsterkninger	0	0	0 N15II.7

Sum ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver mv	10 009	10 698	-689 N15II.BBG
--	---------------	---------------	-----------------------

5) og 6) Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

4) Avsnittet "Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver" skal primært brukes til periodisering av bevilgninger mv.. i forbindelse med presentasjon av delårsregnskap. Ved årsavslutningen kan avsnittet bare brukes når det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i påfølgende termin fra bevilgende myndighets side. Vesentlige poster bør presenteres på egne linjer.

I avsnittet "Inntektsførte bevilgninger og bidrag" skal de prioriterte oppgavene grupperes i kategorier som vist under den delen av note som spesifiserer avsetningene under Kunnskapsdepartementet. I avsnittet "Utsatt virksomhet" skal institusjonene føre opp tildelinger til planlagt virksomhet som ikke ble gjennomført i perioden. I avsnittet "Strategiske formål" skal institusjonene føre opp avsetninger til tiltak som i henhold til institusjonens strategiske plan eller annet planverk er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer tiltakene planlegges gjennomført. I avsnittet "Større investeringer" skal institusjonene føre opp avsetninger til utstyr til nybygg eller andre bevilgninger til eller i tilslutning til byggevirksomhet som er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer investeringene er planlagt gjennomført. I avsnittet "Andre avsetninger" skal institusjonene føre opp avsetninger uten spesifisert formål eller formål som ikke hører inn under de tre kategoriene som er omtalt

3) I avsnittet "Andre bidragsytere" skal vesentlige poster spesifiseres etter bidragsyter i kategoriene "Utsatt virksomhet", "strategiske formål", "Større investeringer" og eventuelt "Andre avsetninger", jf. oppstillingen i avsnittet for NFR.

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter/Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter

Tall i 1000 kroner

DEL I

<i>Opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	0	2	N16.010A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	32	119	N16.010B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	27	N16.010C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	0	0	N16.010D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	0	0	N16.010E
Andre prosjekter ²⁾	0	0	N16.011
Sum fordringer	32	148	N16.1

DEL II

<i>Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter</i>	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	397	502	N16.021A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	817	1 122	N16.021B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	669	1 221	N16.021C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	981	2 087	N16.021D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	461	0	N16.021E
Andre prosjekter ²⁾	0	0	N16.022
Sum gjeld	3 326	4 932	N16.2

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstiller kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende²⁾

Tall i 1000 kroner

	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Innskudd på oppgjørskonto i statens konsernkontosystem ³⁾	207 973	190 434	N17.1
Øvrige bankkonti i Norges Bank ^{1) 3)}	0	0	N17.2A
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank ¹⁾	-46	-48	N17.2B
Håndkasser og andre kontantbeholdninger ¹⁾	4	378	N17.3
Sum bankinnskudd og kontanter	207 931	190 764	N17.4

1) Vesentlige beholdninger skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Bankinnskudd og andre beholdninger skal oppgis i tusen kroner med tre desimaler.

3) Skal samsvare med kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

Tall i 1000 kroner

	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Skyldig lønn	11 748	6 606	N18.1
Skyldige reiseutgifter	575	785	N18.2
Annen gjeld til ansatte	0	0	N18.3
Påløpte kostnader	4 810	3 829	N18.4
Midler som skal videreformidles til andre ¹⁾	0	0	N18.4A
Annen kortsiktig gjeld	1 472	978	N18.5
Gjeld til datterselskap m.v ²⁾	0	0	N18.6
Sum	18 605	12 198	N18.7

1) Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder midler som skal videreformidles til andre samarbeidspartnere i neste termin.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Se også note 20 om spesifikasjon av midler som er videreformidlet.

Fellesoppgave: Nasjonalt senter for fremmedspråk i utdanningen

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	S1	8 670	9511
Inntekt fra tilskudd og overføringer	S1		
Salgs- og leieinntekter	S1	30	6
Andre driftsinntekter	S1	21	67
Sum driftsinntekter		8 721	9 584
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	S2	6 922	7151
Varekostnader	S3		
Andre driftskostnader	S3	3 157	3526
Kostnadsførte investeringer	S3		
Sum driftskostnader		10 079	10 677
Overføringer til andre			
Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	S4		
Sum videreformidling		0	0
Driftsresultat		-1 358	-1 093
Avregninger			
Mellomregnskap med vertsinstitusjonen	S5		
Sum avregninger		0	0
Periodens resultat		-1 358	-1 093

Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>		
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet*	8670	9569
- brutto benyttet til investeringsformål av periodens bevilgning (-)**	0	-58
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	8670	9511

*Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

**Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og aktiveres i vertsinstitusjonens virksomhetsregnskap.

<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement*	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	0	0

*Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

<i>Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer*</i>		
Periodens tilskudd/overføring 1	0	0
Periodens tilskudd/overføring 2	0	0
Andre tilskudd/overføringer i perioden*	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer (spesifiseres)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer	0	0

*Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet og aktiveres i vertsinstitusjonens virksomhetsregnskap.

*Tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner mv.**

Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater		0	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser		0	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private		0	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre		0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet		0	0

**Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet og aktiveres i vertsinstitusjonens virksomhetsregnskap.*

Salgs- og leieinntekter

Salgs- og leieinntekter 1		30	6
Salgs- og leieinntekter 2		0	0
Andre salgs- og leieinntekter*		0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter		30	6

Andre driftsinntekter

Øvrige andre inntekter 1		21	67
Øvrige andre inntekter 2		0	0
Øvrige andre inntekter*		0	0
Sum andre driftsinntekter		21	67

**Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet og aktiveres i vertsinstitusjonens virksomhetsregnskap.*

Sum driftsinntekter		8721	9584
----------------------------	--	-------------	-------------

Note S2 Spesifikasjon av lønn og sosiale kostnader

	31.12.2016	31.12.2015
Lønninger	5030	4947
Feriepenger	604	614
Arbeidsgiveravgift	850	857
Pensjonskostnader*	601	626
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-245	-36
Andre ytelser	82	143
Sum lønnskostnader	6922	7151

Antall årsverk:	0	10
------------------------	----------	-----------

**Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet)*

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,3 prosent for 2016.

Premiesatsen for 2015 var 12,7 prosent.

Note S3 Spesifikasjon av andre driftskostnader

	31.12.2016	31.12.2015
Husleie	824	842
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	0	12
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	13
Mindre utstyrsanskaffelser	61	32
Leie av maskiner, inventar og lignende	6	0
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	313	584
Reiser og diett	580	534
Øvrige driftskostnader (*)	1 373	1509
Sum andre driftskostnader	3 157	3 526

() Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet*

Note S4 Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere

	31.12.2016	31.12.2015
Viderformidlet til virksomhet A	0	0
Viderformidlet til virksomhet B	0	0
Viderformidlet til virksomhet C	0	0
Andre videreformidlinger*	0	0
Sum videreformidlinger	0	0

(*) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Note S5 Spesifikasjon av mellomregnskap med vertsinstitusjonen

	31.12.2016	31.12.2015
Omløpsmidler		
Varebeholdninger og forskudd til leverandører	0	
Kundefordringer	0	
Andre fordringer	0	
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	0	
Kasse og bank	0	
Sum omløpsmidler	0	0
Kortsiktig gjeld		
Leverandørgjeld	0	
Skyldig skattetrekk	0	
Skyldige offentlige avgifter	0	
Avsatte feriepenger	0	
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter	0	
Annen kortsiktig gjeld	0	
Sum kortsiktig gjeld	0	0
Avregning med vertsinstitusjonen	0	0

Virksomhet: Høgskolen i Østfold**Note 20 Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere***Tall i 1000 kroner*

	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
Viderformidlet til Høgskolen i SørØst Norge	1 242	1 206	N20.01
Viderformidlet til virksomhet B	0	0	N20.01
Viderformidlet til virksomhet C	0	0	N20.01
Andre videreformidlinger	0	0	N20.02
Sum videreformidlinger	1 242	1 206	N20.1

Merknad: Noten kan tas i bruk av de institusjoner som ønsker å spesifisere videreformidlinger

Virksomhet: Høgskolen i Østfold

Note 30 EU-finansierte prosjekter

Tall i 1000 kroner

Prosjektnavn (tittel)	Prosjektets kortnavn (hos EU)	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsonenprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	SUM	Koordinatorrolle (ja/nei)	Referanse
Erasmus					383	383	nei	EU.011
ShareSpace					91	91	nei	EU.011
Sirius					10	10	nei	EU.011
Interreg					489	489	ja/nei	EU.011
Sum		0	0	0	973	973		EU.1

Forklaring

Tabellen omfatter de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU. Prosjekter som er EU-finansiert, størrelsen på finansieringen og navnet og kortnavnet på prosjektene skal rapporteres. Det skal skilles mellom prosjekter som finansieres via Horisont 2020, EUs rammeprogram for forskning (FP7 og eventuelt FP6) og andre EU-finansierte prosjekter. Tilskudd fra EUs randsonenprogram til FP7 skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinatorrolle i EU-finansierte prosjekter, skal opplyse om dette. Det vises til departementets brev av 16. desember 2011 som inneholder en oversikt over aktuelle randsonenprogrammer til FP7.

Note 31 Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport

Tall i 1000 kroner

	Budsjett pr:	Regnskap pr:	Avvik budsjett/ regnskap pr:	Regnskap pr:
	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2015
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	599 037	593 755	5 282	572 933
Inntekt fra gebyrer	0	0	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	26 894	28 627	-1 733	25 494
Salgs- og leieinntekter	19 595	22 419	-2 824	27 032
Andre driftsinntekter	1 378	1 994	-616	2 164
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>646 904</i>	<i>646 796</i>	<i>108</i>	<i>627 623</i>
Driftskostnader				
Lønn og sosiale kostnader	430 635	426 209	4 426	399 561
Varekostnader	0	0	0	0
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	0	0	0	0
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	12 957	13 162	-205	15 481
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	0	0	0
Andre driftskostnader	213 575	205 219	8 356	193 973
<i>Sum driftskostnader</i>	<i>657 167</i>	<i>644 590</i>	<i>12 577</i>	<i>609 015</i>
Driftsresultat	-10 263	2 206	-12 469	18 608
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	20	32	-12	56
Finanskostnader	124	33	91	137
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	<i>-104</i>	<i>0</i>	<i>-104</i>	<i>-80</i>
Resultat av periodens aktiviteter	-10 367	2 206	-12 573	18 528
Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	0
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	11 677	585	11 092	-14 437
Tilført annen opptjent virksomhetskapital	-1 310	-2 791	1 481	-4 091
<i>Sum avregninger</i>	<i>10 367</i>	<i>-2 206</i>	<i>12 573</i>	<i>-18 528</i>
Innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0
Avregning med statskassen innkreivingsvirksomhet	0	0	0	0
<i>Sum innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	0	0	0
Utbetalinger av tilskudd til andre	0	0	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Virksomhet: Høgskolen i Østfold**Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet***Tall i 1000 kroner*

Indikator	31.12.2016	31.12.2015	Referanse
<i>Tilskudd fra EU</i>	973	228	N32.3
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	6 996	4 308	N32.20
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	78	507	N32.21
<i>Sum tilskudd fra NFR og RFF</i>	7 075	4 815	N32.2
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)			
- diverse bidragsinntekter	2 185	2 383	N32.10
- tilskudd fra statlige etater	18 395	18 068	N32.12
- oppdragsinntekter	7 689	9 789	N32.13
<i>Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet</i>	28 269	30 239	N32.1

VEDLEGG

Vedlegg 1 Strategisk plan 2017 – 2020 for Høgskolen i Østfold med tiltak for 2017

VIRKSOMHETSIDÉ

Høgskolen i Østfold skal være en nasjonalt attraktiv høyskole med regional forankring. Vi fyller vår rolle som fremtidsrettet kunnskapsaktør gjennom en arbeidslivsorientert studie- og fagportefølje med fokus på kvalitet, tverrfaglighet og fleksibilitet. Kjernen skal være anerkjente bachelor- og masterstudier primært utledet av regionens behov for kompetanse. Høgskolen skal stimulere til og utvikle seg gjennom dialog og samarbeid på tvers av grenser; geografisk, faglig, kulturelt og organisatorisk. Vi skal være en drivkraft i den regionale utviklingen og en attraktiv samarbeidspartner for arbeids- og samfunnsliv både regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

VISJON

Høgskolen i Østfold møter fremtiden med grenseløs kunnskap

For institusjonen betyr dette at vi skal:

- være vårt samfunnsansvar bevisst som den viktigste kunnskapsutvikler og -formidler i Østfold og i grenseregionen
- ha en bred studieportefølje hovedsakelig utledet av regionens behov for kompetanse, med enkelte studier med nasjonalt og internasjonalt nedslagsfelt
- utvikle oss sammen med relevante kunnskapsmiljøer
- ha spesiell fokus på samarbeid med utdanningsinstitusjoner i vårt nærområde i Sverige
- tilby studier tilpasset et arbeidsliv som trenger kontinuerlig fornyelse av kompetanse
- legge vekt på samarbeid og kunnskapsdeling over avdelingsgrenser og utvikle tverrfaglige FoU/KU-miljøer¹
- investere i utvikling av undervisning og samtidig ha en forsvarlig styring og bærekraftig forvaltning av ressursene i organisasjonen

For studentene betyr dette at:

- alle våre studier og programmer skal være av høy kvalitet og gi relevant og ettertraktet kompetanse
- alle våre studieprogrammer skal ha innebygd et kritisk perspektiv
- vår undervisning til en hver tid skal være forskningsbasert og av høy kvalitet
- vi skal tilby et inkluderende læringsmiljø kjennetegnet ved nærhet og mangfold i tråd med prinsippet om universell utforming
- vårt studentdemokrati og studentmiljø skal være aktivt og inkluderende
- vi skal legge til rette for fleksible utdanningsløsninger

For ansatte betyr dette at vi skal:

- styrke vår felles identitet og kultur og fremstå som «Ett HiØ»
- være pedagogisk nyskapende, faglig motiverende og gi muligheter for utvikling
- ha et dynamisk arbeids- og forskningsmiljø som fremmer samarbeid internt og eksternt

¹ FoU = Forskning og utvikling, KU = Kunstnerisk utviklingsarbeid

For omverdenen betyr dette at vi skal:

- være den foretrukne kunnskapsleverandøren for hele Østfold
- være en åpen, modig, samarbeidsvillig og innovativ virksomhet
- være synlig gjennom å formidle vår forskning, våre utviklingsarbeider og kunstneriske aktivitet og bidra med kompetanse i den offentlige debatt
- være aktive i nettverksbygging på relevante arenaer og spille en aktiv og tydelig rolle i den regionale utviklingen

VIRKSOMHETSMÅL, STRATEGIER OG STYRINGSPARAMETERE

1. Utdanning

Virksomhetsmål 1.1

Vår studieportefølje er profesjons- og arbeidslivs-orientert med primær vekt på regionens behov for kompetanse og med fokus på fagutvikling og innovasjon som er relevant for et samfunns- og arbeidsliv i stadig endring.

Strategier

For å oppnå dette vil vi:

- videreutvikle samhandlingen med arbeidslivet ved aktiv bruk av formaliserte samhandlingsarenaer og gjennom prosjektsamarbeid, praksisopplæring og arbeidslivspraksis
- tilby fleksibel, arbeidslivsorientert og oppdatert etter- og videreutdanning
- integrere et innovativt tankesett i studiene
- integrere en fagkritisk dimensjon i alle våre studietilbud
- utvikle studier på tvers av tradisjonelle faggrenser

Styringsparametere

Kandidatmåltall for utvalgte studier
Studieporteføljens relevans i forhold til arbeidsmarkedet
Andel masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid
Måltall vs antall studenter
Etter- og videreutdanning

Resultatmål

Gis av departementet
Kvalitativ parameter

Styresak 44/16

Tiltak 2017

1. Identifisere aktuelle fagområder/masterstudier og avklare muligheter/hindringer for overganger mellom HiØ og andre UH-institusjoner (Fra Utviklingsavtalen)
2. Gjennomføre en kartlegging og prioritering av regionens behov for faglig bredde i lærerutdanningen (Fra Utviklingsavtalen)
3. Kartlegge nasjonal status når det gjelder utbredelse av tilbud om språk i lærerutdanning og trekke opp en strategi for å kunne levere fremmedspråk (tysk, fransk, spansk) i lærerutdanning (GLU) på nasjonalt nivå (Fra Utviklingsavtalen)

Virksomhetsmål 1.2

Vårt studie- og læringsmiljø er kjennetegnet ved:

- god undervisning og veiledning, klare mål, hyppige tilbakemeldinger og relevante vurderingsformer
- nærhet, mangfold, inkludering og et aktivt studentmiljø og studentdemokrati

Strategier

For å oppnå dette vil vi:

- utvikle pedagogiske metoder og studiemodeller med digitale løsninger som styrker studentenes læringsutbytte
- styrke og utvikle undervisnings- og studiekvaliteten basert på tett oppfølging av jevnlig studentevalueringer
- sikre den pedagogiske kvaliteten ved å styrke utdanningsledelsen på programnivå
- utvikle og fremme et gjensidig ansvar for læring ved å legge til rette for god veiledning, samarbeid og hyppig kontakt mellom foreleser/veileder og student
- utvikle høyskolen som flerkulturell arena hvor en arbeider for et inkluderende læringsfellesskap
- legge til rette for inkluderende sosiale og studentdemokratiske aktiviteter og møteplasser på tvers av fagområder, avdelingsgrenser og studiesteder
- utforme et helhetlig læringsmiljø etter prinsippet om universell utforming

Styringsparametere

Gjennomstrømming og frafall

- andel BA-kandidater som gjennomfører på normert tid
- andel MA-kandidater som gjennomfører på normert tid
- strykprosent
- studiepoeng totalt
- studiepoeng pr student
- kandidater i forhold til opptak BA og MA
- gjennomføring i henhold til avtalt utdanningsplan
- frafallsanalyser

Faglig tidsbruk pr uke blant heltidsstudenter

Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten

Resultatmål

Over gjennomsnitt

< /= gjennomsnitt

3 750

50,0

>85 %

>4,0

Tiltak 2017

4. Samordne tiltak rettet mot førsteårsstudenten og etablere et nettverk for erfaringsutveksling og kunnskapsutvikling
5. Utarbeide felles retningslinjer for rekruttering og bruk av studentassistenter
6. Utarbeide retningslinjer og videreutvikle gode rutiner for systematisk evaluering av undervisning og benytte resultater fra interne og eksterne evalueringer, som Studiebarometret, til strategisk utvikling av kvaliteten i studiene
7. Gjennomføre periodisk evaluering av bachelorstudium i arbeids- og velferdsgag, bachelorstudium i digitale medier og design og PPU allmenne fag

Virksomhetsmål 1.3

Vi ligger langt fremme i utviklingen av fleksible utdanningsmodeller med digitale løsninger som tilbys både i fleksible studietilbud og studiestedsbaserte programmer.

Strategier

For å oppnå dette vil vi:

- sikre oppgradert og relevant IT-verktøy og programvare og god teknologisk opplæring av ansatte og studenter i bruk av utstyr og programvare
- utvikle relevante digitale vurderingsformer og videreutvikle pedagogikk tilpasset ulike former for fleksible studieløp
- utvikle gode rutiner og klare retningslinjer på institusjonsnivå for bruk av læringsplattform og læringsverktøy

Styringsparametere

Fleksibel utdanning inkludert tilbud, antall studenter, kompetanse og tekniske løsninger/utstyr/verktøy

Resultatmål

Kvalitativ parameter

Tiltak 2017

Digitale vurderings- og læringsformer

8. Avdelingene skal innføre digital eksamen i emner hvor det er mulig og hensiktsmessig for at studentenes skal oppnå læringsutbyttet
9. Teste ut nye digitale vurderingsformer og utvikle eksempler på god praksis

Digital undervisning og støtteapparat

10. Gjennomføre pilotprosjekter og kompetansehevende tiltak for ansatte i bruk av digitale verktøy og medier. Fagavdelingene prioriterer hvem som skal delta og setter av tid i ansattes arbeidsplaner
11. Legge til rette for overgang til ny læringsplattform (LMS) eller andre elektroniske systemer for studieinformasjon/kommunikasjon
12. Innføre nytt elektronisk system for emner på nett og digitalt pensumlistesystem

Virksomhetsmål 1.4

Våre studier gir studentene internasjonal kompetanse og forbereder studentene på yrkesutøvelse i et stadig mer internasjonalt arbeidsmarked.

Strategier

For å oppnå dette vil vi:

- legge til rette for at flere studenter velger å ta deler av sin utdanning i utlandet
- øke internasjonaliseringen i studieprogrammene
- utvikle attraktive og godt tilrettelagte studietilbud på engelsk og øke rekrutteringen av internasjonale studenter
- utvikle studieprogram og grader i samarbeid med partnerinstitusjoner

Styringsparametere

Antall utvekslingsstudenter ut/inn

Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter

Ansattmobilitet ut/inn

Resultatmål

70/100

0,18

70/40

Tiltak 2017

13. Ferdigstille et tilbud på minst 30 studiepoeng med undervisning på engelsk for innreisende studenter i hver avdeling
14. Utarbeide en tiltaksplan for å øke antall utreisende Erasmus+-studenter

2. FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid

Virksomhetsmål 2.1

Vi har et dynamisk FoU/KU-miljø preget av stor aktivitet og høy vitenskapelig og kunstnerisk kvalitet som bidrar til forskningsbasert undervisning og utvikling av samfunnet.

Strategier

For å oppnå dette vil vi:

- prioritere forskningsaktivitet som kan føre til økt ekstern finansiering særlig fra virkemidler for kunstnerisk utviklingsarbeid, regionale forskningsfond, Norges forskningsråd og EU
- videreutvikle et støtteapparat for forskning

Styringsparametere

- Andel uteksaminerte kandidater på stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid som gjennomfører innen seks år
- Antall publikasjonspoeng totalt
- Forholdet mellom publisering på nivå 1 og nivå 2
- Antall publiseringspoeng pr faglig årsverk
- Andel forskningsinnsats i MNT-fag

Eksterne forskningsmidler:

- Verdien av Horisont 2020-kontrakter pr FoU-årsverk
- Bidragsinntekter fra NFR pr faglig årsverk
- Sum inntekter fordelt på EU-forskning, NFR- og RFF-midler
- Søknader om eksterne forskningsmidler sendt/innvilget/avslått

Resultatmål

+20 %
75/25
0,40

Øke med 20 % i antall sendt

Tiltak 2017

15. Gjennomføre, som en del av Forskningsløftet, en prosess knyttet til muligheter for etablering av Ph.d- program med sikte på behandling i høgskolestyret innen sommeren 2017

Virksomhetsmål 2.2

Vår FoU/KU inspirerer og bidrar til samarbeid over disiplin- og avdelingsgrenser samt omfattende samhandling med regionale og andre relevante aktører.

Strategier

For å oppnå dette vil vi:

- styrke arbeidet med forskergrupper, særlig på tvers av fagmiljøer
- etablere institusjonelle og tverrfaglige satsingsområder forankret i solide og bærekraftige fagmiljøer med potensial for ekstern finansiering
- etablere faglige utviklingsområder der høgskolen ønsker å heve sin kompetanse
- videreutvikle fora for presentasjon/diskusjon av FoU/KU på tvers av avdelinger
- legge til rette for lengre opphold ved utenlandske fagmiljøer for å gi ansatte mulighet for å bygge internasjonale nettverk

Styringsparametere

- resultater oppnådd i de faglige satsingsområdene
- antall og resultater av lengre opphold i utenlandske forskningsmiljøer
- Bidrags- og oppdragsinntekter EU/NFR/RFF/andre kilder

Resultatmål

+15 %

Tiltak 2017

16. Utarbeide en kvalitativ underveisevaluering av de faglige satsingsområdene med sikte på å avklare videreføring, foreta justeringer og ytterligere spissing av fokus samt formulering av konkrete kvantitative mål (Fra Utviklingsavtalen)

Virksomhetsmål 2.3

Vår FoU/KU benyttes i undervisningen, og studentene trekkes aktivt inn i FoU/KU-prosjekter.

Strategier

For å oppnå dette vil vi:

- stimulere fagansatte til å informere om og bruke egen forskning i sin undervisning
- stimulere til at bachelor- og masteroppgaver kan knyttes til fagansattes FoU/KU-områder
- bruke professor-/dosentkompetanse på tvers av utdanninger og nivåer

Styringsparametere

- Samspill mellom forskning og utdanning

Tiltak 2017

17. Foreta en kartlegging av studenters deltagelse i forskning og utvikling på enhetene som gir grunnlag for å analysere hvordan samspillet mellom forskning og utdanning fungerer

3. Formidling og samfunnskontakt

Virksomhetsmål 3.1

Vi er regionens førstevalg som leverandør av forskningsbasert kunnskap.

Strategier

For å oppnå dette vil vi:

- sikre synlig og oppdatert informasjon om utdanningstilbud, forskningsaktivitet, kunstnerisk utviklingsarbeid og ansattes kompetanse
- bruke tidsriktige kommunikasjonskanaler
- øke kompetansen innen forskningsformidling
- delta aktivt på relevante formidlingsarenaer
- synliggjøre studentprosjekter
- systematisere kontakten med tidligere studenter

Styringsparametere

- analyse av søkerlekkasje
- formidling
- etter- og videreutdanning
- bidrags- og oppdragsinntekter EU/NFR/RFF/ andre kilder

Resultatmål

+10 %

+15 %

Tiltak 2017

Her videreføres pågående tiltak blant annet innen

- Etter- og videreutdanning
- Samarbeid om forsknings- og utviklingsarbeid

Virksomhetsmål 3.2

Vi er en nytenkende, modig og samarbeidsvillig aktør som spiller en tydelig rolle i samfunnsutviklingen.

Strategier

For å oppnå dette vil vi:

- være synlige i media regionalt og nasjonalt og på ulike formidlings- og samhandlingsarenaer
- legge til rette for faglige samarbeidsprosjekter med regionale og nasjonale aktører innen offentlig sektor og privat næringsliv
- gjennomføre større utadrettede arrangementer
- delta aktivt i regionale utviklingsprosesser

Styringsparametere

- resultater av formidling
- antall medieoppslag

Resultatmål

+10 %
+10 %

Tiltak 2017

Her videreføres pågående tiltak som f.eks.

- Program for fremragende forskningsformidling
- Kronikk- og bloggkurs

4. Organisasjon, ledelse og forvaltning

Virksomhetsmål 4.1

Vi samarbeider med utvalgte institusjoner i Norge og Sverige for å sikre faglige og administrative gevinster.

Strategier

For å oppnå dette vil vi:

- skape og utnytte handlingsrommet for samarbeid og arbeidsdeling med aktuelle institusjoner som svarer til høgskolens profil og målsettinger

Styringsparametere

- vurdering av pågående prosesser

Tiltak 2017

18. Identifisere og prioritere relevante fagområder og emner for mulig utveksling mot institusjoner i Oslo/Akershus-regionen (Fra Utviklingsavtalen)

Virksomhetsmål 4.2

Vi er en innovativ og lærende organisasjon der utvikling av de menneskelige ressursene har prioritet, ansvar og myndighet er avklart og effektive prosesser er i fokus.

Strategier

For å oppnå dette vil vi:

- videreutvikle vår felles virksomhetskultur: Ett HiØ
- sikre et tydelig linjelederansvar og avgrensede mandater til styrer, råd og utvalg
- gjennomføre målrettet investering i teknologi og kompetanseutvikling
- sikre rekruttering av kvalifisert arbeidskraft

Styringsparametere

- andel førstestillinger totalt og fordelt på kjønn og avdelinger
- antall disputaser
- andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger
- studiepoeng pr UF-ansatt
- publiseringspoeng pr UF-ansatt

Resultatmål

>56 %

Tiltak 2017

19. Implementere revidert Personalpolitikk
20. Implementere Charter & Code
21. Gjennomføre runde to av arbeidsmiljø- og klimaundersøkelsen ARK med fokus på det psykososiale miljøet

Virksomhetsmål 4.3

Vi har en strategisk og effektiv økonomistyring som bygger på en langsiktig vurdering av vår virksomhet og finansieringen av denne.

Strategier

For å oppnå dette vil vi:

- videreutvikle systemer og prosesser for økonomistyring i et flerårig perspektiv
- gjennomføre oppgraderinger av bygninger og utstyr basert på kartlagte behov og prinsippet om universell utforming
- bidra til mer miljøvennlig utvikling av våre studiesteder

Styringsparametere

- utvikling i fri kapital
- status bygg og utstyr
-

Tiltak 2017

22. Realisere påbygg på Remmen
23. Etablere internrevisjon
24. Foreta en full gjennomgang av høgskolens budsjettfordelingsmodell

Vedlegg 2. Rapportering av likestillingstilstanden for 2016

Personal- og lønnsstatistikk

Det er en overvekt av kvinner i de fleste stillingsgrupper ved høyskolen. Andel kvinner er fremdeles lav innen de mannsdominerte fagområdene ingeniørfag og informasjonsteknologi. Det er størst andel kvinner innen administrative stillinger, med en økning på nær 18 prosentpoeng siden 2013. Innen undervisnings og forskerstillinger ligger helse- og sosialfag på topp med en kvinneandel på 64,9 %.

Lønnsforskjellen mellom kvinner og menn har de siste årene økt. Lønnsmessig ligger kvinner i gjennomsnitt 9,1 % under sine mannlige kolleger. Minst er lønnsforskjellen i undervisnings- og forskerstillingen med en differanse på (-) 3 %. Den største skjevheten mellom kvinner og menns lønn finner vi innenfor administrative stillinger, med et avvik på hele (-) 18 %. I denne gruppen er ledere også representert, men tar vi bort lederne er lønnsforskjellen likevel stor. Justert for ledere, har kvinner i gruppen administrative stillinger 88 % av menns lønn.

Den mannsdominerte avdelingen for informasjonsteknologi skiller seg positivt ut når det gjelder forskjellen mellom kvinner og menns lønn. Kvinner har i snitt 5 % høyere lønn enn sine mannlige kollegaer. Det er verdt å merke seg at det kun er 4 kvinner i denne gruppen, hvorav en er leder. Avdeling for ingeniørfag viser en positiv tendens i forhold til 2015.

Kjønnsfordeling og gjennomsnittslønn på virksomhetsnivå, 2012 – 2016

		Kjønnsbalanse			Lønn (gjennomsnittslønn per 01.10)			
		% Menn	% Kvinner	Totalt antall årsverk	Menn	Kvinner	Kvinner andel av menns lønn (%)	Total gjennom- snittslønn
Totalt	2016	44,0 %	56,0 %	525,1	49 654	45 139	90,9 %	47 143
	2015	44,4 %	55,6 %	512,1	44 044	48 149	91,5 %	45 859
	2014	45,7 %	54,3 %	508,9	47 016	43 477	92,5 %	45 089
	2013	46,5 %	53,5 %	488,0	45 209	41 901	92,7 %	43 433
	2012	46,4 %	53,6 %	491,0	44 486	40 996	92,2 %	42 625
Adm. stillinger	2016	28,9 %	71,1 %	158,8	51 982	42 474	81,7 %	45 134
	2015	28,6 %	71,4 %	159,6	41 408	49 904	83,0 %	43 785
	2014	27,7 %	72,3 %	153,5	47 357	39 340	83,1 %	41 491
	2013	46,5 %	53,5 %	131,8	47 490	39 527	83,2 %	41 795
	2012	46,4 %	53,6 %	131,8	45 697	38 606	84,5 %	40 998
UFF-stillinger	2016	50,7 %	49,3 %	312,2	50 833	49 295	97,0 %	50 091
	2015	52,0 %	48,0 %	301,4	48 106	49 314	97,5 %	48 732
	2014	53,1 %	46,9 %	296,5	49 507	48 767	98,5 %	49 160
	2013	42,8 %	47,2 %	280,4	47 429	46 182	97,4 %	46 854
	2012	46,4 %	53,6 %	283,5	46 769	45 074	96,4 %	45 979

		Kjønnsbalanse			Lønn (gjennomsnittslønn per 01.10)			
		%	%	Totalt antall årsverk	Menn	Kvinner	Kvinner andel av menns lønn (%)	Total gjennomsnittslønn
Drift og vedlikehold	2016	49,4 %	50,6 %	54,1	38 257	32 885	86,0 %	35 478
	2015	48,7 %	51,3 %	51,1	37 272	32 226	86,5 %	34 655
	2014	55,0 %	45,0 %	58,2	33 605	32 145	95,7 %	32 933
	2013	56,0 %	44,0 %	60,2	32 356	30 975	95,7 %	31 738
	2012	57,3 %	42,7 %	57,0	31 926	30 502	95,5 %	31 269

Kjønnsfordeling og gjennomsnittslønn på avdelingsnivå, 2012 – 2016

		Kjønnsbalanse			Lønn (gjennomsnittslønn per 01.10)			
		%	%	Totalt antall årsverk	Menn	Kvinner	Kvinner andel av menns lønn (%)	Total gjennomsnittslønn
		Menn	Kvinner					
Totalt	2016	44,0 %	56,0 %	525,1	49 654	45 139	90,9 %	47 143
	2015	44,4 %	55,6 %	512,1	44 044	48 149	91,5 %	45 859
	2014	45,7 %	54,3 %	508,1	47 016	43 477	92,5 %	45 089
	2013	46,5 %	53,5 %	488,0	45 209	41 901	92,7 %	43 433
	2012	46,4 %	53,6 %	491,0	44 486	40 996	92,2 %	42 923
ØSS	2016	55,0 %	45,0 %	55,6	51 905	52 671	101,5 %	52 226
	2015	59,1 %	40,9 %	58,8	49 909	51 401	103,0 %	50 501
	2014	62,4 %	37,6 %	57,5	49 625	50 510	102,0 %	49 948
	2013	66,8 %	33,2 %	53,0	48 413	47 243	97,6 %	48 023
	2012	66,7 %	33,3 %	54,1	47 726	46 361	97,1 %	47 261
IR	2016	68,2 %	31,8 %	52,9	49 004	48 307	98,6 %	48 788
	2015	65,2 %	34,8 %	49,2	48 072	46 492	96,7 %	47 505
	2014	63,3 %	36,7 %	44,6	48 104	46 988	97,7 %	47 677
	2013	66,2 %	33,8 %	42,8	45 740	45 354	99,2 %	45 606
	2012	64,9 %	35,1 %	45,3	44 975	45 133	100,4 %	45 028
IT	2016	82,7 %	17,3 %	23,2	50 755	53 495	105,4 %	51 193
	2015	82,6 %	17,4 %	23,0	50 181	57 435	114,5 %	51 390
	2014	81,0 %	19,0 %	26,3	46 056	55 357	120,2 %	47 606
	2013	81,0 %	19,0 %	26,2	45 025	53 008	117,7 %	46 401
	2012	88,6 %	11,4 %	26,3	44 845	45 614	101,7 %	44 924
HS	2016	35,1 %	64,9 %	89,6	50 811	49 921	98,2 %	50 233
	2015	34,3 %	65,7 %	89,6	49 751	48 854	98,2 %	49 153
	2014	34,4 %	65,6 %	90,1	49 536	48 766	98,4 %	49 030
	2013	34,0 %	66,0 %	86,4	47 421	46 586	98,2 %	46 878
	2012	34,0 %	66,0 %	89,4	46 387	45 218	97,5 %	45 624

		Kjønnsbalanse			Lønn (gjennomsnittslønn per 01.10)			
		%	%	Totalt antall årsverk	Menn	Kvinner	Kvinner andel	Total gjennomsnittslønn
LU	2016	50,8 %	49,2 %	104,2	50 108	48 847	97,5 %	49 494
	2015	53,3 %	46,7 %	93,3	48 903	48 263	98,7 %	48 611
	2014	56,9 %	43,1 %	85,1	47 440	48 206	101,6 %	47 774
	2013	55,2 %	44,8 %	88,4	46 110	46 356	100,5 %	46 216
	2012	52,8 %	47,2 %	90,9	45 435	45 396	99,9 %	45 416
Akademiet	2016	32,8 %	67,2 %	12,2	44 738	48 646	108,7 %	47 604
	2015	39,5 %	60,5 %	15,9	42 281	44 153	104,4 %	43 529
	2014	43,6 %	56,4 %	11,9	42 608	45 099	105,8 %	44 165
	2013	51,5 %	48,5 %	10,3	43 012	44 971	104,6 %	44 057
	2012	44,7 %	55,3 %	8,5	45 033	44 389	98,6 %	44 687

Kjønnsfordeling på førstestillingsnivå, 2016

Stillingskategori	Total		Menn		Kvinner	
	Årsverk	%-andel av total	Årsverk	% Menn	Årsverk	% Kvinner
Undervisnings- og forskerstillinger						
Totalt	312,2	-	158,4	50,7 %	153,8	49,3 %
Førsteamanuensis/førstelektor	124,9	40,0 %	65,3	52,3 %	59,6	47,7 %
Professor/dosent/professor II	40,9	13,1 %	25,4	62,2 %	15,5	37,8 %
Førstestilling inkl. toppkompetanse	165,8	53,1 %	90,7	54,7 %	75,1	45,3 %

Høgskolen har fremdeles en høy kvinneandel i toppstillinger, sammenlignet med andre statlige høgskoler. I 2016 viser DBH-tallene at 45 % av høgskolens professorer er kvinner, hvorav gjennomsnittet i sektoren ligger på 28 % kvinneandel.

Kvinner og menns lønn i toppstillinger er tilnærmet lik.

Fordeling mellom kvinner og menn i lokale forhandlinger 2016 (HTA pkt. 2.5.1)

Våren 2016 ble det fremforhandlet to hovedtariffavtaler i statlig sektor, en for Akademikerne og en for LO Stat, Unio og YS Stat. To hovedtariffavtaler har medført at høgskolen i dette hovedoppgjøret har gjennomført lokale forhandlinger i to omganger. Likelønns hensynet ble ivaretatt i begge oppgjørene.

Resultat fra lokale forhandlinger HTA 2.5.1 (LO Stat, Unio, YS Stat)

	Samlet lønnsmasse			Fordelt lønnsmasse		
	K	M	K%	K	M	%K
ADM	kr 44 197 470	kr 11 470 250	79 %	kr 734 180	kr 178 600	80 %
TEK	kr 7 114 628	kr 4 684 320	60 %	kr 71 724	kr 54 400	57 %
UFF	kr 75 375 283	kr 73 258 210	51 %	kr 1 179 490	kr 1 218 230	49 %
Totalsum	kr 126 687 381	kr 89 412 780	59 %	kr 2 070 794	kr 1 529 890	58 %

Det forhandlingsberettigede i denne gruppen utgjør om lag 80 % av alle ansatte ved HiØ. I årets oppgjør fikk kvinner 1 prosentpoeng lavere uttelling sammenlignet med den samlede lønnsmassen for gruppen. Lavest uttelling fikk kvinner i tekniske stillinger der avviket er på 3 prosentpoeng.

Resultat fra lokale forhandlinger HTA 2.5.1 (Akademikerne)

	Samlet lønnsmasse			Fordelt lønnsmasse		
	K	M	K%	K	M	%K
ADM	kr 3 496 930	kr 3 037 300	54 %	kr 65 064	kr 48 265	57 %
TEK	kr 3 135 320	kr 8 961 680	26 %	kr 74 138	kr 216 047	26 %
UFF	kr 7 805 300	kr 19 034 260	29 %	kr 205 218	kr 480 805	30 %
Totalsum	kr 14 437 550	kr 31 033 240	32 %	kr 364 993	kr 764 946	32 %

Flertallet av medlemmene i Akademikerne er menn. Dette kan forklares ved at denne hovedsammenslutningen i hovedsak organiserer medlemmer som jobber ved mer mannsdominerte avdelinger/enheter ved høgskolen. Akademikerne utgjør totalt 88 ansatte hvorav 34 % er kvinner. Kvinner utgjør 32 % av lønnsmassen, og resultatet viser at kvinner har fått tilsvarende uttelling i årets forhandling.

Lederlønnsoppgjør

I forbindelse med de lokale forhandlingene ble det også foretatt lederlønnjusteringer. Høgskolen valgte i 2016 å gi moderate lederlønnjusteringer med et likt kronetillegg til alle uavhengig av kjønn.

Arbeidsforhold

Midlertidighet

Av 526 årsverk er 106 årsverk besatt med midlertidige stillinger (åremål, vikariat og midlertidig). Midlertidigheten har økt med 14 årsverk det siste året. Økningen er størst innen undervisnings- og forskerstillinger (heretter UFF) med hele 18 årsverk. 60 % av de midlertidige stillingene er besatt av kvinner.

Innenfor administrative stillinger har midlertidigheten blitt redusert det siste året. Andel kvinner i midlertidige stillinger har også gått ned det siste året. I denne gruppen finner vi også ledere ansatt på åremål og prosjektstillinger. Disse utgjør 18 av 27 årsverk.

Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag og Akademi for scenekunst har størst andel kvinner i midlertidige stillinger.

Deltidsansatte

68,9 % av 74 medarbeidere i deltidsstillinger er kvinner. Bruken av deltidsstillinger er størst innen UFF-stillinger, bistillinger er her ekskludert fra datagrunnlaget. En god del av deltidsbruken innen UFF-stillinger skyldes en aldrende medarbeidermasse og bruk av delvis AFP. 22 av 41 deltidsansatte er 62 år eller eldre. Deltidsbruken blant kvinner er høyere enn for menn.

I stillingsgruppen drifts- og vedlikehold er bruk av deltidsansatte stor i forhold til antall ansatte totalt. 7 av totalt 22 renholdere, alle kvinner, er deltidsansatte. Renholdere i deltidsstillinger gis anledning til å hevde fortrinnsrett til økt stillingsprosent når HiØ lyser ut ledige stillinger.

For gruppen administrative stillinger er kvinner i deltidsstilling høy (85,7 %). Av 21 ansatte har 5 redusert stilling som følge av omsorgspermisjoner/fødselspermisjoner. 5 deltidsstillinger (av disse 1 mann) knyttes til senter for fremmedspråk, der stillingene i hovedsak er basert på eksternfinansierte midler.

Arbeidsforhold på virksomhetsnivå, 2012 – 2016*

Stillingsgruppe	År	Midlertidige stillinger (DBH)			Deltidsstillinger (SAP)		
		% Menn	% Kvinner	Antall årsverk midlertidige stillinger	% Menn	% Kvinner	Antall deltidsstillinger
Totalt	2016	39,9 %	60,1 %	106,0	31,1 %	68,9 %	74
	2015	39,7 %	60,3 %	92,9	29,9 %	70,1 %	77
	2014	45,6 %	54,4 %	94,0	35,4 %	64,6 %	79
	2013	48,5 %	51,5 %	80,0	36,0 %	64,0 %	74
	2012	43,2 %	56,8 %	87,0	34,0 %	66,0 %	76
Adm. stillinger	2016	37,5 %	62,6 %	26,7	14,3 %	85,7 %	21
	2015	31,2 %	68,8 %	33,7	11,5 %	88,5 %	26
	2014	34,5 %	65,5 %	41,0	14,3 %	85,7 %	21
	2013	48,4 %	51,6 %	30,0	19,0 %	81,0 %	21
	2012	40,3 %	59,7 %	32,0	19,0 %	81,0 %	21
UFF-stillinger	2016	37,5 %	62,6 %	70,3	41,5 %	58,5 %	41
	2015	44,4 %	55,6 %	51,9	42,9 %	57,1 %	42
	2014	49,9 %	50,1 %	45,0	46,7 %	53,3 %	45
	2013	46,3 %	53,7 %	42,0	49,0 %	51,0 %	39
	2012	37,4 %	62,6 %	47,0	45,0 %	55,0 %	40

Stillingsgruppe	År	Midlertidige stillinger (DBH)			Deltidsstillinger (SAP)		
		% Menn	% Kvinner	Antall årsverk midlertidige stillinger	% Menn	% Kvinner	Antall deltidsstillinger
Drift- og vedlikehold	2016	0,0 %	100,0 %	1,0	25,0 %	75,0 %	12
	2015	0,0 %	100,0 %	2,0	22,2 %	77,8 %	9
	2014	0,0 %	0,0 %	0,0	30,8 %	69,2 %	13
	2013	0,0 %	0,0 %	0,0	29,0 %	71,0 %	14
	2012	0,0 %	100,0 %	0,8	27,0 %	73,0 %	15

*) Midlertidige stillinger inkludert åremålsstillinger som bistillinger, lederstillinger, stipendiater m.fl.
Professor II stillinger er holdt utenfor deltidsstillingene

Arbeidsforhold på avdelingsnivå, 2012 – 2016

Stillingsgruppe	År	Midlertidige stillinger (DBH)			Deltidsstillinger (SAP)		
		% Menn	% Kvinner	Antall årsverk midlertidige stillinger	% Menn	% Kvinner	Antall deltidsstillinger*
Totalt	2016	39,9 %	60,1 %	106,0	31,1 %	68,9 %	74
	2015	39,7 %	60,3 %	92,9	29,9 %	0,3 %	77
	2014	45,6 %	54,4 %	94,3	35,4 %	0,4 %	79
	2013	49,9 %	50,1 %	79,4	36,0 %	0,4 %	74
	2012	42,4 %	57,6 %	87,6	34,0 %	0,3 %	76
Økonomi, språk og samf.	2016	27,2 %	72,8 %	10,3	100,0 %	0,0 %	4
	2015	50,0 %	50,0 %	10,0	100,0 %	0,0 %	5
	2014	62,4 %	37,6 %	12,3	83,3 %	16,7 %	6
	2013	72,8 %	27,2 %	9,5	75,0 %	25,0 %	4
	2012	59,7 %	40,3 %	7,5	50,0 %	50,0 %	2
Ingeniørfag	2016	55,2 %	44,8 %	13,0	57,1 %	42,9 %	7
	2015	61,5 %	38,5 %	9,4	60,0 %	40,0 %	5
	2014	63,4 %	36,6 %	5,1	50,0 %	50,0 %	4
	2013	86,5 %	13,5 %	4,5	71,0 %	29,0 %	7
	2012	58,8 %	41,2 %	4,9	100,0 %	0,0 %	5
Informasjonsteknologi	2016	71,4 %	28,6 %	7,0	100,0 %	0,0 %	4
	2015	40,0 %	60,0 %	5,0	100,0 %	0,0 %	3
	2014	57,7 %	42,3 %	7,1	100,0 %	0,0 %	8
	2013	51,6 %	48,4 %	6,2	100,0 %	0,0 %	5
	2012	83,9 %	16,1 %	6,2	100,0 %	0,0 %	5

Stillingsgruppe	År	Midlertidige stillinger (DBH)			Deltidsstillinger (SAP)		
		% Menn	% Kvinner	Antall årsverk midlertidige stillinger	% Menn	% Kvinner	Antall deltidsstillinger*
Helse og sosial	2016	33,9 %	66,1 %	18,3	20,0 %	80,0 %	10
	2015	27,4 %	72,6 %	15,4	11,1 %	88,9 %	9
	2014	24,2 %	75,8 %	9,9	15,4 %	84,6 %	13
	2013	18,0 %	82,0 %	13,3	20,0 %	80,0 %	10
	2012	24,5 %	75,5 %	15,9	17,0 %	83,0 %	12
Lærerutdanning	2016	34,0 %	66,0 %	29,3	27,3 %	72,7 %	11
	2015	38,8 %	61,3 %	14,5	33,3 %	66,7 %	12
	2014	47,2 %	52,8 %	18,2	25,0 %	75,0 %	8
	2013	50,0 %	50,0 %	11,2	45,0 %	55,0 %	11
	2012	36,4 %	63,6 %	15,4	42,0 %	58,0 %	12
Akademiet	2016	14,9 %	85,1 %	6,7	0,0 %	100,0 %	6
	2015	27,7 %	72,3 %	11,9	22,2 %	77,8 %	9
	2014	30,4 %	69,6 %	8,2	25,0 %	75,0 %	8
	2013	45,2 %	54,8 %	7,3	33,0 %	67,0 %	6
	2012	32,7 %	67,3 %	5,5	40,0 %	60,0 %	5

*) Deltidsstillinger er eksklusive bistillinger.

Kompetanseutvikling undervisnings- og forskerstillinger

I 2016 var totalt 99 av høgskolens undervisnings- og forskerpersonale registrert i et kompetanseløp, av disse er 51,5% kvinner. Andel kvinner i toppkompetanseløp er noe høyere.

Dette året har 11 av våre medarbeidere fått opprykk til en høyere stilling, dette er en nedgang på ca. 50 % sammenlignet med året før. Kvinner utgjør kun 53 % av de som har fått opprykk i 2016.

Kompetanseløp	År	I kompetanseløp			Opprykk		
		Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Doktorgradprogrammer:	2016	21	21	42	4	2	6
	2015	15	20	35	3	1	4
	2014	16	21	37	3	2	5
	2013	17	21	38	3	1	4
	2012	-	-	-	3	0	3
Rekrutteringsstipendiater	2016	14	11	25	2	2	4
	2015	8	10	18	2	0	2
	2014	10	11	21	0	0	0
	2013	9	10	19	1	0	1

Kompetanseløp	År	I kompetanseløp			Opprykk		
		Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Andre doktorgradsprogram	2016	7	10	17	2	0	2
	2015	7	10	17	1	1	2
	2014	6	10	16	3	2	5
	2013	8	11	19	2	1	3
Andre kvalifiseringsløp:	2016	30	27	57	2	3	5
	2015	25	27	52	4	13	17
	2014	28	34	62	3	5	8
	2013	25	34	59	6	5	11
	2012	-	-	-	5	7	12
Professor	2016	12	9	21	0	2	2
	2015	7	10	17	1	1	2
	2014	6	11	17	0	1	1
	2013	5	10	15	0	1	1
	2012	-	-	-	1	1	2
Dosent	2016	5	5	10	-	-	-
	2015	5	4	9	1	5	6
	2014	7	9	16	0	1	1
	2013	4	9	13	1	1	2
	2012	-	-	-	0	1	1
Førstelektor	2016	13	13	26	1	2	3
	2015	13	13	26	2	7	9
	2014	15	14	29	3	3	6
	2013	16	15	31	4	1	5
	2012	-	-	-	4	5	9
Totalt	2016	51	48	99	6	5	11
	2015	40	37	87	6	15	22
	2014	44	55	99	6	7	13
	2013	42	55	97	9	6	15
	2012	-	-	106	8	7	15

Opprykk i teknisk- administrative stillinger

I 2016 er det gjennomført lokale forhandlinger på særlige grunnlag, jf. hovedtariffavtalenes punkt 2.5.3 (gammel 2.3.4). 12 personer har fått endret stillingskode som følge av disse forhandlingene, av disse utgjør 67 % kvinner.

ÅR		Kvinner		Menn		Totalt (N)
		Antall	% av N	Antall	% av N	
Endring av stillingskode, jf. HTA 2.5.1	2016	9	75 %	3	25 %	12
	2015	6	67 %	3	33 %	9
	2014	11	79 %	3	21 %	14
	2013	6	75 %	2	25 %	8
	2012	8	53 %	7	47 %	15

Samlet sett fikk 17 personer i teknisk/administrative stillinger opprykk på generelt grunnlag. Av disse var 59 % kvinner.

Rekruttering

Høgskolens rekrutteringssystem har ikke innebygd funksjonalitet for å ta ut gode rapporter på fordeling av søkere og kjønn til ulike type stillingskategorier. Tendensen viser likevel at det er en underrepresentasjon av kvinner (40 %) til UFF stillinger, mens det for teknisk/administrative stillinger er en overrepresentasjon av kvinner (60 %). Kvinneandelen er samlet sett på 54 %.

I 2016 har høgskolen ansatt 59 personer hvorav kvinner utgjør 56 %. Antall ansettelse i 2016 er reelt sett noe høyere enn oversikten viser. Dette fordi medarbeidere som bytter stilling innad i virksomheten, for eksempel ved overgang fra midlertidig til fast stilling, ikke fremkommer som «nyansatt» i det tilgjengelige datagrunnlaget.

Stillingskategori	År	Antall søkere		Antall nyansatte	
		Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	2016			24	17
	2015			16	13
	2014			17	14
	2013			8	6
	2012			15	11
Tekniske og administrative stillinger inkl. lederstillinger	2016			9	9
	2015			14	5
	2014			12	11
	2013			18	8
	2012			16	13
Totalt	2016	839	708	33	26
	2015	853	524	30	18
	2014	680	422	29	25
	2013	465	280	26	14
	2012	499	289	31	24

Sykefravær og foreldrepermisjoner

Uttak av foreldrepermisjoner og fravær pga. syke barn, 2012 - 2016

0,16 % av det totale fraværet skyldes barn eller barnepassers sykdom, og 1,43 % av fraværet er relatert til foreldre- og omsorgspermisjoner. Ved HiØ, som i samfunnet generelt, tar kvinner den største byrden når det gjelder fravær grunnet omsorg for barn. Kvinner står for 93 % av fraværet knyttet til foreldrepermisjoner og 74 % av syke barn dager. Kvinneandelen ved HiØ er på 56 %.

Innenfor administrative stillinger ser vi at menn tar en større del av byrden når det gjelder fravær grunnet syke barn. Mannsandelen i administrasjonen er på 29 %, disse tar ut 21 % av fraværsdagerne knyttet til syke barn.

Innenfor undervisning- og forskerstillinger er antall fraværsdager knyttet til syke barn jevnt fordelt. Det er grunn til å anta at fraværsdager for syke barn er noe underrapportert for denne gruppen.

	År	Foreldrepermisjon*		Fravær sykt barn		Antall kvinner (%)
		ant. fraværsdager		ant. fraværsdager		
		Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	
Totalt	2016	1715	135	143	49	55,6
	2015	2146	110	109	48	55,3
	2014	2066	493	131	45	54,2
	2013	1181	130	148	48	53,5
	2012	1312	258	136	60	53,6
Adm.stillinger	2016	935	97	107	29	72,0
	2015	1046	75	90	42	72,5
	2014	1196	173	93	36	72,3
	2013	941	66	104	39	53,5
	2012	991	80	104	45	53,6
UFF-stillinger	2016	756	38	20	14	48,3
	2015	1099	34	12	13	47,6
	2014	870	260	25	5	46,9
	2013	239	44	20	4	47,2
	2012	321	118	22	4	53,6
Drift- og vedlikehold	2016	22	0	15	6	51,7
	2015	0	0	7	6	49,2
	2014	0	60	12	4	45,0
	2013	0	20	23	5	44,0
	2012	0	60	10	11	42,7

*) Foreldrepermisjon inkl. foreldrepermisjon, omsorgspermisjon samt permisjon ved fødsel og adopsjon.

Sykefraværstatistikk, 2012 -2016

Høgskolen Østfold har som IA-bedrift en nasjonal målsetting om at sykefraværet ikke skal overstige 5,6 %. Høgskolen i Østfold ligger godt innenfor den nasjonale målsettingen med et sykefravær på 3,27 %. Sammenlignet med året før, har vi hatt en nedgang på 1,3 prosentpoeng. Kvinner har et sykefravær på 4,21 % og menn har 2,9 %. Kvinner står for 71 % av totalt antall fraværsdager som skyldes sykdom. Når man ser på sammensetningen av menn og kvinner i virksomheten, har kvinner om lag 15 % mer fravær enn menn.

Renholdere har tradisjonelt sett hatt et høyt sykefravær ved institusjonen. Det siste året har det gått drastisk ned og ligger nå på 2,99 %.

Stillingskategori	År	Sykefravær - egenmeldt				Sykefravær - legemeldt			
		Antall fraværsdager		Fraværsprosent		Antall fraværsdager		Fraværsprosent	
		Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Totalt	2016	465	198	0,71	0,38	2283	889	3,49	1,70
	2015	477	220	0,74	0,42	2891	1484	4,49	2,85
	2014	382	139	0,63	0,28	2705	1020	4,45	2,01
	2013	393	196	0,66	0,39	2563	975	4,34	1,96
	2012	415	250	0,71	0,50	3160	1136	5,43	2,28
Adm. stillinger	2016	278	105	1,08	1,06	865	351	3,35	3,54
	2015	303	120	1,17	1,19	1264	284	4,89	2,79
	2014	270	80	1,11	0,89	886	361	3,64	4,01
	2013	226	79	0,94	0,81	850	250	3,55	2,57
	2012	291	114	1,25	1,14	806	249	3,48	2,50
UFF-stillinger	2016	71	44	0,22	0,13	1354	514	4,04	1,42
	2015	81	52	0,24	0,14	1409	1005	4,25	2,81
	2014	57	21	0,19	0,06	1304	580	4,22	1,66
	2013	107	67	0,37	0,20	1270	527	4,34	1,60
	2012	87	51	0,29	0,15	1782	757	6,06	2,33
Drift og vedlikehold	2016	117	50	1,90	0,78	88	23	1,44	0,36
	2015	94	48	1,65	0,77	249	195	4,35	3,12
	2014	55	38	0,96	0,56	516	79	9,06	1,15
	2013	63	52	1,07	0,72	444	198	7,58	2,74
	2012	37	85	0,65	1,13	574	133	10,79	1,77

Ledelse og styring

Høgskolen skal, som et offentlig organ, bestrebe kjønnsbalanse i ulike styrer, råd og utvalg. Høgskolen har en god balanse når det gjelder kjønns sammensetningen i de fleste lovpålagte styrer, råd og utvalg, med unntak av læringsmiljøutvalget.

Læringsmiljøutvalget har tidligere kun bestått av kvinner. I 2016 har HiØ lyktes med å få med en mannlig representant inn i utvalget.

Representasjonen av kvinner blant toppledelsen har gått noe ned og er for tiden på 35 %. Av disse er 3 av 5 dekaner kvinner. Den øverste ledelsen, rektorat og høgskoledirektør, består kun av menn.

RÅD / UTVALG	År	Ant. medlemmer	Ant. menn	menn %	Ant. kvinner	kvinner %
Styret	2016	11	5	45 %	6	55 %
	2015	11	5	45 %	6	55 %
	2014	11	5	45 %	6	55 %
	2013	11	5	45 %	6	55 %
	2012	11	6	55 %	5	45 %

RÅD / UTVALG	År	Ant. medlemmer	Ant. menn	menn %	Ant. kvinner	kvinner %
Toppledelse: rektorat, dekaner, direktør, avdelingsdirektører samt ledelsen ved Akademiet (fra 2016)	2016*	17	11	65 %	6	35 %
	2015	11	6	55 %	5	45 %
	2014	11	6	55 %	5	45 %
	2013	11	7	64 %	4	36 %
	2012	9	7	78 %	2	22 %
Ansettelsesutvalg	2016	17	10	59 %	7	41 %
	2015	18	11	61 %	7	39 %
	2014	18	11	61 %	7	39 %
	2013	18	9	50 %	9	50 %
	2012	16	9	56 %	7	44 %
Ansettelsesråd	2016	7	3	43 %	4	57 %
	2015	7	3	43 %	4	57 %
	2014	7	3	43 %	4	57 %
	2013	7	3	43 %	4	57 %
	2012	7	3	43 %	4	57 %
Læringsmiljøutvalget	2016	8	1	13 %	7	87 %
	2015	6	0	0 %	6	100 %
	2014	6	2	33 %	4	66 %
	2013	6	1	17 %	5	83 %
	2012	5	2	40 %	3	60 %
FoU-utvalget	2016	11	5	45 %	6	55 %
	2015	11	5	45 %	6	55 %
	2014	11	4	36 %	7	64 %
	2013	10	5	50 %	5	50 %
	2012	10	5	50 %	5	50 %
Arbeidsmiljøutvalget	2016	6	3	50 %	3	50 %
	2015	6	3	50 %	3	50 %
	2014	6	3	50 %	3	50 %
	2013	6	3	50 %	3	50 %
	2012	6	3	50 %	3	50 %
Klagenemnda	2016	5	2	40 %	3	60 %
	2015	5	3	60 %	2	40 %
	2014	5	2	40 %	3	60 %
	2013	5	2	40 %	3	60 %
	2012	5	2	40 %	3	60 %